

Van Doorn en Bomen

AFSTUDEERWERKSTUK

Maarten van Rijswijk
Aeres Hogeschool Dronten
Van Doorn
D2AdB
2021

Van Doorn en Bomen

‘Als Van Doorn weten we allemaal wel iets, maar niet heel specifiek.’

Laura Kleinsman

Afstudeerwerkstuk

Opgesteld voor: Directie Van Doorn en Aeres Hogeschool Dronten

Opgesteld door: M. van Rijswijk
Gameren
juni 2021

DISCLAIMER

Dit rapport is gemaakt door een student van Aeres Hogeschool als onderdeel van zijn/haar opleiding. Het is géén officiële publicatie van Aeres Hogeschool. Dit rapport geeft niet de visie of mening van Aeres Hogeschool weer. Aeres Hogeschool aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor enige schade voortvloeiend uit het gebruik van de inhoud van dit rapport.

Voorwoord

Dit onderzoek heb ik uitgevoerd in het kader van het afstuderen voor de opleiding AD Management Beleid en Buitenruimte aan de Aeres Hogeschool te Dronten. Ik heb het onderzoek uitgevoerd vanuit mijn functie Uitvoerder Groen binnen Van Doorn te Geldermalsen en als student van de genoemde opleiding.

Het onderwerp 'boomwerkzaamheden' binnen Van Doorn heeft aanleiding gegeven om het onderzoek uit te voeren. Het woord 'boomwerkzaamheden' is binnen Van Doorn een veel genoemde term. 'We moeten iets met bomen' en 'we moeten meer met bomen' zijn veel voorkomende uitspraken. Echter, concreet was er geen plan voor de aanpak van boomwerkzaamheden. En.. wat houdt het eigenlijk in? In dit onderzoek wordt een antwoord gegeven op de vraag hoe Van Doorn de inrichting van boomwerkzaamheden kan vormgeven. Ik heb hierbij een intern en extern onderzoek uitgevoerd. Intern binnen Van Doorn, extern bij verschillende opdrachtgevers.

Mijn dank gaat in eerste instantie uit naar de begeleider vanuit het bedrijf, Wilhelm van Eeken voor alle tips, feedback en ondersteuning. Het heeft me enorm geholpen bij het uitvoeren van het onderzoek. Daarnaast gaat mijn dank uit naar Esther van Doorn voor haar geleverde bijdrage. Ook wil ik mijn coach Rolph ten Hulzen bedanken voor de geleverde feedback. Daarnaast een dank aan iedereen die heeft mee willen werken aan het invullen van de vragenlijsten. Ik besef dat dit enige tijd en energie heeft gekost.

Gameren, juni 2021

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	5
1 Inleiding	6
1.1 Breder kader	6
1.2 Trends en ontwikkelingen	8
1.2.1 Bomen en Verkeer	8
1.2.2 Bomen en Ziekten/Plagen	9
1.2.3 Bomen en Klimaat	10
1.2.4 Bomen en Participatie	10
1.2.5 Informatie door vragenlijsten.....	12
1.2.6 Samenvatting trends en ontwikkelingen.....	13
1.3 Onderzoeksvragen.....	13
1.3.1 Hoofdvraag	13
1.3.2 Deelvragen.....	13
2 Materiaal en methoden	15
2.1 Beschrijving eindproduct.....	15
2.2 Uitvoering onderzoek	15
2.3 Implementatie aanbevelingen	17
2.4 Vragenlijst intern en extern onderzoek.....	17
3 Resultaten intern en extern onderzoek	18
3.1 Uitkomsten vragenlijst intern onderzoek.....	18
3.2 Uitkomsten vragenlijst extern onderzoek	19
3.3 Conclusie deelvragen één, twee en drie	24
3.4 Beantwoording deelvraag vier	26
4 Eigen visie op aanpak en verkregen resultaten.....	29
5 Conclusie & aanbevelingen	30
5.1 Conclusie	30
5.2 Aanbevelingen.....	31
5.3 Voorzet implementatieplan	31
Bibliografie	35
Bijlagen	38
Bijlage A organogram Van Doorn	38
Bijlage B vragen en antwoorden gemeente Leiden	39
Bijlage C vragen en antwoorden gemeente Almere	41
Bijlage D vragenlijst intern onderzoek	42
Bijlage E vragenlijst extern onderzoek.....	44

Bijlage F	implementatieplan	46
Bijlage G	ingevulde vragenlijsten intern onderzoek.....	48
Bijlage H	ingevulde vragenlijsten extern onderzoek	75
Bijlage I	organisatorische opties	88
Bijlage J	vragen organisatorische opties	92
Bijlage K	antwoorden vragen organisatorische opties	93

Samenvatting

Binnen dit afstudeerwerkstuk is onderzoek gedaan naar wensen en behoeften binnen Van Doorn en opdrachtgevende instanties op gebied van bomen. De hoofdconclusie van het onderzoek luidt:

Van Doorn moet zorgen voor een kwalitatief goed adviesorgaan waarbinnen vakinhoudelijke bomenkennis een grote rol speelt en waarbij een gestructureerde aanpak wordt aangeboden om alle vragen rondom bomen te kunnen beantwoorden.

Uitvoerend moet Van Doorn zorgen voor een sterk bomenteam waarbij voldoende praktische kennis en vaardigheden aanwezig zijn om de werkzaamheden goed uit te voeren.

Drie acties zijn nodig om dit te bereiken:

1. Het opzetten van een intern adviesorgaan dat zorgt voor professionele adviezen. Een vakinhoudelijke adviseur met een European Tree Technician certificaat is hierbij een voorwaarde, waarbij tevens vaardigheden in rapporteren en presenteren aanwezig zijn om bruggen te slaan tussen uitvoering en opdrachtgevers.
2. Het opzetten van gespecialiseerde uitvoering binnen bomen. Hierbij is de aanwezigheid van European Tree Workers (ETW-ers) van groot belang om voldoende kwalitatieve basis te bieden.
3. Het adviesorgaan wordt ondergebracht binnen afdeling Ontwerp en Advies voor maximale inzet over het hele bedrijf. Deze afdeling zal fysiek plaatsnemen binnen Groen en Water om korte lijnen met de uitvoering te blijven hebben.

De conclusie en de acties vloeien voort uit de hoofdvraag:

1. *Hoe kan Van Doorn de dienstverlening ten aanzien van het beheer en onderhoud van bomen binnen vijf jaar verbeteren?*

en de deelvragen:

1. *Wat zijn de specifieke vraagstukken ten aanzien van bomen binnen de huidige meerjarige onderhoudscontracten (vanuit business unit Integrale Projecten) en de kleinere contracten (vanuit business unit Groen en Water)?*
2. *Hoe is bomenkennis, advisering en uitvoering nu georganiseerd binnen Van Doorn?*
3. *Waar zou de toekomstige organisatie aan moeten voldoen om in te kunnen spelen op de vragen van opdrachtgevers?*
4. *In welke structuur van de organisatie moet de bomenkennis, advisering en uitvoering optimaal georganiseerd worden om voor de toekomst gesteld te staan?*

De conclusie en aanbeveling is gebaseerd op intern onderzoek binnen Van Doorn en extern onderzoek bij opdrachtgevers. Hierbij is gebruik gemaakt van vooraf vastgestelde vragenlijsten. De hoofdpunten uit de vragenlijsten zijn samengevat in een SWOT-analyse waarbij met initialen is aangegeven hoe vaak het punt is genoemd. In een relevantietabel is een beeld geschetst van de relevantie van de hoofdpunten.

De aanleiding voor het onderzoek zijn vier actuele thema's, die voortvloeien uit een breder kader:

1. Bomen en Verkeer;
2. Bomen en Ziekten/Plagen;
3. Bomen en Klimaat;
4. Bomen en Participatie.

1 Inleiding

1.1 Breder kader

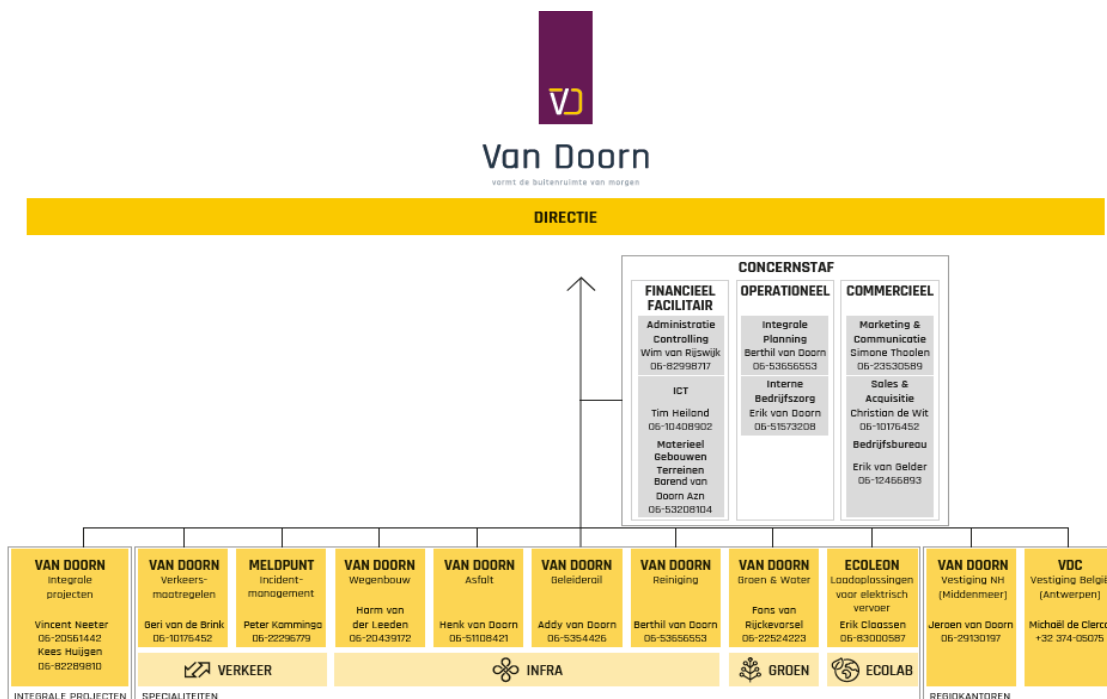
Van Doorn is ontstaan in 1963 uit een samenwerking van vijf broers. De broers besloten te stoppen in de fruitteelt en begonnen als onderaannemer van Van Kessel maaiwerkzaamheden uit te voeren in de buitenruimte. Als snel werden er zelfstandig projecten aangenomen en was Gebr. Van Doorn een feit. De diversiteit in de werkzaamheden werd steeds groter. Tussen 1963 toen en het heden zijn er veel stappen gezet. Een kort overzicht:

- 1969 1^e verhuizing, omvang circa 30 fte;
- 1980 2^e verhuizing omvang circa 60 fte;
- 1988 viering 25-jarig bestaan;
- Jaren '90 diversificatie in drie zelfstandige bedrijven;
- 2010 doorgroei naar UAV-gc contracten;
- 2013 50-jarig bestaan;
- 2019 omvorming van familie geleid bedrijf naar familie gecontroleerd bedrijf;
- 2020 omvorming naar Van Doorn buitenruimte (één organisatie);
- 2021 ruim 357 medewerkers, 80 miljoen euro omzet (2020), 329 bedrijfsauto's.

Van Doorn heeft de activiteiten verdeeld binnen de specialisaties Infra, Verkeer, Groen, Ecoléon (innovaties in duurzame buitenruimte) en Meldpunt. Een groot deel van de werkzaamheden voert Van Doorn uit voor Rijkswaterstaat. Van Doorn is hierbij verantwoordelijk voor een bepaalde prestatie die gebaseerd is op functionele eisen.

In onderstaand organogram wordt de bedrijfsstructuur van Van Doorn weergegeven:

Figuur 1: Organogram Van Doorn (Van Doorn, 2021)

Organogram van Doorn - januari 2021

Om het organogram duidelijk te kunnen lezen is het als bijlage (bijlage A) vergroot toegevoegd.

Van Doorn vormt de buitenruimte van morgen. Dit is een breed begrip, maar het tekent ook direct de brede scope van werkzaamheden waarbinnen Van Doorn actief is. Een groot deel van de buitenruimte is openbaar gebied: wegen (rijkswegen, provinciaal en gemeentelijk), de bermen en plantsoenen daaromheen. In dit gebied is Van Doorn voor het grootste deel actief, de niet-openbare buitenruimte vormt een kleiner onderdeel van de scope. Onderdelen van de scope zijn groenonderhoud, wegonderhoud, vaarwegonderhoud, verkeersmaatregelen, incidentafhandeling. De verschillende onderdelen zijn weer te verdelen in activiteiten. Binnen onderdeel Groen en Water worden onder andere de volgende activiteiten uitgevoerd: gras maaien, aanleg en onderhoud van beplantingen, onkruidbeheersing, boomwerkzaamheden. Ook de aanleg en het onderhoud van particuliere tuinen is ingedeeld binnen de scope van Groen en Water.

Dit afstudeerwerkstuk staat in het teken van Van Doorn en bomen. Binnen Van Doorn bestaat al verschillende jaren het idee om meer met bomen te doen, maar een concreet plan is hiervoor niet aanwezig. Er is behoefte aan een duidelijk standpunt. Binnen dit afstudeerwerkstuk worden de actuele wensen en behoeften onderzocht om een concreet standpunt in te nemen.

Binnen Van Doorn wordt tot nu toe veel gebruik gemaakt van gespecialiseerde onderaannemers voor boomwerkzaamheden. In relatie tot de omzet boomwerkzaamheden is dit de aanleiding om te onderzoeken op welk gebied voor Van Doorn kansen liggen. De relevantie is groot, aangezien veel geld naar derden (onderaannemers/inhuur) vloeit. Van Doorn heeft wel mogelijkheden om zelfstandig boomwerkzaamheden uit te voeren. Dit maakt de relevantie nog groter.

Het onderzoek is gericht op de bedrijfskundige mogelijkheden binnen Van Doorn op gebied van bomen. Er wordt niet ingegaan op boom-kwalitatieve aspecten.

Boomwerkzaamheden zijn breed. Binnen Van Doorn worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

- groeiplaatsinrichting;
- aanplant;
- snoeien;
- knotten;
- kappen;
- verwijderen van stobben;
- eikenprocessierupsbestrijding.

De activiteiten komen voort uit verschillende contracten met opdrachtgevers als gemeenten, provincies en Rijkswaterstaat. Veel van de boomwerkzaamheden vormen een onderdeel van een grote overeenkomst. Dit komt vooral voor bij contracten van Rijkswaterstaat. Binnen provincies en gemeenten worden vaak specifieke boomcontracten opgesteld en overeengekomen met uitvoerende partijen.

Naast concrete werkzaamheden in het veld, adviseert Van Doorn ook opdrachtgevers rondom de inrichting van de buitenruimte. Het inwinnen van advies verschilt per opdrachtgever. Het varieert van adviezen vanuit de gecontracteerde uitvoerende partijen tot gespecialiseerde (boom)adviesbureaus. Ten gevolge van bezuinigingen op ambtenaren is de boomkennis bij opdrachtgevers minder geworden. Advisering van opdrachtgevers door opdrachtnemers is daardoor steeds belangrijker geworden.

Van Doorn is opdrachtnemer voor diverse contracten. Het grootste deel van de boomwerkzaamheden wordt in opdracht van Rijkswaterstaat uitgevoerd. Daarnaast worden voor provincies en gemeenten boomwerkzaamheden uitgevoerd.

Een deel van de boomwerkzaamheden wordt uitgevoerd door derden. De inzet van derden is noodzakelijk om de werkzaamheden volgens de gestelde contracteisen uit te voeren. De oorzaak hiervan is de breedte van Van Doorn, maar niet de diepte binnen boomwerkzaamheden.

Onderstaande tabel geeft een beeld van de (niet) aanwezige middelen voor boomwerkzaamheden binnen Van Doorn.

Tabel 1: Boomwerkzaamheden Van Doorn

Boomwerkzaamheden Van Doorn	
<u>Van Doorn is in bezit/heeft:</u>	<u>Van Doorn is niet in bezit/heeft geen:</u>
Eén boomspecialist	European Tree Worker
Vijf boomveiligheidscontroleurs	European Tree Technician (één in opleiding)
Divers eigen materieel	Data-inspecteur Handboek Bomen (één in opleiding)
Veel onderaannemers/inhuur	Weinig boomkennis in uitvoering
Eikenprocessierupsbestrijding	Weinig oog voor nazorg bij bomen (aannemersgedachte i.p.v. specialist)
Groenkeur Boomverzorging	Weinig contacten/overeenkomsten met houtverwerkers
	Specialisatie binnen bomen, wordt gezien als starter

1.2 Trends en ontwikkelingen

In deze paragraaf worden de actuele trends en ontwikkelingen beschreven op boomgebied. Bij de literatuurstudie zijn bronnen geraadpleegd die niet ouder zijn dan tien jaar. De geraadpleegde bronnen zijn vermeld.

Naast de literatuurstudie is er een vragenlijst afgenomen over de trends en ontwikkelingen bij gemeente Leiden en Almere. Met gemeente Leiden zijn de vragen ook mondeling besproken.

1.2.1 Bomen en Verkeer

De combinatie Bomen en Verkeer geeft reden tot nadenken. Het vakblad Boomzorg publiceert een artikel waarin de CROW en SWOV in 2019 zijn gestart met een onderzoek naar verkeersveiligheidsrisico's (Iersel, Boomzorg, 2019). Het doel is om verkeersveiligheidsrisico's beter in kaart te brengen, zodat een risicogestuurde aanpak verder ontwikkeld kan worden. Er wordt niet ingegaan op het verminderen van de risico's.

Provincie Gelderland wil een landelijke discussie over bomenkap langs wegen (Iersel, Boomzorg, 2019). Bomen worden door de provincie gezien als bermobstakels en bermobstakels zijn een onderdeel van landelijk verkeersbeleid. Door landelijk beleid in te voeren kan de onderliggende discussie landelijk worden gevoerd. De onderliggende discussie betreft de ophef en de hoog oplopende emoties van betrokken stakeholders zoals omwonenden en familieleden van verkeersslachtoffers.

Gemeenten en provincies zitten in de spagaat tussen verkeersveiligheid en burgerprotest (Perree, 2019). Doordat in 2017 de Wet Natuurbescherming in werking is getreden, worden kapvergunningen aangevraagd bij gemeenten. Buiten de bebouwde kom moet er ook een melding worden gedaan bij de provincie. Hierdoor is er meer aandacht bij de burger ontstaan. Niet alleen het fraaie beeld, maar ook de insectenberging, de zuurstofproductie, de CO₂- en stikstofopname spelen een belangrijke rol in de discussie van het kappen van bomen. Boomeigenaren moeten met sterke argumenten kunnen onderbouwen waarom bomen gekapt moeten worden.

Op Rijksoverheid.nl staan diverse antwoorden op Kamervragen op gebied van bomenkap (Rijksoverheid, 2020). Hieruit kan worden afgeleid dat de spagaat tussen verkeersveiligheid en bomenkap niet alleen speelt op gemeentelijk of provinciaal niveau. De minister beantwoordt regelmatig vragen over het kappen van bomen.

De kap van de bomen in Amelisweerd om ruimte te maken voor de verbreding van de A27 is een hot item. De overheid probeert er alles aan te doen om bomen te kappen voor de verbreding. Betrokkenen zijn bereid om letterlijk met het lichaam de kap tegen te houden en voeren strijd voor een ander plan met meer bomen (<https://ikgadeboomin.org/>, 2021). Door de maximumsnelheid op de Ring Utrecht te verlagen naar 80 kilometer per uur, het aanplanten van nieuwe bomen en het investeren in openbaar vervoer en fietsroutes ontstaat er minder vervuiling en een betere doorstroming.

In het Noorderpark in Amsterdam wordt volop gedemonstreerd tegen het kappen van bomen (Khaddari, 2021). ‘Frisse lucht en groen, dat is waar mensen behoefte aan hebben’, aldus Bryony Cooper. Op een andere locatie worden bomen terug-geplant. Er heerst een grote ontevredenheid over het kappen van bomen om plaats te maken voor een evenemententerrein.

De provinciale weg N315 is veel onderwerp van gesprek geweest. De bomen langs de weg zijn gekapt ter verbetering van de verkeersveiligheid. Volgens Petra Stips uit Ruurlo gebeurt dit door het hele land (Schut, 2021). Zuurstofvoorziening en CO₂-opname worden blijkbaar ondergeschikt aan de verkeersveiligheid.

1.2.2 Bomen en Ziekten/Plagen

Door essentaksterfte is een grootschalige kap van de es onafwendbaar (Wageningen university & research, 2017). De veroorzaker, het vals essenvlieskelkje, is een invasieve schimmel en komt vanaf 2010 in Nederland voor. De schimmel is snel verspreid over Nederland en veel essen overleven de essentaksterfte niet. De ziekte leidt tot grootschalige kap in Nederland. Op www.essentaksterfte.nu kunnen burgers melding doen over essentaksterfte. De hulp van het publiek wordt gezocht in de zoektocht naar gezonde Essen.

Rijkswaterstaat verwijdert essen met essentaksterfte (Rijkswaterstaat, 2021). Door veel dood hout wordt het risico op omvallende bomen en rondslingerende takken verhoogd. De verkeersveiligheid komt hierdoor in gevaar. Tijdens de storm Christoph in januari 2021 zijn diverse bomen en takken op de rijkswegen terecht gekomen. De oorzaak blijkt essentaksterfte. 80% van de Nederlandse essen is aangetast met essentaksterfte. De ziekte is zeer besmettelijk en bomen kunnen er niet van herstellen.

De eikenprocessierups is een gevaarlijke rups voor de volksgezondheid. De brandharen veroorzaken gezondheidsklachten als jeuk, huisuitslag, en irritatie aan ogen of aan luchtwegen (Gelderland, Provincie, 2021). Provincie Gelderland bestrijdt de rupsen met een biologisch middel, voordat de rupsen haren krijgen. De bestrijding vindt vooral plaats langs wegen en op evenemententerreinen. Gelderland houdt de volgende volgorde aan in de bestrijding:

1. scholen, ziekenhuizen, verzorgingshuizen en kinderdagverblijven;
2. bushaltes, carpool-, picknick- en verzorgingsplaatsen, bebouwde kom;
3. drukke fietsroutes;
4. overige locaties.

Het wordt aangeraden om niet in bermen te zitten of verblijven. De haartjes van de rupsen kunnen in de bermen aanwezig zijn.

Kastanjebloedingsziekte is sinds 2002 in Nederland. In 2004 waren al veel bomen aangetast. ‘De zieke woekert door’ aldus Fons van Kuik (Sneppen, 2016). Er zijn verschillende bestrijdingsmethoden toegepast. Boombeheerders zijn niet bij machte om een breed gedragen aanpak te realiseren.

Ziekten en Plagen zijn een grote kostenpost voor boombeheerders (Beck, 2016). Het kost geld om zieke bomen te inventariseren, bestrijden en nabehandelen. Daarnaast zorgt een plaag als de eikenprocessierups voor gezondheidsproblemen voor mens en dier.

1.2.3 Bomen en Klimaat

Bomen zijn onmisbaar en zorgen voor waterbeheer, verkoeling van stad en het klimaat, opname van CO₂ en een prettige leefomgeving (Bomenstichting, 2021). Bomen zijn geen wegwerpproducten, maar geven zuurstof, schoonheid en schaduw. Om een stad leefbaar te houden zijn bomen nodig. Als bomen genoeg water ter beschikking hebben, laten bomen een stad functioneren als een bos. Door meer weers-extremen wordt water afgevoerd door het riool. Bij langere droogte heeft een boom minder water ter beschikking. Belangrijk is bomen te planten nabij water of aangelegde Wadi's. Door hittegolven en stortbuien zijn bomen in steden onmisbaar. Bomen bepalen de leefbaarheid voor het heden en de toekomst. Het is belangrijk om water op te slaan. Hiervoor worden veel waterbuffersystemen aangelegd.

Strooizout is nadelig voor bomen (Bomenstichting, 2021). De omvang blijft soms beperkt. Het effect van strooizout op bomen is te verdelen in twee onderdelen: Spatschade door voorbijgaand verkeer en verzilting van de groeiplaats. Het laatste geldt vooral bij strooien in de nawinter. Bomen nemen dan al water op. Door het strooien wordt dit pekelwater. Dit veroorzaakt verdroging van knoppen, twijgen of bladeren.

Nieuwe bomen moeten worden geplant in een goede waterdoorlatende bodem, bij voorkeur verder van de weg af. Daarnaast is het belangrijk om bewustwording te creëren bij strooibedrijven.

Bomen spelen een cruciale rol in het beheersen van het klimaat (Lammerse, 2020). Bomen kunnen overvloedige CO₂ opnemen. Hierdoor blijft de aarde koeler. Het planten van bomen is om die reden erg belangrijk, maar dat gaat wel veel geld kosten. Door nú te beginnen met het planten van bomen, kan de CO₂-concentratie met 25% afnemen. De klok wordt hierdoor een eeuw teruggedraaid.

Het platform i-Tree berekent hoeveel baten een boom oplevert voor het ecosysteem zoals CO₂-opname, besparing elektriciteit door verkoeling, waterberging, gezondheid. Het vervangen van een grote boom door een nieuwe kleine boom is kwantitatief gelijk, maar de baten van een kleine boom zijn veel minder dan die van een grote boom.

Verdroging is de grootste bedreiging van biodiversiteit (Annelies Cuijpers, provincie Noord-Brabant, 2020). Er dient snel iets te gebeuren om volwassen bomen te behouden. Zandgronden in Noord-Brabant zijn extra gevoelig voor droogte. Verdroging speelt al meer dan 75 jaar en is begonnen na het rechte trekken en verdiepen van beken en sloten en het ontwateren van bossen. De toenemende klimaatverandering van de laatste jaren versterkt het probleem. Toenemende hittegolven en extremere droogteperiodes maken het probleem voor de biodiversiteit steeds groter. ‘Het is van belang dat regen in de bodem moet kunnen zakken op de plaats waar het valt’ aldus Wiel Poelmans, projectleider biodiversiteit van Provincie Noord-Brabant.

1.2.4 Bomen en Participatie

Burgers worden steeds mondiger. Bij gemeentelijke projecten is het betrekken van stakeholders niet meer weg te denken. Bewonersavonden zijn belangrijk. Stakeholders kunnen hier inspraak hebben, zodat er een gedragen plan ontstaat voor projecten. Ook bij boomwerkzaamheden is de trend participatie erg belangrijk. Een zorgvuldige aanpak met stakeholders is vereist.

Zorgvuldige aanpak

Langs de A12 en de A27 bij Utrecht verwijdt Rijkswaterstaat zieke en dode bomen. Voor de inventarisatie waren ecologen van Rijkswaterstaat en de aannemer aanwezig (Houtens Nieuws, 2021). Op uitnodiging waren ook de beheerder van landgoed Amelisweerd en de voorzitter van de Kerngroep Ring Utrecht (KRU) aanwezig. Ook de Bomenwacht is aangehaakt.

De KRU heeft op basis van de inventarisatie een second opinion uitgevoerd. De uitkomst was dat er inderdaad bomen gekapt moesten worden.

De ecooloog van Rijkswaterstaat, een expert van de KRU en de boomverzorger doen nog een laatste inventarisatieronde waarin gezamenlijk wordt bepaald welke bomen gekapt worden.

Voor gemeente Teylingen is burgerparticipatie niet meer weg te denken (Gemeente Teylingen, 2021). Inwoners worden actief betrokken bij de keuze van boomsoorten. Bij het vervangen van bomen wordt met de direct omwonenden bepaald welke soort wordt terug geplant.

Niet-zorgvuldige aanpak

Gemeente Zaanstad wacht met het kappen van 272 bomen in de Zaanse Beken- en Merenbuurt (Ommen, 2019). Buurtbewoners hebben een zaak aangespannen. Rechter en staatsraad Kees Borman was behoorlijk kritisch over het gemeentelijke besluit. Na een spoedzitting bij de Raad van State wacht de gemeente met de uitvoering van het besluit.

Gemeente Zoetermeer heeft gebruik gemaakt van een stemming onder de bewoners dat gekleurd en niet representatief voor de wijk is (Stad + Groen, 2013). Volgens gemeente Zoetermeer hebben de bewoners inspraak gehad in de plannen. Bewonersvereniging Seghwaert In Protest (SIP) komt in protest tegen de bomenkap in de wijk. Een groot deel van de bewoners vindt de bomenkap niet nodig. De bewoners zijn van mening dat de gemeente niet op de juiste manier communiceert met de bewoners van de wijk. De gemeenteraad heeft het massaal kappen van de bomen afgekeurd.

De Vruchtenbuurt verdient een eerlijk en groen plan voor de Mient (Eerlijk Plan Mient, 2021). Zeventig extra parkeerplaatsen en meer groen voor de Vruchtenbuurt in Den Haag. De huidige parkeerplaatsen staan bijna altijd leeg. Er vindt een onnodige kaalslag plaats. Gemeente Den Haag heeft nooit onderzocht waarom de parkeerplaatsen leeg staan en gaat desondanks toch extra parkeerplaatsen realiseren. Buurtbewoners deden een onderzoek waaruit blijkt dat de parkeerplaatsen als sociaal onveilig worden ervaren. Ook liggen de parkeerplaatsen op een te grote loopafstand van de doelgroep. Wethouder Van Asten benadrukt dat het plan samen met de Vruchtenbuurt is gemaakt en er goed is geluisterd. In werkelijkheid is er met een klein groepje niet direct-belanghebbenden gesproken en is het plan door de gemeente doorgedrukt.

Omgevingswet

Met het invoeren van de Omgevingswet komt er een grote verandering in participatie. Vanaf 1 januari 2022 wordt er gestreefd naar een bredere participatie van burgers en bedrijven in het voortraject (Wijn en Stael advocaten, 2021). Een vroegtijdige participatie leidt tot een groter draagvlak in besluitvorming. De uitvoering van de participatie wordt overgelaten aan het bevoegd gezag.

De bedoeling van de Omgevingswet is het centraal stellen van de fysieke leefomgeving (Vereniging Nederlandse Gemeenten, 2019). Een andere manier van denken door minder en overzichtelijke regels, meer ruimte voor initiatieven en lokaal maatwerk. Overheden, inwoners en ondernemers worden aangespoord om open, samenhangend, flexibel, uitnodigend en innovatief aan de slag te gaan. Uitgangspunt is het vertrouwen in initiatiefnemers, vertrouwen van de burger in de overheid en tussen overheden onderling.

Aan nieuwe plannen en ontwikkelingen liggen de ideeën en wensen van inwoners en ondernemers ten grondslag (Gemeentepeiler, 2021). De stakeholders ontwerpen gezamenlijk de leefomgeving.

Gemeenten moeten vóór 2021 een participatiebeleid opstellen (Brand, 2020). Participatie van bewoners krijgt hierdoor een solide basis. In de Omgevingswet zal de minister besluiten om lokaal beleid vast te stellen en te publiceren. Bij besluiten moet gemotiveerd worden hoe rekening is gehouden met lokaal beleid. De inspraak van burgers wordt hierdoor naar de voorkant van de besluitvorming gehaald.

1.2.5 Informatie door vragenlijsten

Naast het bestuderen van literatuur zijn twee boombeheerders gevraagd om een aantal vragen te beantwoorden. Het betreft Gerpieter Wilbrink van gemeente Leiden en Erik Fidder van gemeente Almere. Gerpieter Wilbrink heeft vragen schriftelijk beantwoord en mondeling besproken. Met Erik Fidder is geen mondelinge bespreking geweest. In onderstaande tekst worden de samenvattingen van de antwoorden weergegeven.

Gemeente Leiden

Gemeente Leiden (bijlage B) ziet dat gemeenten steeds meer een regierol nemen richting opdrachtnemers (Wilbrink, 2021). Hierdoor vindt een verschuiving plaats van de aanwezige kennis. De kennis verdwijnt uit de organisatie en komt te liggen bij opdrachtnemende partijen.

Opdrachtnemers zullen de focus moeten leggen op kennisuitwisseling binnen het vakgebied.

Bij burgers ziet gemeente Leiden een sterke betrokkenheid met groen, waaronder bomen. Er is veel inspraak en betrokkenheid vanuit de burger. Het blijkt dat veel burgers bomen mooi vinden en er erg mee begaan zijn, zolang nadelige gevolgen zoals insecten, luizen, schaduw, bestratingsopdruk en blad niet worden ervaren. Dit is ook op te maken uit het feit dat burgers die bezwaar maken tegen een omgevingsvergunning om een boom te kappen vaak niet in de directe nabijheid van de boom wonen.

Klimaatadaptatie en vergroening is binnen gemeente Leiden een actueel vraagstuk. Vanuit de gemeente is er aandacht voor. Wel is het besef dat onderhoud geld kost niet voldoende aanwezig. De kans bestaat hierdoor dat projecten alsnog mislukken na de aanleg.

De persoonlijk visie van de bomenbeheerder is dat bomen van groot belang zijn binnen het veranderende klimaat. Het is daarom belangrijk goed om in bomen te investeren. Hierin geldt het principe: kwaliteit gaat boven kwantiteit. Liever goed investeren in 1.000 bomen dan slecht investeren in 1.250 bomen.

Kijkend naar de toekomst zullen er meer woonwijken worden gebouwd en zal er meer inpassing in de steden plaatsvinden. Naast de veranderende klimaatomstandigheden zal dit veel invloed hebben op bomen in Nederland.

Gemeente Almere

Gemeente Almere (bijlage C) geeft aan dat de waarde van bomen steeds belangrijker wordt (Fidder, 2021). Dit moet ook goed gedragen worden voor voldoende budget. Er is een verandering gaande van rationeel bomenbeheer naar emotioneel bomenbeheer. Externe adviezen worden belangrijker omdat de burger gemeentelijke medewerkers niet voldoende vertrouwt. Een extern advies wordt wel geaccepteerd. Vervangingsplannen voor kwalitatief slechte bomen en mondige burgers, zijn ontwikkelingen waar opdrachtgevers in de toekomst meer mee te maken krijgen. Voor nieuwkomers op de bomenmarkt is het belangrijk om te richten op advies geven. Gemeente Almere wordt gedwongen om extern advies in te winnen. Daarnaast is vakkennis en de kwaliteit van rapportages een belangrijk punt om op in te spelen.

1.2.6 Samenvatting trends en ontwikkelingen

Samenvattend zijn er vier trends te onderscheiden: Bomen en Verkeer, Bomen en Ziekten/Plagen, Bomen en Klimaat, Bomen en Participatie.

Binnen de trend Bomen en Verkeer speelt participatie ook een rol. Veiligheid voor het verkeer wordt niet meer gezien als gegronde reden om bomen te kappen. Het publiek komt massaal hiertegen in opstand. Het is belangrijk oplossingen te zoeken die een goede balans vormen tussen verkeersveiligheid en de participatie. Overheden betrekken burgers steeds vaker bij boomprojecten.

Ziekten en Plagen zijn een belangrijk onderdeel geworden binnen boombeheer. De laatste twintig jaar zijn er verschillende boomziekten uitgebroken waardoor veel bomen noodzakelijk zijn gekapt. Er is een trend te zien in ziekten, die een gehele boomsoort bedreigen.

Klimaatverandering zorgt in de toekomst voor grote vraagstukken binnen boombeheer: hoe om te gaan met verdroging, waterberging en biodiversiteit. Voor de toekomst spelen hier vraagstukken, waar in het heden al een antwoord op moet zijn. Het effect van meer bomen aanplanten wordt namelijk waargenomen over een lange periode.

Met de komst van de Omgevingswet in 2022 wordt participatie erg belangrijk. Stakeholders worden betrokken bij projecten, waardoor een gedragen plan ontstaat. Onder andere bewonersavonden zijn hierbij belangrijk.

1.3 Onderzoeksvragen

Problematiek binnen het vakgebied bomen is breed. Vanuit de vier trends Bomen en Verkeer, Bomen en Ziekten/Plagen, Bomen en Klimaat, Bomen en Participatie zijn diverse vraagstukken af te leiden.

Voor het onderzoek wordt een vraagstuk afgeleid, toepasselijk binnen Van Doorn. De trends met de bijbehorende literatuur duiden op actuele problemen op boomgebied. In het breed kader is de situatie binnen Van Doorn beschreven op gebied van boomwerkzaamheden. Gekeken naar de actuele trends is het nodig te weten op welke manier Van Doorn hierop kan inspelen. Binnen Van Doorn is dit een actueel vraagstuk. De huidige dienstverlening binnen Van Doorn sluit onvoldoende aan op de trends en overige boomgerelateerde zaken. Dit blijkt ook uit het lage vertrouwen van opdrachtgevers in adviezen vanuit Van Doorn. Het is daarom noodzakelijk te kijken naar de actuele dienstverlening binnen Van Doorn en de toekomstige dienstverlening. Van Doorn is in staat om diverse uitdagingen in boomwerkzaamheden aan te pakken, maar er is geen concrete aanpak.

1.3.1 Hoofdvraag

De hoofdvraag voor het onderzoek luidt:

1. *Hoe kan Van Doorn de dienstverlening ten aanzien van het beheer en onderhoud van bomen binnen vijf jaar verbeteren?*

1.3.2 Deelvragen

Om een de hoofdvraag te beantwoorden is het nodig een aantal deelvragen te stellen ter ondersteuning. De deelvragen luiden:

1. *Wat zijn de specifieke vraagstukken ten aanzien van bomen binnen de huidige meerjarige onderhoudscontracten (vanuit business unit Integrale Projecten) en de kleinere contracten (vanuit business unit Groen en Water)?*

2. *Hoe is bomenkennis, advisering en uitvoering nu georganiseerd binnen Van Doorn?*
3. *Waar zou de toekomstige organisatie aan moeten voldoen om in te kunnen spelen op de vragen van opdrachtgevers?*
4. *In welke structuur van de organisatie moet de bomenkennis, advisering en uitvoering optimaal georganiseerd worden om voor de toekomst gesteld te staan?*

De probleemeigenaar is de directie van Van Doorn. De directie is verantwoordelijk voor de koers van de organisatie. Binnen de koers moet ook nagedacht worden over boomwerkzaamheden maar deze koers kan de directie niet alleen bepalen. Er moet een gedegen grondslag liggen onder bepaalde keuzes. De keuze om de dienstverlening op gebied van beheer en onderhoud van bomen te verbeteren is zo'n keuze.

Om te komen tot een beantwoording van de onderzoeksvragen is het noodzakelijk om een goed beeld te krijgen van de huidige en de toekomstige boomedienstverlening binnen Van Doorn en de vraag vanuit de opdrachtgevers van Van Doorn. Er wordt hiervoor onderzoek uitgevoerd door middel van vooraf vastgestelde vragen te stellen aan de volgende organisaties:

1. Van Doorn (intern)
 - business unit Groen en Water;
 - business unit Integrale Projecten;
 - ontwerpbureau.
2. Opdrachtgevers (extern)
 - Rijkswaterstaat;
 - provincie;
 - gemeente.

2 Materiaal en methoden

2.1 Beschrijving eindproduct

Het eindproduct van dit onderzoek is een advies hoe Van Doorn de dienstverlening kan verbeteren ten aanzien van boomwerkzaamheden. Het onderzoek is gericht op advisering, waarin een stuk uitvoerende dienstverlening parallel verbonden is. De advisering is een belangrijk onderdeel van grote UAV-gc (geïntegreerde) contracten binnen Rijkswaterstaat en andere opdrachtgevers. Vanuit advisering volgt vaak uitvoering. Binnen dit onderzoek is daarom gekozen om te focussen op advisering.

Het onderzoek met de conclusie en aanbevelingen is gericht aan de directie van Van Doorn. Naast de directie is het eindproduct relevant voor Van Doorn Integrale Projecten en Van Doorn Groen en Water.

2.2 Uitvoering onderzoek

Deelvraag één wordt gebaseerd op twee bronnen:

1. vragenlijst bij onderhoudsmanagers binnen Van Doorn;
2. vragenlijst bij opdrachtgevers van Van Doorn;

Binnen Van Doorn wordt een vragenlijst afgenomen bij onderhoudsmanagers van de business unit Integrale Projecten, een projectleider en een uitvoerder van de afdeling Groen en Water en een medewerker van het Ontwerpbureau.

De resultaten worden door middel van bureaustudie geanalyseerd.

De interne vragenlijst wordt afgenomen bij de volgende projecten en contactpersonen:

Tabel 2: Contactpersonen intern onderzoek

Business unit	Project	Contactpersoon	Functie / rol
Integrale projecten	RWS Zuid Nederland- Midden – droog	Raoul van Tilborg	Onderhoudsmanager
	RWS Zuid-Nederland Midden – nat	Jasper Rood	Onderhoudsmanager
	Provincie Noord-Brabant - Wegen	Kees van Dam	Onderhoudsmanager
	Gemeente Loon op Zand - Buitenruimte	Jasper Rood	Onderhoudsmanager
Groen en Water	Provincie Gelderland	Edwin Bom	Uitvoerder
	Gemeente Leiden	Laura Kleinsman	Projectleider
Ontwerpbureau	N.v.t.	Arnout van Doorn	Technisch adviseur

Bij de opdrachtgevers van Van Doorn wordt bij de onderstaande contactpersonen een vragenlijst afgenomen. De resultaten worden door middel van bureaustudie geanalyseerd.

De externe vragenlijst wordt afgenomen bij de volgende projecten en contactpersonen:

Tabel 3: Contactpersonen extern onderzoek

Opdrachtgever	Project	Contactpersoon	Functie / rol
RWS Zuid-Nederland	Rijkswaterstaat zuid Nederland midden – droog	Paul van de Wijnkel	Technisch manager
RWS Zuid-Nederland	Rijkswaterstaat zuid Nederland midden – nat	Freek van Gestel	Adviseur ecologie en groenbeheer
Provincie Noord-Brabant	OPC Onderhoud Wegen	Joost van Baast	Themabeheerder-Groen
Provincie Gelderland	Boombestek Gelderland	John Havekes	Projectleider
Gemeente Loon op Zand	Boombestek Loon op Zand	Niels van Eldijk	Adviseur groen en spelen
Gemeente Leiden	5.5.GO.18.04 Bomenbestek 2019	Gerpieter Wilbrink	Assistent beheerder Groen en Afval en Reiniging

Deelvraag één luidt:

Wat zijn de specifieke vraagstukken ten aanzien van bomen binnen de huidige meerjarige onderhoudscontracten (vanuit business unit Integrale Projecten) en de kleinere contracten (vanuit business unit Groen en Water)?

Voor de beantwoording van deelvraag één, worden de vragenlijsten (zie bijlage D & E) per e-mail verstuurd naar de contactpersonen. Aansluitend wordt er een afspraak gemaakt voor een mondelinge toelichting op de antwoorden.

De uitkomsten van de interne en externe bureaustudies worden onderling vergeleken. Op basis hiervan wordt een concept opgesteld met relevante en opvallende zaken. Deze zaken worden in een SWOT-analyse verwerkt en bieden een basis voor het verdere onderzoek. Door middel van tabellen wordt de relevantie aangetoond.

Deelvraag twee luidt:

Hoe is bomenkennis, advisering en uitvoering nu georganiseerd binnen Van Doorn?

Deelvraag twee kan worden beantwoord door algemene kennis van de organisatie van Van Doorn omdat onderzoeker daar werkzaam is. Aanvullend wordt met verschillende personen vanuit de organisatie gesproken. Dit betreffen informele gesprekken, dit wordt niet gepland. De beantwoording van deelvraag twee kan worden aangevuld met opgedane informatie vanuit de vragenlijsten.

Deelvraag drie luidt:

Waar zou de toekomstige organisatie aan moeten voldoen om in te kunnen spelen op de vragen van opdrachtgevers?

Voor de beantwoording van deelvraag drie wordt gebruik gemaakt van literatuurstudie op gebied van advisering. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de uitkomsten van de vragenlijsten. Er wordt gekeken naar de inrichting van de organisatie voor het geven van adviezen.

Deelvraag vier luidt:

In welke structuur van de organisatie moet de bomenkennis, advisering en uitvoering optimaal georganiseerd worden om voor de toekomst gesteld te staan?

Deelvraag vier wordt beantwoord op basis van de antwoorden van de deelvragen één, twee en drie. Er zullen een aantal modellen aan medewerkers van Van Doorn worden voorgelegd.

Vanuit de conclusie worden aanbevelingen gedaan richting de directie van Van Doorn. Het eindrapport zal aan de directie worden gepresenteerd. Het eindrapport bevat een implementatieplan van de aanbevelingen.

De planning voor het onderzoek is als volgt:

Tabel 4: Planning onderzoek

week 19 (11 mei)	- Inleveren vooronderzoek - Starten met verzamelen informatie (uitzetten vragenlijsten)
week 20/21	- Beoordeling vooronderzoek - Verwerken antwoorden vragenlijsten (na akkoord vooronderzoek) - Beantwoording deelvragen één, twee, drie, vier
week 21/22	- Opstellen conclusie (beantwoorden hoofdvraag) en aanbevelingen - Fine-tuning afstudeerwerkstuk
Week 23 (7 juni)	- Inleveren afstudeerwerkstuk

Binnen Van Doorn wordt er wekelijks een overlegmoment gehouden met een interne coach om het afstudeerwerkstuk en de status te bespreken.

2.3 Implementatie aanbevelingen

De aanbevelingen vanuit het onderzoek worden verwerkt in een implementatieplan. Het betreft het 'hoe uitvoeren' van het onderzoeksresultaat. In bijlage F is het format hiervoor toegevoegd. (Managementmodellensite.nl, 2021).

2.4 Vragenlijst intern en extern onderzoek

De vragenlijsten voor het interne onderzoek en het externe onderzoek zijn opgenomen in bijlage D & E.

3 Resultaten intern en extern onderzoek

Voor de beantwoording van deelvraag één zijn de interne en externe vragenlijsten afgenomen bij de vermelde contactpersonen. De uitkomsten van de vragenlijsten zijn samengevat weergegeven in onderstaande SWOT-tabellen. Hierbij zijn de sterkten, zwakten, kansen en bedreigingen uit de antwoorden gebundeld. De afkortingen achter de punten geven de initialen van de deelnemers weer. Resultaten van gemeente Loon op Zand ontbreken. De contactpersoon heeft afgemeld voor de beantwoording van de vragen.

De letterlijke beantwoording van de vragenlijsten zijn als bijlagen toegevoegd.

3.1 Uitkomsten vragenlijst intern onderzoek

Tabel 5: Uitkomsten intern onderzoek

Interne analyse	Externe analyse
<u>Sterkten</u> ▪ Eenvoudige adviezen zoals BVC's (EB) ▪ Ontwerp en Advies (AvD) ▪ European Tree Technician in opleiding (AvD)	<u>Kansen</u> ▪ Advisering vanuit onderhoudscontracten (EB) (AvD) (JR) (KvD) (LK) (RvT) ▪ Bomen en Ziekten/Plagen heeft potentie (EB) (AvD) (JR) (KvD) (RvT) ▪ Bomen en Verkeer heeft potentie (AvD) (JR) (KvD) (LK) (RvT) ▪ Bomen en Klimaat heeft potentie (AvD) (JR) (KvD) (LK) (RvT) ▪ Bomen en Participatie heeft potentie (JR) (RvT) ▪ Opdrachtgevers RWS/provincies hebben geen inhoudelijke bomenkennis (AvD)
<u>Zwakten</u> ▪ Geen eenduidig intern adviesorgaan (AvD) (EB) (JR) (KvD) (LK) (RvT) ▪ Geen uitvoerende bomenafdeling met ETW-ers (EB) (AvD) (JR) (KvD) (LK) (RvT) ▪ Onvoldoende vakinhoudelijke kennis (AvD) (JR) (KvD) (RvT) ▪ Geen kennis van wensen en behoeften opdrachtgever (EB) (KvD) (LK) ▪ Onvoldoende maatwerk in materieel (EB) (JR) (LK) ▪ Afhankelijkheid van contracten (EB)	<u>Bedreigingen</u> ▪ Concurrentie; adviesbureaus + uitvoering (EB) (AvD) (JR) (LK) ▪ Gemeenten hebben interne bomenkennis (AvD) (LK)

Opvallend binnen het interne onderzoek zijn het grote aantal genoemde zwakten, maar dit onderbouwd de aanleiding van het onderzoek. Tegelijk worden er naast de vele zwakten ook veel kansen benoemd. Kansen versus zwakten vraagt om versterking van de zwakten. Opvallend is ook dat er momenteel nauwelijks opmerkingen te noteren zijn die vallen onder sterkten. Twee die er wel staan komen van dezelfde medewerker van het huidige Ontwerpbureau.

Het ontbreken van een intern adviesorgaan, onvoldoende vakinhoudelijke kennis en het ontbreken van een uitvoerende bomenafdeling zijn binnen Van Doorn breed gedragen zwakten. Vooral de versnippering in advisering zorgt voor een onduidelijke structuur en inhoudelijk kwalitatief onvoldoende adviezen. Dit wordt door alle zes de bevroegden onderschreven. Professionele adviesrapporten zijn noodzakelijk. De grootste kans hiertegenover is de vraag naar advisering vanuit onderhoudscontracten. De vier trends hebben potentie en kunnen worden geïntegreerd in advisering.

Het gebrek aan een uitvoerende bomenafdeling wordt ook door alle zes de bevroegden gedragen. Door zes mensen wordt het niet bezitten van ETW-ers als zwakte ervaren. Een ETW-er heeft een stevige opleiding genoten binnen boomverzorging. Vakinhoudelijke bomenkennis en kennis in uitvoeringstechnieken zijn hierin belangrijke onderdelen. Dit levert meerwaarde.

Gemeenten bezitten veelal voldoende inhoudelijke bomenkennis. Samen met de concurrentie van andere adviesbureaus kan dit binnen de gemeentelijke markt een bedreiging vorming.

Tenslotte kan geconcludeerd worden dat er bij alle bevroegde afdelingen veel onbekendheid is over actuele zaken. Dit blijkt uit de antwoorden van de bevroegden.

3.2 Uitkomsten vragenlijst extern onderzoek

Tabel 6: Uitkomsten extern onderzoek

Interne analyse	Externe analyse
<u>Sterkten</u>	<u>Kansen</u>
▪ Familiebedrijf (FvG) ▪ Geen kwalitatief onderscheid uitvoering Van Doorn / derden (PvdW)	▪ Advisering vanuit onderhoudscontracten (FvG) (PvdW) (JvB) (GPW) ▪ Bomen en Ziekten/Plagen (FvG) (JH) (JvB) (GPW) ▪ Bomen en Klimaat (FvG) (GPW) ▪ Bomen en Participatie (JH) (GPW) ▪ Onbekendheid bomenkennis RWS (FvG) ▪ Bomen en Verkeer (FvG) ▪ Motie Schonis (herplantplicht) (FvG)
<u>Zwakten</u>	<u>Bedreigingen</u>
▪ Inzet onderaannemer (FvG) (GPW) ▪ Communicatie (JH) (GPW)	▪ Interne bomenkennis opdrachtgever (JH) (GPW) ▪ Concurrentie; adviesbureaus (JH) (JvB) (GPW) ▪ Budgetten opdrachtgevers (FvG)

Opvallend binnen het externe onderzoek is dat er voornamelijk kansen genoemd worden. Er zijn weinig zwakten, sterkten en bedreigingen. Advisering vanuit de onderhoudscontracten blijkt vanuit het externe onderzoek een belangrijke rol te spelen. Binnen de opdrachtgever is er behoefte aan, professionele rapporten zijn hierin erg belangrijk.

Wat verder opvalt is dat het inzetten van onderaannemers slechts twee keer wordt genoemd. De interne bemoeienis met de concrete uitvoering blijkt bij opdrachtgevers niet zo relevant.

Als bedreiging worden de budgetten één keer genoemd. Omdat dit slechts één keer genoemd wordt, is dit verder niet relevant voor dit onderzoek. Wel is het belangrijk om dit aspect te blijven bezien. De uitvoering van advieswerk is gebaat bij voldoende budgetten.

Om een reëel beeld te krijgen van de relevantie van de genoemde punten worden deze per bevraagd persoon in een tabel geplaatst. Hierbij wordt gewerkt volgens de methode wel/niet mee eens. De totalen wel en niet worden voor zowel het interne als het externe onderzoek samengevoegd in één tabel. Hierdoor wordt de relevantie van de punten in cijfers zichtbaar.

In onderstaande tabellen wordt de relevantie van de uitkomsten weergegeven voor de interne en de externe vragenlijst.

Tabel 7: Relevantie uitkomsten intern onderzoek

[illegible]

Tabel 8: Relevantie uitkomsten extern onderzoek

	Joost van Baast		Freek van Gestel		Gerpieter Wilbrink		John Havekes		Paul van de Wijnkel		Niels van Eldijk		Totalen	
	wel	niet	wel	niet	wel	niet	wel	niet	wel	niet	Afgemeld		wel	niet
Behoeftte uitvoering Van Doorn (geen onderaanneming)		x	x		x			x		x			2	3
Behoeftte advisering vanuit onderhoudscontracten	x		x		x			x	x				4	1
Aanwezigheid vakinhoudelijke kennis		x		x	x		x			x			2	3
Potentie trends	x		x		x		x			x			4	1
Aanwezigheid concurrentie	x			x	x		x			x			3	2

Onderstaande tabel geeft de totalen van de interne en externe relevantie weer.

Tabel 9: Totalen relevantie intern en extern onderzoek

	Van Doorn		Opdrachtgevers		Totaal	
	wel	niet	wel	niet	wel	niet
Behoeft e advisering	6	0	4	1	10	1
Aanwezigheid vakinhoudelijke kennis	2	4	2	3	4	7
Potentie trends	6	0	4	1	10	1
Aanwezigheid concurrentie	4	2	3	2	7	4
Behoeft e uitvoering	6	0	2	3	8	3

Te zien is dat er grote behoefte is aan goede advisering en dat de trends breed herkend worden. Binnen Van Doorn wordt er wisselend gedacht over de aanwezigheid van voldoende inhoudelijke kennis. Over de behoefte aan een sterke uitvoering wordt ook wisselend gedacht.

3.3 Conclusie deelvragen één, twee en drie

Deelvraag één luidt:

1. *Wat zijn de specifieke vraagstukken ten aanzien van bomen binnen de huidige meerjarige onderhoudscontracten (vanuit business unit Integrale Projecten) en de kleinere contracten (vanuit business unit Groen en Water)?*

Kijkend naar de relevantie van de resultaten zijn er een aantal opvallende aspecten:

behoefte advisering:

- zowel binnen Van Doorn als bij de opdrachtgevers is de vraag naar advisering groot;
- aanwezigheid van onderhoudscontracten zijn hiervoor bepalend;

aanwezigheid vakinhoudelijke kennis:

- vakinhoudelijke kennis is laag. Zowel bij Van Doorn (66% laag) als bij opdrachtgevers (60% laag), professionele vakinhoudelijke adviezen zijn noodzakelijk;
- bij gemeenten en provincies meer vakinhoudelijke kennis dan bij Rijkswaterstaat;

potentie trends:

- de potentie voor de trends is hoog zowel bij Van Doorn als bij de opdrachtgevers;
- er wordt veel gevraagd naar advies binnen de trends;
- trends meenemen in behoefte advisering;

aanwezigheid concurrentie:

- concurrentie is hoog (66% Van Doorn, 60% opdrachtgevers);
- grootste concurrentie van adviesbureaus en interne kennis bij provinciale en gemeentelijke opdrachtgevers;

behoefte uitvoering:

- behoefte aan uitvoering is groot (100% behoefte binnen Van Doorn, 40% binnen opdrachtgevers);
- behoefte aan ETW-ers is groot;
- uitvoering speelt binnen Van Doorn grote rol (intern belang), maar opdrachtgever hecht er weinig waarde aan;
- gemeentelijke opdrachtgever heeft er behoefte aan.

Conclusie deelvraag één

Er is een grote behoefte aan advisering zowel vanuit opdrachtgever als vanuit Van Doorn. Deze behoefte ontstaat vooral vanuit onderhoudscontracten tussen Van Doorn en de opdrachtgever. Het betreft voornamelijk UAV-gc (geïntegreerde) onderhoudscontracten met Rijkswaterstaat. Vanuit de kleinere onderhoudscontracten met provincies en gemeenten is de behoefte aan advisering nihil. Om in de behoeften te kunnen voorzien is een intern adviesorgaan noodzakelijk. Hierbij is vakinhoudelijke kennis van bomen een belangrijk onderdeel. Vakinhoudelijke kennis is noodzakelijk om te komen tot een professionele adviesrapportage. Dit onderdeel is zowel bij de opdrachtgever als bij Van Doorn laag. Het biedt een kans voor Van Doorn als er wordt ingezet op vakinhoudelijke kennis.

Binnen de vier trends is behoefte aan advisering. Deze advisering kan worden ingebracht binnen de binnen de behoefte aan een adviesorgaan.

De behoefte aan uitvoering speelt niet bij Rijkswaterstaat en provincies, wel bij gemeenten. Intern binnen Van Doorn is er 100% behoefte aan uitvoering. De vraag naar een uitvoering leeft meer intern dan extern bij opdrachtgevers. Hierin is een sterke behoefte naar het bezit van ETW-ers binnen Van Doorn. Dit biedt potentie om in de toekomst minder onderaannemers in te zetten. Alle bevroagden binnen Van Doorn hebben aangegeven ETW-ers nodig te hebben voor een gedegen en professionele uitvoering. Hierbij is continuïteit belangrijk. Een bomenploeg bestaat uit een ETW-er en een grondman met een boomklimcertificaat. Een derde grondman (zonder specifieke certificaten) kan nodig zijn bij bepaalde gevallen. Om de continuïteit te waarborgen zijn er minimaal twee bomenploegen nodig. Dit voorkomt stilval in het werkproces bij ziekten, vakanties en vrije dagen. De externe concurrentie is bij Rijkswaterstaat vooral te vinden binnen aanlegprojecten. Dit zijn veelal gerenommeerde adviesbureaus. Hier kan Van Doorn niet tegen concurreren. Binnen de onderhoudscontracten heeft Rijkswaterstaat behoefte aan advisering. De concurrentie hierin is niet hoog. De concurrentie is vooral hoog binnen provincies en gemeenten. Dit betreft concurrentie van adviesbureaus en concurrentie vanuit provincies en gemeenten intern.

Deelvraag twee luidt:

2. Hoe is bomenkennis, advisering en uitvoering nu georganiseerd binnen Van Doorn?

Conclusie deelvraag twee

64% van de ondervraagden geeft aan dat er binnen Van Doorn onvoldoende vakinhoudelijke kennis aanwezig is. Dit blijkt vooral uit de inhoudelijke kwaliteit van de rapportages naar de opdrachtgever. Daarnaast is de kwaliteit van de rapportages laag. Er is geen eenduidige opzet en er ontbreken onderdelen. Vanuit de rapportages rijzen vragen op, waardoor een (in- of externe) opdrachtgever alsnog genooddaakt is om ter velde de ontbrekende informatie te verzamelen.

De advisering binnen Van Doorn is versnipperd. Intern binnen Van Doorn is er onduidelijkheid over de invulling van adviezen. Binnen Groen en Water worden adviezen opgesteld, maar ook binnen Ontwerp en Advies. Door deze versnippering is er geen duidelijke verantwoordelijkheid.

Naast onduidelijkheid is er ook onbekendheid. Uit gesprekken met interne contactpersonen blijkt dat het lange tijd onbekend is geweest dat Van Doorn een afdeling Ontwerp en Advies heeft.

De uitvoering van bomenwerk is georganiseerd binnen business unit Groen en Water. Hierbij valt het op dat vooral de expertise gemist wordt. Binnen Van Doorn zijn geen gecertificeerde ETW-ers werkzaam. Ook is er geen specifieke bomenploeg. In de in winterperiode worden maaimachinisten en groenvoorzieners ingezet om boomwerkzaamheden uit te voeren. Hierdoor wordt de gewenste kwaliteit niet gehaald. Arnout van Doorn geeft in de antwoorden aan:

Het punt met bomen is net als met een chirurg: Eén verkeerde beheermaatregel (zagen door de wortelkraag, teveel wegsnoeien kroon, snoeien in verkeerd seizoen) kan fatale gevolgen hebben voor de levensverwachting van de boom. Vakkennis is dus noodzakelijk.

Naast de afwezigheid van de expertise is het aanwezige materieel niet voldoende gespecialiseerd om een goede uitvoering te waarborgen of gespecialiseerd materieel is binnen Van Doorn niet aanwezig. Van Doorn is sterk in het oplossen van onverwachte incidenten. Bij opdrachtgevers is dit bekend. Plantmatig heeft Van Doorn een grotere uitdaging. Er wordt vaak geschoven op geplande werkzaamheden.

Deelvraag drie luidt:

3. *Waar zou de toekomstige organisatie aan moeten voldoen om in te kunnen spelen op de vragen van opdrachtgevers?*

Conclusie deelvraag drie

De vragen vanuit opdrachtgevers zijn voornamelijk afkomstig vanuit onderhoudscontracten. Hierbij spelen de UAV-gc contracten tussen Rijkswaterstaat en Van Doorn een grote rol. Vanuit deze contracten komen alle adviesvragen naar Van Doorn. De inhoud van de vraag is per situatie verschillend.

Om een goede invulling te geven aan de adviesvragen is het binnen Van Doorn noodzakelijk dat er één adviesorgaan komt met vakinhoudelijke kennis. Hierbij is passie voor bomen belangrijk. Eén adviesorgaan zorgt voor interne duidelijkheid. De versnippering wordt hierdoor geëlimineerd. Het adviesorgaan beheert de vraagstukken en stelt adviezen op. Vanuit het adviesorgaan kan intern informatie opgevraagd worden bij diverse collega's. Vragen op gebied van de vier trends moeten binnen de advisering worden meegenomen.

De te verstrekken adviezen moeten conform een vastgesteld template worden opgesteld. dit waarborgt de aanwezigheid van relevante onderdelen binnen het advies.

Een adviesorgaan moet adviezen geven. Belangrijk onderdeel hierbij is dat advies ook écht advies is. het kostenaspect moet hierbij buiten beschouwing worden gelaten. Binnen Van Doorn heerst de neiging om vanuit kosten te denken. Dit gaat ten koste van een goede advieskwaliteit. Binnen het adviesorgaan moet gedacht worden vanuit de adviserende rol. Financiën zijn van later belang. Meedenken met de opdrachtgever speelt een belangrijke rol binnen advisering. Het is hierbij belangrijk om de wensen en behoeften van de opdrachtgever te kennen.

Binnen de adviezen moet rekening worden gehouden met de uitvoering van de eventuele werkzaamheden. Hierbij is het belangrijk dat in het advies benodigde aspecten voor de uitvoering worden meegenomen zoals standplaats, boomhoogte, boomdiameter en boombeeld. Door het werken met vastgestelde templates kan dit worden ingevoerd.

Binnen de uitvoering van boomwerkzaamheden is vakinhoudelijke kennis noodzakelijk. Hierbij moet bij iedere bomenploeg minimaal één European Tree Worker (ETW-er) aanwezig zijn en een grondman met een boomklimcertificaat. Een ETW-er heeft vakinhoudelijke bomenkennis. Naast personele vakinhoudelijke kennis speelt materiële specialisatie een rol. Hiervoor zal een inventarisatie moeten worden opgesteld en een investeringsplan.

Het planmatig werken binnen uitvoering is belangrijk. Wisselingen moeten zoveel mogelijk worden voorkomen. De spreuk "afpraak is afspraak" zal binnen de planning van de uitvoering moeten worden waargemaakt.

3.4 Beantwoording deelvraag vier

De deelvragen één, twee en drie zijn beantwoord. Vanuit de verkregen gegevens is het mogelijk om te kijken naar de beste opties om deelvraag vier te beantwoorden.

Deelvraag vier luidt:

4. *In weke structuur van de organisatie moet de bomenkennis, advisering en uitvoering optimaal georganiseerd worden om voor de toekomst gesteld te staan?*

Conclusie vraag vier

Om deelvraag vier te kunnen beantwoorden is binnen Van Doorn een intern onderzoek gehouden waarbij vier mogelijke organisatorische opties voor de zijn voorgelegd. De opties, de vragen en de uitkomsten van het onderzoek zijn opgenomen in bijlagen I, J en k.

De volgende vier opties zijn voorgesteld:

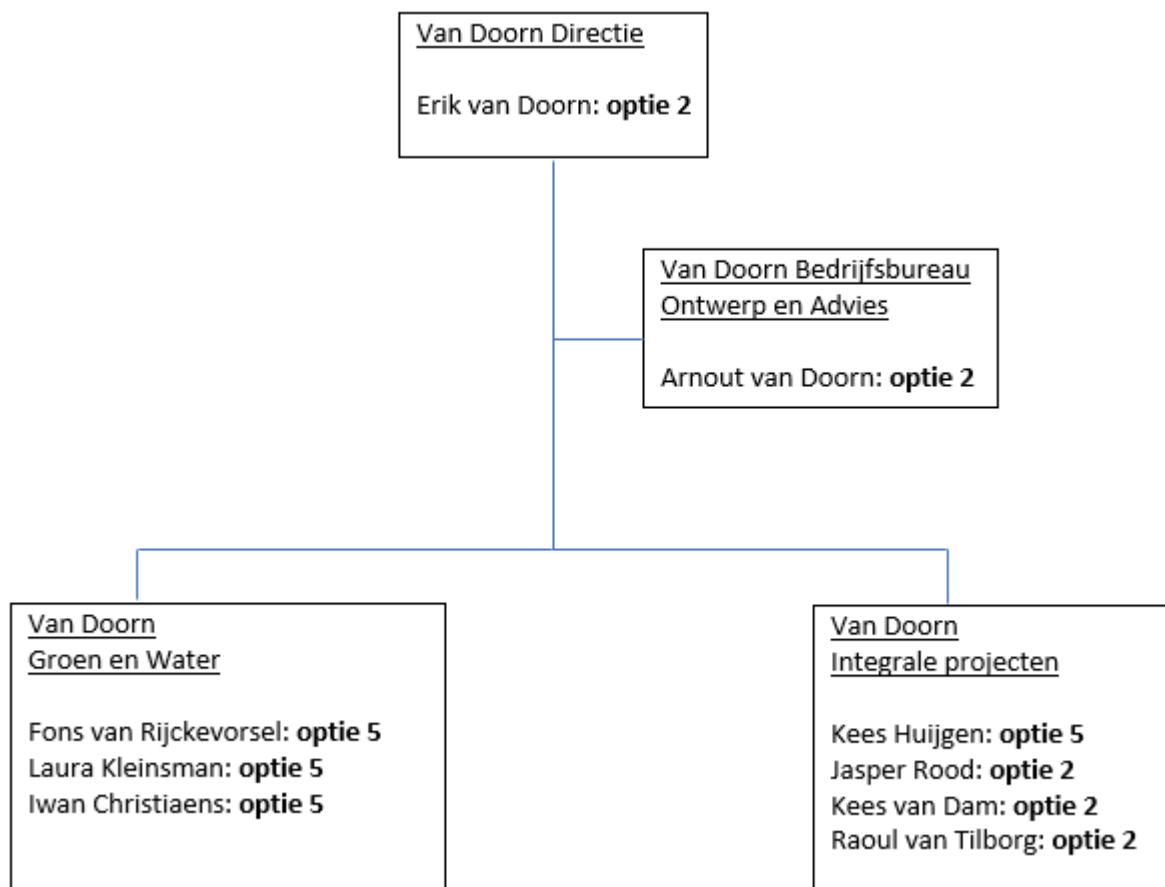
- Optie 1 Advies en uitvoering weghalen uit Groen en Water. Eigen bomenafdeling (Bos en Bomen) met advies en uitvoering. Groen en Water wordt Gras en Water;
- Optie 2 Uitvoering binnen Groen en Water, advies binnen Ontwerp en Advies;
- Optie 3 Uitvoering binnen Groen en Water, advies binnen Integrale Projecten;
- Optie 4 Uitvoering binnen Groen en Water, advies cross-functioneel.

Gedurende de gesprekken werd er een optie voorgedragen die niet voorzien was:

- Optie 5 Advies en uitvoering integreren binnen Groen en Water.

In het volgende organigram is de uitslag van de voorgestelde opties weergegeven.

Figuur 2: Uitslag organisatie adviesorgaan en uitvoering

Vijf mensen hebben gekozen voor optie twee, dit is 55,6%. Hierbij wordt het advies gescheiden van uitvoering en geïntegreerd binnen afdeling Ontwerp en Advies. Opvallend hierbij is dat deze uitslag binnen verschillende business units wordt gedragen. Een uitzondering zijn drie bevroagden binnen business unit Groen en Water en één bevroagde binnen Integrale projecten. Betreffende vier personen (44,4%) hebben optie vijf voorgesteld. Deze optie houdt in om zowel het advies als de uitvoering binnen Groen en Water te beleggen. Het voordeel van optie vijf zijn de korte lijnen tussen advies en uitvoering. Het voorkomt ruis en geeft binnen Groen en Water de mogelijkheid tot snelle schakeling.

Met een verhouding van vijf antwoorden voor optie twee en vier antwoorden voor optie vijf is de meest voor de hand liggende organisatorische maatregel is het integreren van een bomenadviesorgaan binnen afdeling Ontwerp en Advies, waarbij de uitvoering wordt geïmplementeerd binnen Business unit Groen en Water. Dit is optie twee.

4 Eigen visie op aanpak en verkregen resultaten

Binnen Van Doorn heerst al verschillende jaren het idee 'dat we iets met bomen moeten'. De grote vraag is: wat? Door dit onderzoek uit te voeren is er een duidelijk beeld ontstaan waar de wensen en behoeften binnen Van Doorn en bij opdrachtgevers liggen.

De methode om met vragenlijsten contactpersonen te bevragen heeft veel inzicht gegeven in de wensen en behoeften. De uitkomsten hiervan zijn helder. Kort samengevat is er een sterke behoefte aan een professioneel adviesorgaan en moet de uitvoering worden verbeterd.

Het werken met een SWOT-analyse is hierbij erg verhelderd geweest. Samen met de relevantietabel geeft dit in één oogopslag duidelijkheid over nut en noodzaak.

Het is mij opgevallen dat de wens voor een professionele advisering groot is. Als er binnen de wandelgangen gesproken wordt over 'we moeten iets met bomen', heeft dit vooral betrekking op uitvoering, maar de wens voor advisering blijkt even groot.

Het tweede dat mij is opgevallen is dat de wens voor meer gespecialiseerde uitvoering in bomen vooral groot is binnen Van Doorn, maar niet bij opdrachtgevers. Opdrachtgevers gaat het om het resultaat. Of Van Doorn het zelfstandig uitvoert, of een onderaannemer is niet van belang. Binnen gemeenten is dit belang groter. De wens voor uitvoering is dus vooral intern binnen Van Doorn en niet gebaseerd op de vraag vanuit opdrachtgevers.

Een derde punt dat mij opgevallen is, is de onbekendheid tussen verschillende business units. De afdeling Ontwerp en Advies is al bezig met advisering. Tijdens het onderzoek is voor mij persoonlijk bekend geworden waar de afdeling inhoudelijk in opereert.

Tijdens de interne gesprekken met Integrale Projecten heb ik gemerkt dat de bekendheid van de inhoud van Ontwerp en Advies ook nog geen lange tijd bekend was. Zo heeft één bevragee aangegeven wat meer bekend te zijn met de afdeling sinds het geven van een interne presentatie begin 2021.

Het vierde opvallende punt is het verschil in interpretatie van advies. Groen en Water is van mening een hoge kwaliteit van rapportages te hebben en de benodigde vakinhoudelijke kwaliteit 'in huis' te hebben. Vanuit Integrale Projecten en Ontwerp en Advies klinkt het tegenovergestelde.

De genoemde zaken die in dit onderzoek zijn opgemerkt, onderschrijf ik. Ik merk binnen Van Doorn dat er een 'schreeuw' is om goed advies. De roep om een goede uitvoering herken ik ook, zeker vanuit mijn functie als uitvoerder. Ondanks dat opdrachtgevers niet direct verschil merken binnen uitvoering van Van Doorn of onderaannemers, is het schakelen met intern personeel sneller te realiseren. Hierdoor ontstaat meer flexibiliteit.

Mijn persoonlijke mening is dat Van Doorn moet inzetten op een professioneel adviesorgaan binnen Ontwerp en Advies. De wens om het onder te brengen in Groen en Water is goed, maar het risico op verwatering door interne drukte en hectiek is groot.

Het versterken van de uitvoering binnen Van Doorn kan een bijdrage leveren aan het verbreden van de markt voor Van Doorn. De afhankelijkheid van Rijkswaterstaat wordt hierdoor verminderd. Uitvoering bij andere opdrachtgevers biedt ook meer kansen op gebied van advisering bij gemeenten (dichter op de opdrachtgever).

5 Conclusie & aanbevelingen

Dit onderdeel bevat de conclusie en aanbevelingen van het onderzoek. Vanuit de aanbeveling wordt een voorzet gegeven tot het vervolg hierop middels een implementatieplan. Dit is in paragraaf 5.3 weergegeven. Omdat het een vervolg is op de aanbeveling is er een losse paragraaf van gemaakt.

5.1 Conclusie

De hoofdvraag voor het onderzoek luidt:

1. *Hoe kan Van Doorn de dienstverlening ten aanzien van het beheer en onderhoud van bomen binnen vijf jaar verbeteren?*

De conclusie op de hoofdvraag luidt:

Van Doorn moet zorgen voor een kwalitatief goed adviesorgaan waarbinnen vakinhoudelijke bomenkennis een grote rol speelt en waarbij een duidelijke structuur wordt geboden om interne versnippering te elimineren.

Uitvoerend moet Van Doorn zorgen voor een sterk bomenteam waarbij voldoende praktische kennis en vaardigheden aanwezig zijn om de werkzaamheden goed uit te voeren en de materiele mogelijkheid aanwezig is om hieraan invulling te geven.

Voor de invulling van de conclusie zijn er drie acties:

1. Het opzetten van een intern adviesorgaan dat zorgt voor professionele adviezen. Kwaliteit en klanttevredenheid moeten hierbij hoog staan aangeschreven. Binnen het adviesorgaan moet minimaal één adviseur bomen werkzaam zijn. Deze adviseur moet in het bezit zijn van sterke vakinhoudelijke bomenkennis. Het European Tree Technician certificaat is hierbij een belangrijke voorwaarde. Dit geeft vakinhoudelijke aantoonbaar weer. Daarnaast moet de adviseur beschikken over vaardigheden in rapporteren en presenteren, goed kunnen samenwerken, intern de brug naar uitvoering kunnen slaan en extern een meedenkende partner zijn voor opdrachtgevers. Op deze manier zal Van Doorn professioneel adviserend kunnen opereren. Om de professionaliteit te bevorderen is het van belang dat de adviseur bomen uitsluitend actief is binnen het vakgebied bomen. Dit is de primaire taak. Andere zaken binnen Ontwerp en Advies moeten gezocht worden bij collega's, tenzij de orderportefeuille op adviserend gebied te weinig basis biedt voor een fulltime equivalent.
2. Het opzetten van gespecialiseerde uitvoering binnen bomen. Om gespecialiseerd te kunnen opereren is de inzet van European Tree Workers (ETW-ers) van groot belang. ETW-ers hebben hiervoor een opleiding gevolgd en afgerond. De vakinhoudelijke kennis blijft actueel door het werken met een puntensysteem voor het volgen van cursussen. Om goed te kunnen opereren en continuïteit te kunnen waarborgen tijdens ziekten, vakanties of vrije dagen, is het van belang dat de uitvoering bestaat uit minimaal twee bomenploegen. Een bomenploeg bestaat uit één European Tree Worker en één grondman met een boomklimcertificaat. De aansturing vindt plaats door een projectleider met het certificaat European Tree Worker. Aansturing van een projectleider zonder uitvoerder vraagt een hoge mate van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid van de uitvoerende bomenploeg. De ploeg moet in staat zijn dit te kunnen waarborgen. Van Doorn moet hiervoor de ruimte aan de bomenploeg bieden.

Afhankelijk van de situaties en soorten werkzaamheden moet er gekeken worden naar gepast materieel. Dit kan in eerste instantie worden gehuurd, waarbij in een parallel traject een investeringsplan moet worden opgezet voor de aankoop van benodigd gespecialiseerd materieel.

In later stadium en afhankelijk van de orderportefeuille kan het aantal bomenploegen worden vergroot.

Gespecialiseerde uitvoering draag bij aan verbreding van de markt voor Van Doorn. Hierdoor wordt de afhankelijkheid van Rijkswaterstaat verminderd.

3. Het adviesorgaan wordt ondergebracht binnen afdeling Ontwerp en Advies. Omdat Ontwerp en Advies business unit overkoepelend actief is blijft de afdeling onderdeel van het bedrijfsbureau. Fysiek zal de afdeling worden ondergebracht binnen Groen en Water. Hierdoor wordt de onderlinge samenwerking bevorderd. Er ontstaan hierdoor korte lijnen tussen advies en uitvoering.
De uitvoering zal worden geïntegreerd binnen Groen en Water. Groen en Water heeft een operationele insteek. Bomen uitvoering kan zonder veel problemen worden opgenomen binnen de business unit.

5.2 Aanbevelingen

Het onderzoek heeft de behoeften in kaart gebracht vanuit Van Doorn en vanuit opdrachtgevers. Daarnaast is er beschreven op welke plaats binnen de organisatie advies en uitvoering worden geïntegreerd. Een verdere verdieping in de organisatorische aanpak voor adviseren en uitvoering is noodzakelijk. Er moet hiervoor nader onderzoek plaatsvinden waarbij gekeken wordt naar de specifieke kennis en omvang, uitgedrukt (in fte) van de bomenafdeling. De aanbeveling hiervoor luidt:

1. Het aanstellen van een kwartiermaker om binnen een halfjaar na akkoord van de directie de voorbereidingen te treffen voor de vormgeving en implementatie van het adviesorgaan binnen afdeling Ontwerp en Advies en een uitvoerende bomenafdeling binnen business unit Groen en Water.
2. Het schrijven van een implementatieplan. De kwartiermaker kan werken aan een implementatieplan voor de verdere vormgeving van de adviezen zoals genoemd in de conclusie.

5.3 Voorzet implementatieplan

In onderstaande tabel wordt een voorzet gegeven voor de te nemen stappen voor de implementatie van het adviesorgaan. De inhoudelijke input is gebaseerd op het boek Adviseren als tweede beroep (Nathans, 2015). Het implementatiemodel is afkomstig van een managementmodellensite (Managementmodellensite.nl, 2021).

Tabel 10: Voorzet implementatieplan

Fasering / activiteiten	(Tussen)resultaten/producten:	Start	Eind
ONTWERP	Afstudeerwerkstuk Van Doorn en Bomen dienst als basis. Nadenken over uitwerken van adviesorgaan binnen Ontwerp en Advies en Uitvoering binnen business unit Groen en Water. Dit rapporteren aan directie Van Doorn.	2 weken na akkoord directie op aanbevelingen	2 weken na aanvang
<i>Activiteiten die in deze fase moeten worden uitgevoerd:</i> - onderzoeken inhoudelijke wensen en behoeften voor adviesorgaan; - ontwikkelen visie en doelstellingen voor adviesorgaan bomen en uitvoering bomen; - rapporteren aan directie Van Doorn.			
VOORBEREIDING	In beeld brengen resources voor invulling visie en doelstellingen adviesorgaan en uitvoering.	1 week na akkoord op ontwerp door directie	4 maanden na aanvang
<i>Activiteiten die in deze fase moeten worden uitgevoerd:</i> - in beeld brengen en registreren welke vakinhoudelijke kennis noodzakelijk is; - in beeld brengen en registreren welke competenties de adviseur bomen moet bezitten; - persoonlijke eigenschappen; - algemene competenties; - vakspecifieke competenties (Gerritsma, 2015); - in beeld brengen welke informatie nodig is en op welke manier de informatie te verkrijgen is; - inventariseren en vastleggen van wensen en behoeften adviestemplate; - in beeld brengen en registreren benodigde vakinhoudelijke uitvoeringskennis; - in beeld brengen en registreren welke competenties een bomenploeg moet bezitten; - vakinhoudelijke kennis; - omgangsvaardigheden; - in beeld brengen en registreren benodigd materieel; - opstellen begroting adviesorgaan en uitvoering; - rapporteren aan directie Van Doorn.			
REALISATIE	Afhankelijk van de uitkomsten van de voorbereiding en akkoord directie. Bij akkoord worden de adviesrol en uitvoering ingevuld zoals beschreven in de rapportage afkomstig uit de voorbereiding.	1 week na akkoord directie op voorbereiding	2 jaar na aanvang
<i>Activiteiten die in deze fase moeten worden uitgevoerd:</i> - afhankelijk van de uitkomsten van de voorbereiding.			

NAZORG	Evaluëren van het implementatieproces, de uitgebrachte adviezen en de uitvoering.	1 jaar na aanvang realisatie	Jaarlijkse analyse
<i>Activiteiten die in deze fase moeten worden uitgevoerd:</i> - analyse implementatie; - analyse adviezen; - analyse uitvoering.			

Tijd		
<i>Plannen:</i> uitgaande van akkoord directie Van Doorn.		
	Start	Eind
Ontwerp	Week 26 2021	Week 28 2021
Vorbereiding	Week 30 2021	Week 48 2021
Realisatie	Week 1 2022	Week 1 2024
Nazorg	Week 1 2023	----
<i>Beheersen:</i> Kwartiermaker stelt met hoofd Bedrijfsbureau en bedrijfsleider Groen en Water een stappenplan op. Maandelijks evaluatie voortgang en kosten. Kwartiermaker registreert vorderingen in dagboek.		

Financiën
<i>Plannen:</i> inzet kwartiermaker 130 weken (week 26 2021 tot januari 2024). Vakanties 21 weken. Totaal 109 weken. Inzet kwartiermaker 2 dagen per week in 2021, 1 dag per week in 2022, 1 dag per vier weken in 2023. Totaal 117 dagen (8 uur per dag). Totaal 936 uren. Uurtarief kwartiermaker € 55,-. Totale kosten kwartiermaker € 51.480,- in periode week 25 2021 – week 1 2024. Kwartiermaker maakt in stap voorbereiding een begroting van de kosten van het adviesorgaan en uitvoering.
<i>Beheersen:</i> Kwartiermaker stelt met hoofd Bedrijfsbureau en bedrijfsleider Groen en Water een stappenplan op. Maandelijks evaluatie voortgang en kosten. Kwartiermaker registreert vorderingen in dagboek.

Kwaliteit
<i>Plannen:</i> Kwaliteit van rapportages, adviesorgaan en uitvoering moet voldoen aan beschrijving in onderdeel voorbereiding.
<i>Beheersen:</i> Kwartiermaker stelt met hoofd Bedrijfsbureau en bedrijfsleider Groen en Water een stappenplan op. Maandelijks evaluatie voortgang en kosten. Kwartiermaker registreert vorderingen in dagboek.

Informatie
<i>Plannen:</i> informatie wordt door kwartiermaker vastgelegd in dagboek.
<i>Beheersen:</i> Kwartiermaker stelt met hoofd Bedrijfsbureau en bedrijfsleider Groen en Water een stappenplan op. Maandelijkse evaluatie voortgang en kosten. Kwartiermaker registreert vorderingen in dagboek.

Organisatie		
- <i>Plannen:</i> Beschrijving van rollen, taken en verantwoordelijkheden/bevoegdheden		
Rol	Wie	Verantwoordelijkheden/bevoegdheden
Kwartiermaker	Nader te bepalen	Verantwoordelijk voor uitvoering van implementatieplan. Bevoegdheden reiken minimaal tot de mogelijkheid van een gedegen uitvoering van het implementatieplan.
Bedrijfsleider Bedrijfsbureau	Erik van Gelder	Samen met kwartiermaker en bedrijfsleider Groen en Water verantwoordelijk voor de uitvoering en kosten van het implementatieplan. Vanaf fase realisatie verantwoordelijk voor kwaliteit adviesorgaan.
Bedrijfsleider Groen en Water	Fons van Rijckevorsel van Kessel	Samen met kwartiermaker en hoofd Bedrijfsbureau verantwoordelijk voor de uitvoering en kosten van het implementatieplan. Vanaf fase realisatie verantwoordelijk voor kwaliteit uitvoering bomen.
<i>Beheersen:</i> Kwartiermaker stelt met hoofd Bedrijfsbureau en bedrijfsleider Groen en Water een stappenplan op. Maandelijkse evaluatie voortgang en kosten. Kwartiermaker registreert vorderingen in dagboek.		

(Managementmodellensite.nl, 2021)

Bibliografie

(sd).

- Annelies Cuijpers, provincie Noord-Brabant. (2020, juli 27). *Nature Today*. Opgehaald van www.naturetoday.nl: <https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports/message/?msg=26495>
- Beck, B. (2016, mei 19). *Boomregister.nl*. Opgehaald van [www.boomregister.nl](https://boomregister.nl): <https://boomregister.nl/boomziekten-en-plagen/>
- Bomenstichting. (2021, april 10). *Bomenstichting*. Opgehaald van www.bomenstichting.nl: <https://www.bomenstichting.nl/>
- Bomenstichting. (2021, april 10). *Bomenstichting*. Opgehaald van www.bomenstichting.nl: <https://www.bomenstichting.nl/nieuws/effect-van-strooizout-op-bomen.html>
- Boomregister. (2021, april 10). *Boomregister.nl*. Opgehaald van [www.boomregister.nl](http://boomregister.nl/): <http://boomregister.nl/>
- Brand, P. v. (2020, januari 30). *Gemeente.nu*. Opgehaald van www.gemeente.nu: <https://www.gemeente.nu/ruimte-milieu/omgevingswet/participatie-inwoners-bij-omgevingswet-wordt-harde-eis/>
- Eerlijk Plan Mient. (2021, mei 4). *Eerlijk Plan Mient*. Opgehaald van <https://eerlijkplanmient.nl/>: <https://eerlijkplanmient.nl/>
- Fidder, E. (2021, april 1). Vragen en antwoorden gemeente Almere. (M. v. Rijswijk, Interviewer)
- Gelderland, Provincie. (2021, april 20). *Provincie Gelderland*. Opgehaald van www.gelderland.nl: <https://www.gelderland.nl/Eikenprocessierups>
- Gemeente Teylingen. (2021, mei 4). *Bomenbeleid Teylingen*. Opgehaald van www.teylingen.nl: https://www.teylingen.nl/fileadmin/user_upload/Bomenbeleid_Teylingen.pdf
- Gemeentepeiler. (2021, april 28). *Gemeentepeiler*. Opgehaald van www.gemeentepeiler.nl: <https://www.gemeentepeiler.nl/burgerparticipatie-tools/omgevingswet-burgerparticipatie/>
- Gerritsma, R. G. (2015). *Competent adviseren Professioneel aan het werk!* Groningen: Noordhoff Uitgevers.
- Houtens Nieuws. (2021, februari 13). *'t Groentje*. Opgehaald van www.houtensnieuws.nl: <https://www.houtensnieuws.nl/lokaal/verkeer-en-vervoer/666287/rijkswaterstaat-verwijdert-zieke-en-dode-bomen-langs-a12-en-a27>
- <https://ikgadeboomin.org/>. (2021, april 13). *Amelisweerd niet geasfalteerd*. Opgehaald van <https://ikgadeboomin.org/>: <https://ikgadeboomin.org/>
- Iersel, W. v. (2019, juni 6). *Boomzorg*. Opgehaald van www.boomzorg.nl: <https://www.boomzorg.nl/article/29911/verkeersveiligheid-is-een-topprioriteit-en-de-boom>
- Iersel, W. v. (2019, juni 6). *Boomzorg*. Opgehaald van www.boomzorg.nl: <https://www.boomzorg.nl/article/29911/verkeersveiligheid-is-een-topprioriteit-en-de-boom>

- Iersel, W. v. (2019, mei 10). *Boomzorg*. Opgehaald van www.boomzorg.nl:
<https://www.boomzorg.nl/article/29654/provincie-gelderland-wil-landelijke-discussie-bomenkap-langs-wegen>
- i-Tree. (2021, april 21). *i-Tree*. Opgehaald van www.itreetools.org: <https://www.itreetools.org/about>
- Khaddari, R. (2021, februari 27). *Het Parool*. Opgehaald van www.parool.nl:
<https://www.parool.nl/amsterdam/ruim-honderd-demonstranten-tegen-bomenkap-in-noorderpark~b2fe7992/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>
- Lammerse, V. (2020, december 2). *SCIENTIAS*. Opgehaald van www.scientias.nl:
<https://www.scientias.nl/bomen-planten-om-het-klimaat-te-redden-dat-gaat-een-lieve-duit-kosten/>
- Managementmodellensite.nl. (2021, mei 1). *Managementmodellensite.nl*. Opgehaald van www.managementmodellensite.nl:
<https://managementmodellensite.nl/implementatieplan/#.YI1in7UzaUk>
- mijn zzp. (2021, mei 22). *Minzzp.nl*. Opgehaald van www.mijnzzp.nl:
<https://www.mijnzzp.nl/Beroep/1460-Ecoloog/Informatie>
- Nathans, H. (2015). *Adviseren als tweede beroep*. Deventer: Vakmedianet Deventer.
- Ommen, J. v. (2019, juni 13). *Noordhollands Dagblad*. Opgehaald van www.noordhollandsdagblad.nl:
https://www.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20190613_15391960
- Perree, H. (2019, juni 21). *Binnenlands Bestuur*. Opgehaald van www.binnenlandsbestuur.nl:
<https://www.binnenlandsbestuur.nl/ruimte-en-milieu/nieuws/bomenstrijd-langs-de-n-wegen.9910631.lynkx>
- Rijksoverheid. (2020, april 6). *Rijksoverheid*. Opgehaald van www.rijksoverheid.nl:
<https://www.rijksoverheid.nl/zoeken?trefwoord=bomen&search-submit=>
- Rijkswaterstaat. (2021, februari 10). *Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat*. Opgehaald van www.rijkswaterstaat.nl:
<https://www.rijkswaterstaat.nl/nieuws/archief/2021/02/verwijderen-zieke-en-dode-bomen-langs-a12-en-a27-bij-utrecht>
- Schut, M. (2021, januari 12). *Pointer*. Opgehaald van www.pointer.kro-ncrv.nl: <https://pointer.kro-ncrv.nl/protest-tegen-bomenkap-provinciale-wegen-kale-wegen-zijn-vrijbrief-om-te-scheuren>
- Sneppen, P. v. (2016). Boombeheerders staan machteloos tegenover kastanjabloedingsziekte. *Boomzorg*, 4.
- Stad + Groen. (2013, augustus 6). *Stad + Groen*. Opgehaald van www.stad-en-groen.nl:
<https://www.stad-en-groen.nl/article/6003/bewoners-in-protest-tegen-bomenkap-seghwaert-in-gemeente-zoetermeer>
- Van Doorn. (2021, januari). Geldermalsen, Gelderland, Nederland.
- Vereniging Nederlandse Gemeenten. (2019). *VNG*. Opgehaald van www.vng.nl:
<https://vng.nl/publicaties/participatie-binnen-de-omgevingswet-een-toelichting-voor-raadsleden>

Wageningen university & research. (2017, juni 26). *Wageningen university & research*. Opgehaald van [www.wur.nl](https://www.wur.nl/nl/nieuws/Hulp-publiek-gezocht-voor-landelijke-zoektocht-naar-essen-resistent-tegen-essentaksterfte.htm): <https://www.wur.nl/nl/nieuws/Hulp-publiek-gezocht-voor-landelijke-zoektocht-naar-essen-resistent-tegen-essentaksterfte.htm>

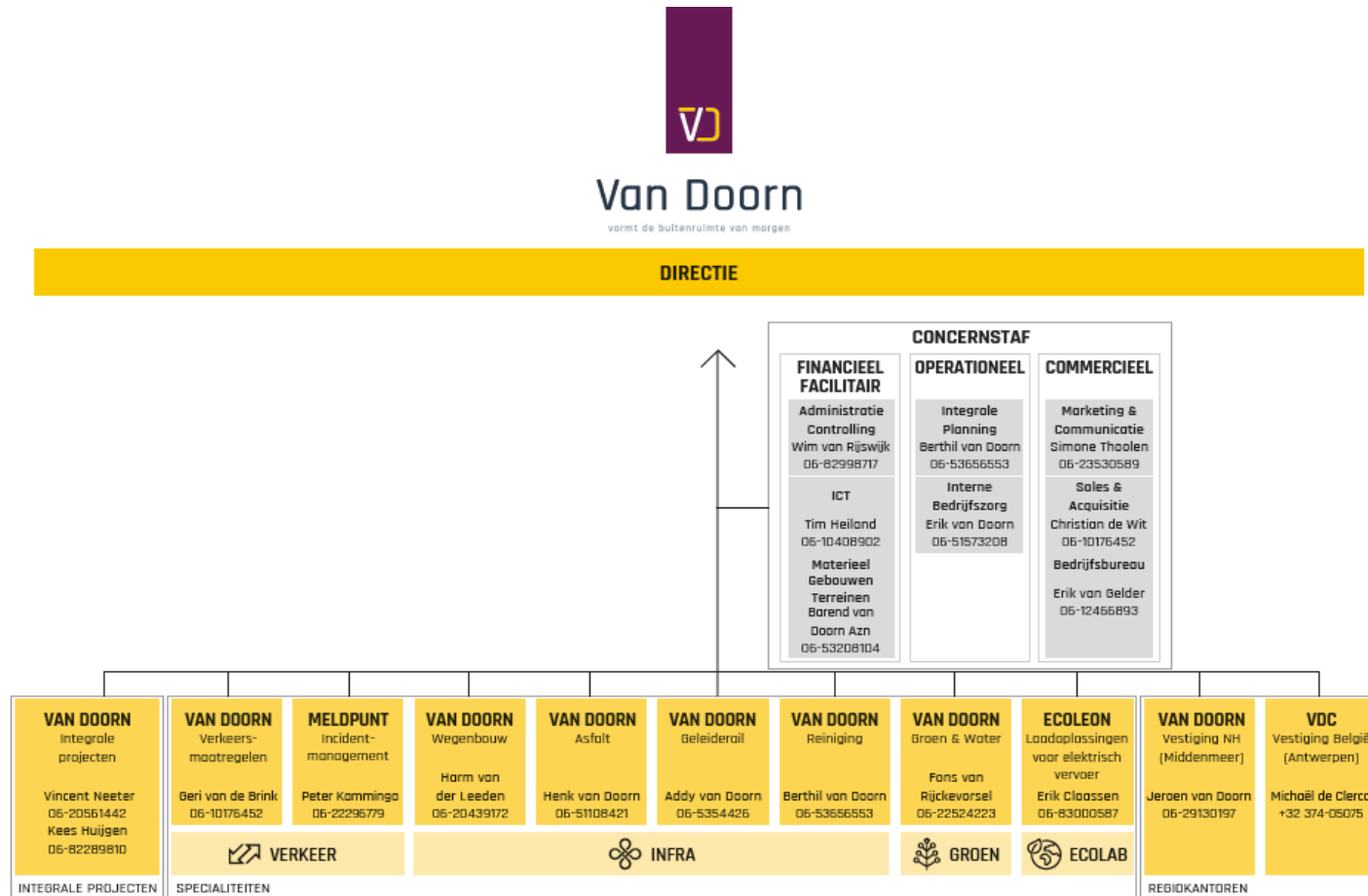
Wijn en Stael advocaten. (2021, april 28). *Wyn Stael advocaten*. Opgehaald van [www.wijnenstael.nl](https://www.wijnenstael.nl/expertises/vastgoed-overheid/omgevingswet/?gclid=EAlaIQobChMI6d3A7tWh8AIVyud3Ch10owSFEAAAYASAAEgKtX_D_BwE): https://www.wijnenstael.nl/expertises/vastgoed-overheid/omgevingswet/?gclid=EAlaIQobChMI6d3A7tWh8AIVyud3Ch10owSFEAAAYASAAEgKtX_D_BwE

Wilbrink, G. (2021, maart 02). Gesprek gemeente Leiden. (M. v. Rijswijk, Interviewer)

Bijlagen

Bijlage A organogram Van Doorn

Figuur 3: Organogram Van Doorn (Van Doorn, 2021)

Organogram van Doorn - januari 2021

Bijlage B vragen en antwoorden gemeente Leiden

- **Wat is jouw visie op bomen in de toekomst?**
Bomen zijn nu en in de toekomst van grote waarde gelet op klimaatverandering. We moeten hier dus flink in investeren maar wel met de juiste boom op de juiste plaats. Liever 1000 bomen die in goede omstandigheden opgroeien dan 1.250 waarvan de helft het matig doet.

In veel particuliere tuinen past een boom van de derde grootte. Dit ook stimuleren. Gelet op klimaatverandering ook kijken naar soorten die tegen hitte bestand zijn. Verder gevarieerder aanplanten we moeten af van 500 bomen van de zelfde soort langs wegen.
- **Wat is de visie van de gemeente op bomen?**
In de gemeente Leiden is groen, klimaat adoptatie en vergroenen een hot item. Echter het besef is nog wat onvoldoende aanwezig dat investeren hierin niet alleen geld kost bij aanleg maar ook het beheer er van geld kost. Momenteel zijn we bezig met wat wijzigingen van de bomenverordening. De juiste boom op de juiste plek is nog aandachtspunt. Bomen hebben in Leiden een hoge bescherming status. Het leeft wel op gespannen voet met opgaven voor woningbouw, bedrijventerreinen en infrastructuur.
- **Wat is de visie van burgers op bomen?**
Leuke vraag waar ik een heel leuk antwoord op weet. Bomen Prachtig! Hoe meer hoe beter zo lang ik er zelf maar geen lasten van heb en alleen lusten.

Bewoners waarderen bomen heel erg. Mensen zijn erg begaan met groen, leven hier in mee en met name bij parkplannen is er veel inspraak en betrokkenheid. Bij bewoners leeft 'helaas' ook erg het idee dat bomen vooral worden gekapt als het de overheden goed uit komt. Mensen die overlast ervaren van bomen halen in hun beleving vaak nul op het rekest. Met name schaduw, overlast door insecten/luis/ opdrukkende verharding, takken tegen panden, blad in de goot Zonnepanelen wat niet gaat wegens bomen! Allemaal redenen voor vragen en meldingen.
- **Waar staat Van Doorn in jouw optiek binnen het vakgebied bomen?**
Is bij jullie in ontwikkeling. Pas op met alles bij onderaannemers parkeren. Meer schrijven werkt niet altijd beter.
- **Veranderen de verwachtingen van opdrachtgevers naar opdrachtnemers in de toekomst?**
 - Welke veranderingen verwacht je?
Kennisoverdracht, gemeenten krijgen steeds meer regierol
 - Waarop moeten opdrachtnemers zich focussen?
Kennisuitwisseling vakgebied
- **Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen waar opdrachtgevers in de toekomst mee te maken krijgen?**
Woningbouwopgave 1 miljoen woningen tot 2030 (betekent veel uitbreiding van wijken maar ook inpassen in bestaand gebied. Het wordt nog drukker in de steden dat vraagt steeds vaker maatwerk. Ruimte wordt steeds schaarser dus dit spanningsveld neemt steeds verder toe.

Klimaatverandering(hoosbuien/extreme hitte/ maar ook nog wel eens een flinke koude golf of pak sneeuw. Inspelen op water vast houden, afvoeren maar ook water geven. Het geeft een spanningsveld en inpassingsvermogen. Fantastisch voorbeeld hoe dit te organiseren SINGAPORE , en VANCOUVER!!.

Verder komen er ontwikkelingen op gebied bewonersparticipatie/ Nederland wordt ouder vraag naar maatwerk hier neemt toe. Inspelen op onderhoud particuliere tuinen.

Als gevolg van klimaatverandering en stijgende zeespiegel veranderd ondergrond west Nederland langzaam maar zeker. Bodem wordt zouter. Maatregelen nemen om tegen te gaan, anticiperen hierop? Zoet water vanuit Zwitserland en Duisland wijzigt. Voorjaar & Zomer minder, najaar & winter meer als gevolg van smelten gletsjers.

Bijlage C vragen en antwoorden gemeente Almere

- Hoe zie jij het overkoepelende bomenbeleid van Nederland?
Van Nederland is lastig te zeggen, de ene gemeente heeft de zaken beter op orde dan de andere.
- Wat is jouw visie op de toekomst van de bomen in Nederland?
Het is van belang dat de waarde van bomen in het land gedragen worden, zodat er ook voldoende budget gereserveerd kan worden.
- Wat is de visie van burgers op bomen?
Bomen mogen niet meer dood gaan.
 - Zie je dit veranderen?
Ja enorm, we gaan van rationeel boombeheer naar emotioneel boombeheer. Het vervangen van bomen die niet functioneren zoals ze moeten wordt steeds moeilijker.
 - Waar gaat het heen?
Ik ben bang dat we straks alleen maar bomen vanuit veiligheid mogen kappen.
- Veranderen de verwachtingen van opdrachtgevers naar opdrachtnemers in de toekomst?
Ja adviesrapportages moeten nog beter onderbouwd worden.
 - Welke veranderingen verwacht je?
Gemeenten moeten meer externe adviezen inwinnen. Eigen medewerkers van een gemeente hebben kennelijk geen verstand van bomen en worden niet vertrouwd door burgers. Als een externe adviseur hetzelfde verteld wordt het wel geaccepteerd.
 - Waarop moeten opdrachtnemers zich focussen?
Kwaliteit van inspecties en rapportages
- Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen waar opdrachtgevers in de toekomst mee te maken krijgen?
Vervangingsplannen van kwarrende bomen. Mondige burgers
- Waar staat Van Doorn (Signa Terra) in jou optiek op gebied van bomen?
Daar ken ik het bedrijf onvoldoende voor om een goede uitspraak te doen.
- Waar zou een nieuwkomer (aannemer) in jouw ogen op de markt op moeten inspelen?
 - Komen met iets nieuws?
Innovaties voor groeiplaatsinrichting op locaties waar ondergronds beperkt ruimte is voor bomen
 - Richten op advies?
Advies wordt denk ik steeds belangrijker. Als gemeente Almere worden we gedwongen extern advies in te winnen.
 - Richten op vakkennis?
Vakkennis is sowieso het belangrijkste. De kwaliteit van adviesrapportages laat nog wel eens te wensen over.

Bijlage D vragenlijst intern onderzoek

Onderstaande vragenlijst zal worden afgenomen bij de contactpersonen binnen Van Doorn.

Naam:
Werkgever:
Functie:
Project:

Algemeen

1. Wie bent u en wat is uw rol binnen het project op het gebied van bomen?

Trends en ontwikkelingen

Literatuurstudie wijzen vier thema's aan: Bomen en Verkeer, Bomen en Ziekten/Plagen, Bomen en Klimaat, Bomen en Participatie.

2. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Verkeer?
3. Wat doet Van Doorn op het gebied van Bomen en Verkeer?
4. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Ziekten/Plagen?
5. Wat doet Van Doorn op gebied van Bomen en Ziekten/Plagen?
6. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Klimaat?
7. Wat doet Van Doorn op gebied van Bomen en Klimaat?
8. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Participatie met de invoer van de nieuwe Omgevingswet in 2022?
9. Wat doet Van Doorn op gebied van Bomen en Participatie?
10. Wat kan Van Doorn meer doen om op de trends in te spelen?
11. Welke andere trends signaleer je bij de opdrachtgever op het gebied van bomen?
12. Wat zou Van Doorn moeten organiseren om op deze trends in te spelen?

Advisering

13. Hoeveel boomkennis is er binnen de opdrachtgever aanwezig en waar blijkt dit uit?
14. Hoe is de boomadvisering binnen de opdrachtgever georganiseerd? Welke instanties worden daarvoor ingeschakeld?
15. Wat zijn de specifieke onderdelen waarvoor de opdrachtgever advies inwint?
16. Welke rol heeft Van Doorn binnen boomadvisering en hoe is dit georganiseerd?
17. Van welke business units wordt binnen Van Doorn gebruik gemaakt voor advisering?
18. Wat vind je van de kwaliteit van de advisering vanuit Van Doorn?
 - a. Wat is het stappenplan om tot een advies te komen?
 - b. Wat zijn de competenties van de deskundigen?
 - c. Wat is de kwaliteit van de rapportages?
19. Welk advies kan Van Doorn zelfstandig verstrekken?
20. Voor welk advies schakelt Van Doorn een adviesbureau in?

21. Maakt de opdrachtgever onderscheid binnen het soort advies?
- a. Welke adviezen worden bij Van Doorn ingewonnen?
 - b. Welke adviezen worden bij adviesbureaus ingewonnen?

Uitvoering

22. In hoeverre heeft Van Doorn voldoende expertise voor de uitvoering van bomenwerk?
23. Waarom kiest een opdrachtgever voor Van Doorn als uitvoerende partij?
24. Welke veranderingen moeten er plaatsvinden in de uitvoering?
25. Zijn er verschillen tussen uitvoering van Van Doorn en derden? Welke verschillen?

Toekomst

26. Waarin is Van Doorn onderscheidend binnen de genoemde trends?
- a. Waar bevindt de concurrentie?
 - b. Waar moet Van Doorn meer op in spelen?

Overig

27. Spelen er nog andere relevante zaken die niet aan de orde zijn geweest? Welke?

Bijlage E vragenlijst extern onderzoek

Onderstaande vragenlijst zal worden afgenomen bij de opdrachtgevers van Van Doorn.

Naam:
Werkgever:
Functie:
Project:

Algemeen

1. Wie bent u en wat is uw rol binnen het (bomen)contract?
2. Wat verwacht u als opdrachtgever van een opdrachtnemer?
3. Wat is uw rol ten aanzien van het onderhoud aan bomen?
4. Hoeveel boomkennis is er in uw organisatie aanwezig en waaruit blijkt dit?
5. Hoe is de boomadvisering binnen de organisatie georganiseerd? Welke instanties worden daarvoor ingeschakeld?

Trends en ontwikkelingen

Literatuurstudie wijzen vier thema's aan: Bomen en Verkeer, Bomen en Ziekten/Plagen, Bomen en Klimaat, Bomen en Participatie.

6. Welk beleid heeft uw organisatie op gebied van Bomen en Verkeer?
7. Welke concrete vraagstukken heeft u op dit gebied?
8. Wat verwacht u van Van Doorn op gebied van Bomen en Verkeer qua advisering/dienstverlening? Of hoe zou Van Doorn haar advisering/dienstverlening op dit gebied kunnen verbeteren?
9. Welk beleid heeft uw organisatie van Bomen en Ziekten/Plagen?
10. Welke concrete vraagstukken heeft u op dit gebied?
11. Wat verwacht u van Van Doorn op gebied van Bomen en Ziekten/Plagen qua advisering/dienstverlening? Of hoe zou Van Doorn haar advisering/dienstverlening op dit gebied kunnen verbeteren?
12. Welk beleid heeft uw organisatie op gebied van Bomen en Klimaat?
13. Welke concrete vraagstukken heeft u op dit gebied?
14. Wat verwacht u van Van Doorn op gebied van Bomen en Klimaat qua advisering/dienstverlening? Of hoe zou Van Doorn haar advisering/dienstverlening op dit gebied kunnen verbeteren?
15. Verandert het beleid op gebied van Bomen en Participatie met de invoer van de nieuwe Omgevingswet in 2022?
16. Welke concrete vraagstukken heeft u op dit gebied?
17. Wat verwacht u van Van Doorn op gebied van Bomen en Participatie qua advisering/dienstverlening? Of hoe zou Van Doorn haar advisering/dienstverlening op dit gebied kunnen verbeteren?
18. Signaleert u nog andere trends signaleert op gebied van bomen?
19. Wat zou Van Doorn moeten organiseren om op deze trends in te spelen?

Advisering

20. Voor welke vraagstukken wordt beroep gedaan op de gecontracteerde opdrachtnemer?

21. Voor welke vraagstukken wordt beroep gedaan bij gespecialiseerde adviesbureaus?

Uitvoering

22. In hoeverre heeft Van Doorn voldoende expertise voor de uitvoering van bomenwerk?

23. Waarom kiest een opdrachtgever voor Van Doorn als uitvoerende partij?

24. Welke verbeteringen moeten er plaatsvinden in de uitvoering bij Van Doorn?

25. Zijn er verschillen tussen uitvoering van Van Doorn en derden? Welke verschillen?

Overig

26. Spelen er nog andere relevante zaken die niet aan de orde zijn geweest? Welke?

Bijlage F implementatieplan

(Managementmodellensite.nl, 2021)

Fasering / activiteiten	(Tussen)resultaten/producten:	Start	Eind
ONTWERP	Beschrijving van het implementatieplan		
<i>Activiteiten die in deze fase moeten worden uitgevoerd:</i> - -			
VOORBEREIDING	Beschrijving van de benodigde resources		
<i>Activiteiten die in deze fase moeten worden uitgevoerd:</i> - -			
REALISATIE	Beschrijving van de realisatie van het ontwerp		
<i>Activiteiten die in deze fase moeten worden uitgevoerd:</i> - -			
NAZORG	Beschrijving van de minimale vereisten voor instandhouding		
<i>Activiteiten die in deze fase moeten worden uitgevoerd:</i> - -			

Tijd
<i>Plannen:</i> Beschrijving van het tijdspad voor het opstellen van het implementatieplan
<i>Beheersen:</i> Beschrijving van de beheersing van het implementatieplan

Financiën
<i>Plannen:</i> Koppeling van tarieven aan recourses
<i>Beheersen:</i> Beheersen van het verloop van de kosten

Kwaliteit
<i>Plannen:</i> Beschrijving van het opgeleverde resultaat en de kwaliteit van de betrokken personen
<i>Beheersen:</i> Beschrijving van bewaking van de kwaliteit

Informatie
<i>Plannen:</i> Beschrijving van de vastlegging van informatie
<i>Beheersen:</i> Beheersen van informatievastlegging

Organisatie		
- <i>Plannen:</i> Beschrijving van rollen, taken en verantwoordelijkheden/bevoegdheden		
<i>Rol</i>	<i>Wie</i>	<i>Verantwoordelijkheden/bevoegdheden</i>
<i>Beheersen:</i> Beheersing van de organisatie		

Bijlage G ingevulde vragenlijsten intern onderzoek

Raoul van Tilborg

Onderstaande vragenlijst zal worden afgenomen bij de contactpersonen binnen Van Doorn.

Naam: Raoul van Tilborg

Werkgever: Van Doorn

Functie:

Project: RWS Zuid-Nederland Midden - droog

Algemeen

28. Wie bent u en wat is uw rol binnen het project op het gebied van bomen?

Coördineren hele werk, bomen zijn er onderdeel van. Snoeien, VTA, e.d.

Trends en ontwikkelingen

Literatuurstudie wijzen vier thema's aan: Bomen en Verkeer, Bomen en Ziekten/Plagen, Bomen en Klimaat, Bomen en Participatie.

29. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Verkeer?

Binnen de opdrachtgever is verschil in wat ze willen. Er zijn mensen die heel veel willen weten en dit ver vooruit kunnen plannen.

30. Wat doet Van Doorn op het gebied van Bomen en Verkeer?

Vanuit techniek mooi om te adviseren.

We doen VTA, beetje 'pappen en nathouden', de ondergrens zoeken. Van Doorn kan er meer uit halen. Zeker op gebied van veiligheid kan VD hier meer omzet op binnenhalen.

31. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Ziekten/Plagen?

Niet expliciet uitgesproken. Ze vinden het wel fijn als VD komt met voorstellen.

32. Wat doet Van Doorn op gebied van Bomen en Ziekten/Plagen?

VD kan adviserende rol pakken met ziekten en plagen. Hierin meedenken met de klant.

We doen los van de VTA er nu niets in.

33. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Klimaat?

Vanuit RWS hoort VD helemaal niets. Wel bezig met circulariteit van borden e.d. maar niet op bomen.

34. Wat doet Van Doorn op gebied van Bomen en Klimaat?

Doet VD niets in. Ligt wel een kans. Voor dit moment ligt de rem er op i.v.m. budgetdruk.

Alles wat strikt noodzakelijk is wordt uitgevoerd.

35. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Participatie met de invoer van de nieuwe Omgevingswet in 2022?

Er zit sowieso een verplichting met omgeving in contract. Omgevingsmanagement wordt sowieso steeds belangrijker. Ken de Omgevingswet niet goed, maar omgevingsmanagement wordt belangrijker.

36. Wat doet Van Doorn op gebied van Bomen en Participatie?

Doen we het hoognodige in; kapvergunningen, burgers informeren. Er is een omgevingsmanager.

37. Wat kan Van Doorn meer doen om op de trends in te spelen?
 Meer adviserende positie pakken. Meedenken met de klant, maar wel opletten dat het niet op graaigedrag gaat lijken. Omzet volgt vanzelf. Consequent in zijn. Ook voor één boom. Advies loskoppelen van uitvoering. Dit los verkopen. Uitvoering kan altijd ook nog.
38. Welke andere trends signaleer je bij de opdrachtgever op het gebied van bomen?
 Niet zozeer op gebied van bomen. Wel op gebied van obstakelvrije ruimte. Hier zijn veel geleiderails verstevigd. Dit is wel per district verschillend. Wellicht gaat het bij bomen ook nog spelen.
39. Wat zou Van Doorn moeten organiseren om op deze trends in te spelen?
 Investeren in kennis van de medewerkers zodat we de beste in huis hebben in dat gebied. We lopen er nu tegenaan welke kennis we hebben op welke positie. We missen ook kennis zoals ervaring. Aanleveren aantoonbare kennis van een ecooloog is niet aanwezig. We hebben wel kennis, maar is het ook echt een ecooloog?
 Op papier moet het kloppend zijn!

Advisering

40. Hoeveel boomkennis is er binnen de opdrachtgever aanwezig en waar blijkt dit uit?
 Freek heeft wel kennis. Er zijn her en der wel mensen met kennis. Komt ook jonge aanwas aan ecologen.
 VD roept soms dat we ecologen hebben en soms voelt de opdrachtgever dat dit niet klopt. Dan gaan ze doorprikken en dan valt VD 'door de mand'.
41. Hoe is de boomadvisering binnen de opdrachtgever georganiseerd? Welke instanties worden daarvoor ingeschakeld?
 Georganiseerd vanuit contract. Onder de aanbestedingsgrens / kleinere opdrachten worden binnen VD uitgevraagd.
42. Wat zijn de specifieke onderdelen waarvoor de opdrachtgever advies inwint?
 Grote projecten liggen buiten contract, dan worden grote adviesbureaus gevraagd.
 Contractueel BVC, ecologisch werkprotocol. Opstellen werkplan bij een werk.
 Voor de uitvoering wordt het vooral aan VD gevraagd.
43. Welke rol heeft Van Doorn binnen boomadvisering en hoe is dit georganiseerd?
 Vanuit het contract. Worden uitgezet bij Groen en Water. Zorgen dat dit geregeld wordt!
 Opstellen van de rapportages doet GW ook zelf.
44. Van welke business units wordt binnen Van Doorn gebruik gemaakt voor advisering?
 Groen en Water.
 Ontwerp en Advies was niet bekend, pas sinds paar maanden. Er wordt nog gezocht naar een rol wie wat gaat coördineren.
 Vanuit IP is de gedachte: GW doet het en andersom. Bedrijfsbureau moet bij grotere opdracht de coördinatie oppakken en de expertise bijv. bij GW vandaan halen.
45. Wat vind je van de kwaliteit van de advisering vanuit Van Doorn?
- Wat is het stappenplan om tot een advies te komen?
 Is er niet. Er is geen standaard stappenplan. Het debacle met ecologen komen we pas om vijf voor twaalf achter.

Wie is in de lead om een opdracht uit te werken?

- b. Wat zijn de competenties van de deskundigen?

Onderhoudscontracten zijn divers. Het zou fijn zijn als iemand van GW een presentatie kan geven.

Presenteren is aanwezig! Complimenten van de klant. We laten zien dat we die kennis hebben en een professionele partij zijn.

Verbetering in schrijven van rapporten. Ziet er mooi uit. Lay-out is mooi, inhoud ook. De schrijfstijl ontbreekt. Puntjes moeten op de i.

Onbekend of er binnen GW standaard templates zijn. We zien wel een zelfde lijn.

- c. Wat is de kwaliteit van de rapportages?

Zie b.

Op zich goed, altijd voor verbetering vatbaar.

46. Welk advies kan Van Doorn zelfstandig verstrekken?

Niet goed zicht op. BVC's kunnen we zelf. De wat dagelijksere adviezen ook. Tegenover ecologen van RWS missen we wat kennis en ervaring. Medior / senior medewerkers hebben we nog niet.

47. Voor welk advies schakelt Van Doorn een adviesbureau in?

Alles gaat naar GW. We proberen zoveel mogelijk binnenhuis te houden.

48. Maakt de opdrachtgever onderscheid binnen het soort advies?

- c. Welke adviezen worden bij Van Doorn ingewonnen?

Vrijwel alles bij van Doorn vanuit RWS contracten. Of ze doen het zelf (voorstudie)

- d. Welke adviezen worden bij adviesbureaus ingewonnen?

Grote adviezen.

Uitvoering

49. In hoeverre heeft Van Doorn voldoende expertise voor de uitvoering van bomenwerk?

Wel voldoende. Rest wordt ingehuurd. Boomchirurgen worden ingehuurd.

In kwaliteit wordt wel gemerkt dat er weinig kennis op. Voorbeeld Eindhoven beplanting klepelen.

50. Waarom kiest een opdrachtgever voor Van Doorn als uitvoerende partij?

VD wordt gekozen omdat ze bekend zijn als onderhoudende partij. Naar mijn mening zouden ze moeten komen omdat ze kwaliteit krijgen. Voor die kwaliteit moeten we waken. Wordt nu te snel gedaan. Klachten niet goed opgelost.

Voorbeeld Eindhoven kan heel ver doorspelen, ook bij nieuw contract. Niet de naam krijgen van ; rouwdouwers'.

Goed werk mag geld kosten, maar er zit een grens aan. Af en toe worden de prijzen te hoog inzet. Let er op geen 'graaier' te worden.

51. Welke veranderingen moeten er plaatsvinden in de uitvoering?

Meer kwaliteit.

Meer planmatig werken. Moeite met het beloven, maar ook moeite met het nakomen.

52. Zijn er verschillen tussen uitvoering van Van Doorn en derden? Welke verschillen?

VD is sterk in meedenken met de klant en oplossen.
Klant weet als we VD bellen komt het goed.
Niet vragen om hetzelfde klusje volgende week te doen, want dan komt het niet goed.
Plantmatigheid ontbreekt.

Het oplossingsgerichte is echt VD. Grotere bedrijven zitten hier wat stugger in.

Toekomst

53. Waarin is Van Doorn onderscheidend binnen de genoemde trends?

Onbekend. Weinig zicht op.

c. Waar bevindt de concurrentie?

Weinig zicht op.

d. Waar moet Van Doorn meer op in spelen?

Kwalitatief goed werk leveren dat wat mag kosten. Kwaliteit afleveren. We hoeven niet de budgetaannemer te zijn.

Overig

54. Spelen er nog andere relevante zaken die niet aan de orde zijn geweest? Welke?

Niet.

Jasper Rood

Onderstaande vragenlijst zal worden afgenomen bij de contactpersonen binnen Van Doorn.

Naam: **Jasper Rood**

Werkgever: **Van Doorn**

Functie: **Technisch manager / adviseur groen**

Project: **Rijkswaterstaat Zuid Nederland midden - nat
Gemeente Loon op Zand - buitenruimte**

Algemeen

1. Wie bent u en wat is uw rol binnen het project op het gebied van bomen?
Rijkswaterstaat Zuid Nederland Midden – nat (BMK) / Loon op Zand (LOZ):
Technisch manager / adviseur groen. Verantwoordelijk voor de uitvoering buiten, ook bomen.

Trends en ontwikkelingen

Literatuurstudie wijzen vier thema's aan: Bomen en Verkeer, Bomen en Ziekten/Plagen, Bomen en Klimaat, Bomen en Participatie.

2. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Verkeer?
BMK: Geen overlast vanuit bomen. Profiel vrije ruimte niet belemmeren.
LOZ: Bomen moeten voldoen aan snoeibeeld.

BMK/LOZ: uitvoeren Boomveiligheidscontrole (BVC). Is een eis. Bij BMK ook maatregelen uitvoeren.
Bij LOZ zijn de maatregelen extra werk. Hier komt Van Doorn (VD) met advies.
Bijdragen aan de verwachting van contract. Door verbeteringen/adviezen aandragen.
3. Wat doet Van Doorn op het gebied van Bomen en Verkeer?
BVC uitvoeren. Snoeien vanuit contract.
Kan misgaan op verwachtingen/interpretatie van wat we gaan doen. Voorbeeld takkenrillen; Van Doorn zou van gesnoeide takken rillen maken. Er kwamen niet veel takken vrij. Hierdoor af en toe een kleine takkenril. Opdrachtgever (OG) had grote takkenrillen verwacht.
4. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Ziekten/Plagen?
BMK: bestrijding Eikenprocessierups (EPR)-beheersplan opstellen en uitvoeren. Andere ziekten en plagen signaleren en adviseren.
LOZ: bestrijding EPR beheersplan opstellen en uitvoeren. Bestrijden bladluizen, in praktijk niet toepasbaar.
5. Wat doet Van Doorn op gebied van Bomen en Ziekten/Plagen?
Beide contracten preventieve en curatieve bestrijding.
6. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Klimaat?
BMK: areaalrisico's bespreken met de OG. Voorbeeld: bespreken dat er veel eiken in scope aanwezig zijn. Aangeven dat er andere bomen terugkomen na kappen van eik. Dit om meer diversiteit te krijgen; in toekomst beter voor klimaat.
LOZ: niet bekend.
7. Wat doet Van Doorn op gebied van Bomen en Klimaat?
BMK: planbeloften nakomen. Zie vraag 6

LOZ: adviseur zijn om het klimaat te helpen. Voorbeeld. investeren in een boom i.p.v. weghalen. Op diverse gebieden adviseren; daar moet het heen.

8. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Participatie met de invoer van de nieuwe Omgevingswet in 2022?
BMK: bouwcommunicatie gaat via Van Doorn. De OG doet de omgevingscommunicatie. VD geeft bijvoorbeeld aan: in juni wordt een klus uitgevoerd. OG moet dan de participatie regelen.
Bij advies vanuit VD worden omgevingsaspecten wel meegenomen in advies.
LOZ: OG reageert teveel op omgeving. Teveel acties op meldingen.
9. Wat doet Van Doorn op gebied van Bomen en Participatie?
BMK/LOZ: bij meldingen of klachten in gesprek komen met melders. Bewonersavonden zijn niet in de contracten meegenomen.
10. Wat kan Van Doorn meer doen om op de trends in te spelen?
Trends zitten met name in klimaat. Meer water vasthouden, meer CO2-opslag, meer temperatuurverlaging. Het zou goed zijn om in adviezen biodiversiteit, e.d. mee te nemen. Denken aan de toekomst van de bomen.
11. Welke andere trends signaleer je bij de opdrachtgever op het gebied van bomen?
OG is vooral bezig met klimaat en biodiversiteit. Rijkswaterstaat is wat logger, LOZ acteert sneller.
Investeren in bomen, diversiteit, e.d.
12. Wat zou Van Doorn moeten organiseren om op deze trends in te spelen?
Van Doorn moet aanhaken bij ontwikkelingen die andere bedrijven doormaken. Aanhaken en volgen van de trends.
Kennis opdoen!! ETW-ers zijn nodig. ETT-er belangrijk.

Advisering

13. Hoeveel boomkennis is er binnen de opdrachtgever aanwezig en waar blijkt dit uit?
BMK: meestal ecooloog en assetverantwoordelijke voor het groen. Ecooloog heeft verstand van flora en fauna in relatie met bomen. Minder kennis van onderhouds- / begeleidingsnoei.

LOZ: inhoudelijk bomendeskundigen. Ervaring met groenonderhoud. De juiste opleidingen. Ecooloog niet bekend.
14. Hoe is de boomadvisering binnen de opdrachtgever georganiseerd? Welke instanties worden daarvoor ingeschakeld?
BMK: advies ligt bij opdrachtnemer. BVC doen, maatregelen opvolgen, e.d.
Klant adviseren vanuit maatregelen (verder denken).

LOZ: zelf advies geven. LOZ kan het zelf. Richting burger en wettelijke verplichtingen worden derden ingeschakeld.
15. Wat zijn de specifieke onderdelen waarvoor de opdrachtgever advies inwint?
Zie eerdere vragen.
16. Welke rol heeft Van Doorn binnen boomadvisering en hoe is dit georganiseerd?
BMK: Van Doorn doet vooral eenvoudige adviezen (BVC's). Professioneel advies is persoonsgebonden. Niet iedereen heeft de positie om advies te geven.

LOZ: VD doet vooral eenvoudige adviezen (BVC's). Professioneel advies is persoonsgebonden. Niet iedereen heeft de positie om advies te geven.

17. Van welke business units wordt binnen Van Doorn gebruik gemaakt voor advisering?
Lastige vraag. Voor bomen zijn twee bu's. Integralen projecten (IP) en Groen en Water (GW). Advisering is versnipperd, het is niet duidelijk belegd. Groeninteresse zorgt ervoor dat het op de agenda komt. Dit is per persoon verschillend. Asfalt denkt aan asfalt, groen aan groen, enz.
In flora/fauna kunnen we veel meer bereiken.
18. Wat vind je van de kwaliteit van de advisering vanuit Van Doorn?
Lastig aan te geven. Er moet meer tijd genomen worden om een goed advies te leveren. Zwart-wit maken is belangrijk. vb. er zit een zwam. Maar.. wat voor zwam?
Vb. dood hout.. maar.. hoeveel/hoelang?
We moeten af van het idee dat advies geld kost. We moeten er in investeren en niet bang zijn dat dit geld kost. Hoe meer adviezen, hoe meer kans.
- a. Wat is het stappenplan om tot een advies te komen?
Geen stappenplan bekend.
 - b. Wat zijn de competenties van de deskundigen?
Visueel maken van rapporten, toelichten, presenteren. Is per persoon verschillend. Competenties moeten groeien.
 - c. Wat is de kwaliteit van de rapportages?
De structuur klopt niet. Samenvattingen moeten kloppen! Dit wordt eerst gelezen.
19. Welk advies kan Van Doorn zelfstandig verstrekken?
Eenvoudige adviezen zoals maatregelen vanuit boomveiligheidscontroles. Een stukje omgeving kan er in worden meegenomen.
20. Voor welk advies schakelt Van Doorn een adviesbureau in?
Boominhoudelijke adviezen zoals boomeffectanalyses, naders inspecties, groeiplaatsonderzoek.
21. Maakt de opdrachtgever onderscheid binnen het soort advies?
- a. Welke adviezen worden bij Van Doorn ingewonnen?
Bomveiligheidscontroles, maken van een vervangingsplan, e.d.
 - b. Welke adviezen worden bij adviesbureaus ingewonnen?
Nadere onderzoeken e.d. heeft de opdrachtgever weggelegd bij derden.

Uitvoering

22. In hoeverre heeft Van Doorn voldoende expertise voor de uitvoering van bomenwerk?
Zie vraag 25.
23. Waarom kiest een opdrachtgever voor Van Doorn als uitvoerende partij?
Dit gaat voornamelijk via contracten vanuit een openbare aanbesteding. Van Doorn maakt weinig tot geen onderscheid ten opzichte van andere boompartijen.
24. Welke veranderingen moeten er plaatsvinden in de uitvoering?

Er moeten ETW-ers binnen Van Doorn komen. Dan kan er een zelfstandige bomenploeg worden samengesteld. Nu worden maaimachinisten in de winter ingezet om te snoeien. Deze hebben geen boominhoudelijke kennis.
Zie ook vraag 25.

25. Zijn er verschillen tussen uitvoering van Van Doorn en derden? Welke verschillen?
We hebben niet de juiste machines. Derden worden ingeschakeld voor speciale machines. Niet gespecialiseerd om grootschalig onderhoud aan bomen en bossen uit te voeren. Geen hoogwerkers, geen etw-ers.

Toekomst

26. Waarin is Van Doorn onderscheidend binnen de genoemde trends?

Niet onderscheidend

- a. Waar bevindt de concurrentie?

Over het algemeen genomen in de concurrentie in staat om zelfstandig boomwerkzaamheden uit te voeren. Adviserend onbekend.

- b. Waar moet Van Doorn meer op in spelen?

Zie vraag 27.

Overig

27. Spelen er nog andere relevante zaken die niet aan de orde zijn geweest? Welke?

Van Doorn moet duidelijkheid scheppen in de ambitie. Het hangt in de lucht wat we willen; wel of geen bomenafdeling? Neem een bewuste keuze. Duidelijkheid; ja of nee.

Kees van Dam

Onderstaande vragenlijst zal worden afgenomen bij de contactpersonen binnen Van Doorn.

Naam: Kees van Dam
Werkgever:
Functie: Technisch manager
Project: Noord-Brabant

Algemeen

1. Wie bent u en wat is uw rol binnen het project op het gebied van bomen?
Kees van Dam, rol technische manager Provincie Noord-Brabant. Best Value contract. Er zijn een aantal projectgroepen met functies. We moeten aan de gestelde functies voldoen.

Trends en ontwikkelingen

Literatuurstudie wijzen vier thema's aan: Bomen en Verkeer, Bomen en Ziekten/Plagen, Bomen en Klimaat, Bomen en Participatie.

2. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Verkeer?
Bomen algemeen: Binnen contract. Een boom heeft 4 functies. Versterken afzonderlijk het beeld van het geheel, geven van beschutting aan de omgeving, herkenbaarheid van de omgeving en het bepalen van het beeld van het landschap.
Hieruit drie aanvullende eisen; zorgplicht, functionaliteit, duurzaamheid.

Verkeer: niet expliciet iets genoemd i.r.t. bomen. Geen specifieke eisen.
3. Wat doet Van Doorn op het gebied van Bomen en Verkeer?
Zorgen dat bomen voldoende goed begeleid worden zodat er later geen dikke armen er af moeten. Vanuit duurzaamheid vooruitdenken. Nu tak er af i.p.v. als hij heel dik is.

Jaarlijks een uitgebreide analyse op onderhoud. Vanuit vers. Facetten schouwmeldingen, calamiteiten, omgevingsmeldingen, areaalmeldingen (buiten scope), tm-plannig. Iedere rolhouder analyseert het voor zichzelf. Bij trends worden dingen opgepakt. Als er bijv. veel ongevallen voorkomen, kan er iets aan de weg worden gedaan bijvoorbeeld. Beleidstukken zijn meer voor OG
4. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Ziekten/Plagen?
Functionele eisen. Daar aan voldoen. We proberen wel dat prov. meer wil. Bijvoorbeeld inboet, inboetproces. Bij rooien boom, dan soortgelijke boom terug vanuit plicht. Vanuit inboetproces stellen we ons vragen a.d.h.v. groenstructuurplannen. Kijken naar allerlei facetten, breed kijken. Ook naar toekomst.
Geen Es terug na verwijderen Es. Geldt ook voor eiken.
5. Wat doet Van Doorn op gebied van Bomen en Ziekten/Plagen?
Proberen monocultuur te doorbreken. Bijvoorbeeld andere boom ook als dit niet wordt gevraagd. OG vindt het goed, wel aangeven in data.
6. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Klimaat?
Wordt in inboetverhaal meegenomen. Ook ondergrond wordt hierin meegenomen. Kijken waar de bomen vandaan komen. Er wordt rekening gehouden.
Binnen scope niet veel met klimaat op gebied van waterberging.

7. Wat doet Van Doorn op gebied van Bomen en Klimaat?
Zie zes.
8. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Participatie met de invoer van de nieuwe Omgevingswet in 2022?
Vooralsnog weinig. Provincie komt hier nog niet mee.
In de Functionele eisen zitten wel participatiefuncties. Meer algemeen. Past binnen verwachting van OG.
Er spelen weleens issues. Vraagstukken zoals eiken nabij paarden. Valt niet helemaal onder participatie.
9. Wat doet Van Doorn op gebied van Bomen en Participatie?
Vooralsnog weinig. Voor Van Doorn breed een interessante vraag.
10. Wat kan Van Doorn meer doen om op de trends in te spelen?
Van de vier thema's is Ziekten en Plagen het meest voorkomend.
De thema's raken meer het beleid vanuit de OG. VD zou meer moeten weten wat de OG hiermee wil. Hierdoor kunnen we er op inspelen. Die informatie moet vooral losgepeuterd worden binnen de overleggen.
11. Welke andere trends signaleer je bij de opdrachtgever op het gebied van bomen?
Veel bezig met data rondom bomen. Overgestapt naar ander systeem met 50 onderdelen. Tijdens VTA direct de data bijwerken. Hiervoor zijn sessies geweest om te kijken wat er wel of niet vastgelegd moet worden. Van 50 naar zes onderdelen gegaan!
Steeds informatie kloppend krijgen.
Klimaat en Verkeer wel gevoelsmatig mee bezig. Wordt ook steeds meer gedwongen meer invulling aan te geven i.v.m. meerdere ongevallen e.d.
12. Wat zou Van Doorn moeten organiseren om op deze trends in te spelen?
Zie tien. Gesprekken hierover open stellen. Lijn naar meer assetmanager.

Advisering

13. Hoeveel boomkennis is er binnen de opdrachtgever aanwezig en waar blijkt dit uit?
Ken ik ze onvoldoende voor om een goede uitspraak over te doen. Het zijn beleidsmensen.
De ene heeft meer affiniteit met groen dan de ander.
Er is geen ETT-er binnen provincie. OG vertrouwt op ON.
14. Hoe is de boomadvisering binnen de opdrachtgever georganiseerd? Welke instanties worden daarvoor ingeschakeld?
Alles ligt binnen het contract. Er worden workshops georganiseerd binnen contract. Buiten de scope bij reconstructies worden andere partijen ingeschakeld.
15. Wat zijn de specifieke onderdelen waarvoor de opdrachtgever advies inwint?
Casusgestuurd. Alle keuzes doen we aan de hand van de vier keuzes.
16. Welke rol heeft Van Doorn binnen boomadvisering en hoe is dit georganiseerd?
Zit echt op de vier keuzes.
Vraagstuk wordt geparkeerd bij ontwerp/advies. Voorbeeld: inrichting t.b.v. rotondes, de slechte bossage langs de N267. Door eigen toedoen niet goed opgeactueerd. Bij Groen en Water advies gevraagd. Opdrachtgever koppelt terug dat getwijfeld wordt aan inhoudelijke kennis. Er moeten rapporten komen waar op een pragmatische manier omgegaan wordt met

veiligheid en wet natuurbescherming. Groen en Water heeft onvoldoende kennis hiervoor. Nu moet er alsnog een adviesbureau voor worden ingeschakeld.

Natuurbehoudswaarde wordt in beeld gebracht. Veel inventariseren. De vraag is of GW dit kan. Er zijn meer wensen vanuit OPC dan waaruit intern invulling kan worden gegeven.

Je kan opzetten wat nodig is. Je kunt ook kijken naar de metrix. We gaan als bedrijf hierop investeren. Je loopt dus al achter. We missen de échte wil om verantwoordelijk te zijn voor het stuk advies. Niemand heeft de primaire wil om het handen en voeten te geven! Doet GW dit, of OA, of IP? Gevoelsmatig past het best een aparte adviestak. Weghalen bij GW. GW vooral uitvoering, advies anders indelen. Werkplannen flora en fauna horen bij uitvoering. Uitvoering VTA e.d. / ETW vanuit GW, advies is ook echt advies!!!!!!!

17. Van welke business units wordt binnen Van Doorn gebruik gemaakt voor advisering?

Zie 16.

18. Wat vind je van de kwaliteit van de advisering vanuit Van Doorn?

Zie 16.

a. Wat is het stappenplan om tot een advies te komen?

Een uitdaging is: je moet denken vanuit de OG. Verwachtingen OG weten en dit vertalen naar Van Doorn.

Loop er weleens tegenaan dat ik rapportages opbouw vanuit bepaald facet. Er wordt veel gedacht vanuit kosten. Eerst het advies, daarna pas kosten → zo moet het!

De aansluiting bij de OG dat is belangrijk!!!!

Het huidige advies is meer gesteld op RWS.

Het is belangrijk om te weten wat de speetpunten zijn vanuit OG!!!! Dit kan per OG verschillen.

b. Wat zijn de competenties van de deskundigen?

c. Wat is de kwaliteit van de rapportages?

19. Welk advies kan Van Doorn zelfstandig verstrekken?

Lastig. Inrichting lukt wel als het niet complex wordt.

Alles wordt geprobeerd van O&A. Dit leggen het weer weg bij adviesbureau.

20. Voor welk advies schakelt Van Doorn een adviesbureau in?

Beetje lastig te beantwoorden.

21. Maakt de opdrachtgever onderscheid binnen het soort advies?

Projectbasis

e. Welke adviezen worden bij Van Doorn ingewonnen?

f. Welke adviezen worden bij adviesbureaus ingewonnen?

Uitvoering

22. In hoeverre heeft Van Doorn voldoende expertise voor de uitvoering van bomenwerk?

We huren heel veel in. Dit zegt al iets. Mooi vergelijkingsmateriaal met Van Esch. Van Esch doet dit beter. We zien niet direct de fouten. Meer expertise in huis is erg belangrijk.

23. Waarom kiest een opdrachtgever voor Van Doorn als uitvoerende partij?

Gaat via contract. Aanbesteding telt.

24. Welke veranderingen moeten er plaatsvinden in de uitvoering?

Zie 22. Een ETW/ETT-er die eens meekijkt komt de uitvoering ten goede.

25. Zijn er verschillen tussen uitvoering van Van Doorn en derden? Welke verschillen?

Ja, zie ook 22.

Toekomst

26. Waarin is Van Doorn onderscheidend binnen de genoemde trends?

Samenwerking is Van Doorn onderscheidend in.

Op de trends de informatie hebben. Wat wil de OG op de trends? Dit goed weten.

Waar wil OG heen?

Lezen beleidstukken!! Weet hiervan af! Hier bij de beleidsstukken op inspelen. Als we een adviesbureau hebben, kunnen we er op inspelen. Vanuit contract staan we veel dichterbij het vuur!

Hele diepgaande kennis hoeft je wellicht niet te weten.

e. Waar bevindt de concurrentie?

Moeten meer energie stoppen om de OG beter te begrijpen en daarbij gepast advies te schrijven. Als ON ken je de OG beter, ook de omgeving. Je weet veel meer.

f. Waar moet Van Doorn meer op in spelen?

Overig

27. Spelen er nog andere relevante zaken die niet aan de orde zijn geweest? Welke?

Niet echt.

Edwin Bom

Onderstaande vragenlijst zal worden afgenomen bij de contactpersonen binnen Van Doorn.

Naam: Edwin Bom
Werkgever: Van Doorn
Functie: Uitvoerder
Project: Bomenbestek Provincie Gelderland

Algemeen

1. Wie bent u en wat is uw rol binnen het project op het gebied van bomen?
Edwin Bom, uitvoerder op het contract. Aansturing van de medewerkers/ploegen.

Trends en ontwikkelingen

Literatuurstudie wijzen vier thema's aan: Bomen en Verkeer, Bomen en Ziekten/Plagen, Bomen en Klimaat, Bomen en Participatie.

2. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Verkeer?
We krijgen VTA-snoei als deelopdracht (veiligheidssnoei).
3. Wat doet Van Doorn op het gebied van Bomen en Verkeer?
Uitvoeren VTA. Bijzondere zaken worden gemeld. Dit wordt dan meestal opgepakt door de Provincie.
Voorbeeld dood hout in boom niet gemeld. Dit wordt gemeld door de zager. Vaak wordt het direct meegenomen.
4. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Ziekten/Plagen?
Bestrijden Eikenprocessierups. Spuiten klein deel en grootste deel wegzuigen (curatief en preventief).
De uitvraag is vastgelegd in het contact. Monitoring wordt aangestuurd vanuit provincie.
5. Wat doet Van Doorn op gebied van Bomen en Ziekten/Plagen?
Bomen waar een ziekte in zit, wordt gemeld bij OG. Verder weinig activiteiten. Er worden geen onderzoeken gevraagd vanuit OG.
6. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Klimaat?
OG verwacht dat de beloftes uit het plan van aanpak (EMVI-beloftes) worden nagekomen.
Verplichting is om met elektrisch gereedschap te zagen.
7. Wat doet Van Doorn op gebied van Bomen en Klimaat?
In het plan van aanpak wordt beloofd dat de houtsnippers worden gebruikt voor een fabriek om te verwarmen.
Stamhout wordt gezaagd tot planken. Deze worden gebruikt voor activiteiten bij een zorgboerderij.
8. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Participatie met de invoer van de nieuwe Omgevingswet in 2022?
Niet bekend wat OG hierin voor beleid heeft.
9. Wat doet Van Doorn op gebied van Bomen en Participatie?

Niets binnen dit contract. Er worden zieke bomen weggehaald. Geen hele lanen. Er wordt een omgevingsvergunning ter beschikking gesteld vanuit de provincie. Provincie doet de aanvraag en afhandeling.

10. Wat kan Van Doorn meer doen om op de trends in te spelen?
Binnen OG wordt dit niet verwacht. Provincie Gelderland heeft het zelf geregeld. Er is een beheersplan. Hierdoor is het boombeheer stabiel.
Van Doorn zal binnen provincie Gelderland weinig toe kunnen voegen.
11. Welke andere trends signaleer je bij de opdrachtgever op het gebied van bomen?
Vooral ziekten en plagen wordt veel over gesproken. Essentaksterfte en Eikenprocessierups zijn actuele zaken. Andere trends worden niet gesignaleerd.
Wellicht wordt dit wel binnen de organisatie van OG besproken, maar is niet bekend.
12. Wat zou Van Doorn moeten organiseren om op deze trends in te spelen?
Een (beheers)plan om adequaat de Essentaksterfte aan te pakken. Een soort standaard, wat uitgebreid kan worden met andere ziekten.
Dit kan goed gebruikt worden bij aanbestedingen. Nu is er geen plan.

Advisering

13. Hoeveel boomkennis is er binnen de opdrachtgever aanwezig en waar blijkt dit uit?
Hoeveelheid bomenkennis is onbekend. Basiskennis is aanwezig. De vraag is of er ETT-ers, of ETW-ers aanwezig zijn.
14. Hoe is de boomadvisering binnen de opdrachtgever georganiseerd? Welke instanties worden daarvoor ingeschakeld?
VTA, opname zieke bomen wordt uitbesteed aan een andere partij.
15. Wat zijn de specifieke onderdelen waarvoor de opdrachtgever advies inwint?
Dit is onbekend.
16. Welke rol heeft Van Doorn binnen boomadvisering en hoe is dit georganiseerd?
Geen rol. Er wordt geen advies gegeven. Er wordt geen advies gevraagd vanuit de OG.
17. Van welke business units wordt binnen Van Doorn gebruik gemaakt voor advisering?
BU Groen en Water. Voor inspecties ziekten en plagen, VTA, advies, wordt een collega binnen Groen en Water gevraagd. Deze maakt ook een adviesrapport.
18. Wat vind je van de kwaliteit van de advisering vanuit Van Doorn?
- Wat is het stappenplan om tot een advies te komen?
Er wordt advies gevraagd bij interne collega. Deze pakt het op en zorgt voor een adviesrapport. Adviesrapport wordt aan collega teruggegeven. Deze kan het doorgeven aan OG.
 - Wat zijn de competenties van de deskundigen?
Collega GW is competent. Heeft veel ervaring bij boomspecialist opgedaan.
 - Wat is de kwaliteit van de rapportages?
Duidelijk advies. Uitgebreid advies. Situatie wordt goed geanalyseerd.
19. Welk advies kan Van Doorn zelfstandig verstrekken?
Voor provincie Gelderland is dit niet nodig.

Algemeen advies zoals omgaan met ziekten/plagen, VTA, e.d. Dieper advies zoals het adviseren hoe om te gaan met monumentale bomen is niet aanwezig binnen VD.

20. Voor welk advies schakelt Van Doorn een adviesbureau in?

Binnen bomenbestek Gelderland niet. Niet bekend.

21. Maakt de opdrachtgever onderscheid binnen het soort advies?

a. Welke adviezen worden bij Van Doorn ingewonnen?

Bij VD wordt niets ingewonnen.

b. Welke adviezen worden bij adviesbureaus ingewonnen?

Onbekend binnen VD.

Uitvoering

22. In hoeverre heeft Van Doorn voldoende expertise voor de uitvoering van bomenwerk?

Nu nog te weinig. Geen ETW-er in dienst. In uitvoerende medewerkers te weinig kennis. Binnen kaderpersoneel is een verspreide kennis. Meerdere personen hebben gezamenlijk wat kennis. Uitvoerders hebben naast eenvoudige snoeicursussen gehad, verder geen andere kennis.

23. Waarom kiest een opdrachtgever voor Van Doorn als uitvoerende partij?

Op basis van prijs en plan, vanuit het contract.

24. Welke veranderingen moeten er plaatsvinden in de uitvoering?

Een eigen bomenploeg vormen, die het gehele jaar rond kan snoeien. Groter materieel aankopen. Mobiele kraan (voor rooiwerk), grote versnipperaar met minimaal invoer 40 cm. Nadenken over hoogwerker.

25. Zijn er verschillen tussen uitvoering van Van Doorn en derden? Welke verschillen?

Valt mee. Niet bekend.

Toekomst

26. Waarin is Van Doorn onderscheidend binnen de genoemde trends?

a. Waar bevindt de concurrentie?

De prijs is vaak bepalend.

b. Waar moet Van Doorn meer op in spelen?

Niet bekend. Bestekken is vaak op basis van prijs.

Overig

27. Spelen er nog andere relevante zaken die niet aan de orde zijn geweest? Welke?

Niet bekend.

Laura Kleinsman

Onderstaande vragenlijst zal worden afgenomen bij de contactpersonen binnen Van Doorn.

Naam: Laura Kleinsman

Werkgever: Van Doorn

Functie: Projectleider

Project: Snoei- en calamiteitenbestek

Algemeen

1. Wie bent u en wat is uw rol binnen het project op het gebied van bomen?

Ik ben Laura Kleinsman en vanuit Van Doorn als Projectleider aangesteld voor het bestek Snoei- en calamiteitenbestek van de gemeente Leiden.

Trends en ontwikkelingen

Literatuurstudie wijzen vier thema's aan: Bomen en Verkeer, Bomen en Ziekten/Plagen, Bomen en Klimaat, Bomen en Participatie.

2. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Verkeer?

Vooraf de standaard acties, zoals veiligheid doorrijhoogte e.d. volgens de standaardnormen vanuit het Handboek.

3. Wat doet Van Doorn op het gebied van Bomen en Verkeer?

Zie vraag 2.

4. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Ziekten/Plagen?

Gemeente Leiden merkt niet dusdanig grote gevolgen, waardoor het niet groot op de agenda staat.

5. Wat doet Van Doorn op gebied van Bomen en Ziekten/Plagen?

Binnen gemeente Leiden niets. Af en toe een zieke boom verwijderen volgens het bestek.

6. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Klimaat?

Niet bezig met klimaatbestendige toekomst. Er wordt niet nagedacht over bomen die bestand zijn tegen droogte vb. of andere omstandigheden.

Leiden is meer bewust bezig met vergroening in algemeenheid, dan specifiek met bomen.

7. Wat doet Van Doorn op gebied van Bomen en Klimaat?

Niet bewust mee bezig.

8. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Participatie met de invoer van de nieuwe Omgevingswet in 2022?

Niet veel. Behalve bij integrale projecten.

9. Wat doet Van Doorn op gebied van Bomen en Participatie?

We doen in periodes veel aan participatie, wanneer de OG hierom vraagt. We betrekken en informeren bewoners maar er is minimale inspraak.

Bij het bomenbestek in Leiden is dit Van Doorn-overstijgend. Beleid van de gemeente is bepalend hierin.

10. Wat kan Van Doorn meer doen om op de trends in te spelen?

Een standpunt durven nemen in kwaliteitsverhogende keuzes. Dit geldt voor alle trends.

Bomen en Verkeer → in ontwerpfase nadenken over het onderhoud.

Bomen en Klimaat → We moeten meer advies geven bij een boom. Bijvoorbeeld adviseren om nu te snoeien waardoor leven van de boom wordt verlengt.

Adviseren in ondergrondse waterberging. We hebben als bedrijf de middelen in huis om dit uit te voeren.

Van Doorn moet een meer adviserende rol innemen. De ruimte creëren waarbij we OG mee kunnen nemen in onze visie en waardoor we veel meer kunnen bereiken. Gemeente staat open voor onze input. Om dit te kunnen doen moeten we meer kennis vergaren of de juiste man op de juiste plaats zetten. Als Van Doorn weten we allemaal wel iets, maar niet heel specifiek.

11. Welke andere trends signaleer je bij de opdrachtgever op het gebied van bomen?

Binnen gemeente Leiden de trend dat er steeds meer aan de wensen en eisen van bewoners wordt toegegeven. Afhankelijk van de bewoners een ander standpunt. Er wordt geen hard standpunt ingenomen en dit gaat vaak ten koste van Van Doorn.

12. Wat zou Van Doorn moeten organiseren om op deze trends in te spelen?

Of accepteren dat Van Doorn soms de dupe is. Of een standpunt innemen dat Van Doorn niet alles over zicht heen hoeft te laten komen.

V.w.b.t. bomen meer als team samenwerken, zodat er een goed team ontstaat tussen OG en ON.

Advisering

13. Hoeveel boomkennis is er binnen de opdrachtgever aanwezig en waar blijkt dit uit?

Te weinig, de werkvoorbereider heeft veel ervaring met handboek bomen en de uitvoering. Echter bij de toezichthouder ontbreekt de benodigde kennis en slagvaardigheid. Waardoor te laat keuzes gemaakt worden en veel verantwoordelijkheid bij de aannemer wordt neergelegd.

14. Hoe is de boomadvisering binnen de opdrachtgever georganiseerd? Welke instanties worden daarvoor ingeschakeld?

Binnen de gemeente is er een dataspecialist handboek bomen welke beleidsmatige besluiten neemt. Daarnaast huren ze voor specifieke zaken BoomOntzorging.com in. De boomveiligheidscontrole wordt ook door derden uitgevoerd.

15. Wat zijn de specifieke onderdelen waarvoor de opdrachtgever advies inwint?

De opdrachtgever huurt de Bomenwacht in voor het lopen van de boomveiligheidscontroles. Losse adviezen per boom voor boomeffectanalyses.

16. Welke rol heeft Van Doorn binnen boomadvisering en hoe is dit georganiseerd?

Niets. OG is niet op de hoogte van het feit dat we boomkennis in huis hebben. VD staat binnen de gemeente niet bekend als boomspecialist. Dit begint al doordat VD mensen inhuurt om te snoeien.

17. Van welke business units wordt binnen Van Doorn gebruik gemaakt voor advisering?

De afdeling advies en ontwerp, inspectie en Groen en Water.
Boomspecifiek bij advies en inspectie binnen GW.

18. Wat vind je van de kwaliteit van de advisering vanuit Van Doorn?

We hebben de kennis in huis, maar de vertaalslag naar de praktijk wordt gemist. Advies is één, toepasbaarheid is twee. Voorbeeld: advies over bomen, maar hoogtes, diameters enz. zijn niet bekend.

Zoeterwoude; er is een conclusie, maar we moeten alsnog zelf bepalen wat de hoogte wordt van de boompalen, gietranden enz.

Vanuit de conclusies kan er nog geen werk uitgevoerd worden. Dit moet in één keer goed gaan.

Loon op Zand wortelscherm is wel een mooi voorbeeld van advies. Advies om niet te doen. heeft geresulteerd in een 'proefdag'.

- a. Wat is het stappenplan om tot een advies te komen?

Wat is de vraag, wat is het doel, wat is het eindproduct. Boeken en literatuur.

- b. Wat zijn de competenties van de deskundigen?

HBO geschoold met zwaartepunt bomen (Bos en Natuurbeheer). Aansluitend nog verdiepingscursussen.

Adviezen overbrengen is nog lastig. Degenen die de kennis hebben, kunnen nog geen advies overbrengen naar de OG. Commercieel handelen word gemist binnen de specialisten.

- c. Wat is de kwaliteit van de rapportages?

Hoge kwaliteit. Vertaalslag naar uitvoering ontbreekt. Hier moet altijd nog een extra controle voor worden uitgevoerd.

- 19. Welk advies kan Van Doorn zelfstandig verstrekken?

BVC, groeiplaatsinspecties, groeiplaatsinrichting.

- 20. Voor welk advies schakelt Van Doorn een adviesbureau in?

Voor boomeffectanalyses schakelt Van Doorn een adviesbureau in.

- 21. Maakt de opdrachtgever onderscheid binnen het soort advies?

- a. Welke adviezen worden bij Van Doorn ingewonnen?

Behalve boomveiligheidscontroles wordt geen advies ingewonnen bij Van Doorn.

VD is een stapje commercieel. Als VD een 'kwarrende ' boom ziet, geven we advies.

Dit advies wordt vaak wel serieus genomen. Zelf vraagt OG geen advies bij VD.

- b. Welke adviezen worden bij adviesbureaus ingewonnen?

BEA's, groeiplaatsverbetering zoals TFI.

Uitvoering

- 22. In hoeverre heeft Van Doorn voldoende expertise voor de uitvoering van bomenwerk?

Voor basis bomenwerk voldoende kennis. Uitvoerders kunnen aansturen, inspecteurs met kennis. Buitenmedewerkers voor alleen het grove werk, beperkte expertise voor specifiek snoeiwerk.

- 23. Waarom kiest een opdrachtgever voor Van Doorn als uitvoerende partij?

Over het algemeen via een tender. In veel gevallen wordt VD gevraagd omdat het een partij is die ontzorgt. Eén contactpersoon.

Voor uitvoering vooral alleen gevraagd als we er 'zitten'. Vooral omdat we niet bekend staan als bomenbedrijf.

- 24. Welke veranderingen moeten er plaatsvinden in de uitvoering?

Een kundige en betrouwbare ploeg, die toegankelijk is voor de OG. Een die weet wie er tegenover hen staat, weten wanneer ze kunnen praten.
Materieeltechnisch een stap nemen. Professionaliteit in materieel en PBM's. Persoonlijk materieel p.p. eigen zaagbroek e.d.
Vb. busje met hoogwerker er op en opvangbak. Gewoon een goede ploeg. Direct herkenbaar.

25. Zijn er verschillen tussen uitvoering van Van Doorn en derden? Welke verschillen?
- Uitstraling. Bij VD nog te incidenteel bomenwerk. Maaiers zijn aan het zagen. De passie wordt gemist. Hierdoor wordt niet echt gekeken naar de toekomst van de boom, maar eerder van.. dode tak er uit en wegwezen..
- Bij derden is het primair proces, bij VD 'secundair' als aanvulling van werkpakket. Niet alleen uitvoering, maar de gehele aanpak.
- Bij derden is de uitvoeringsmethode gefinetuned. VD heeft overal een los ploegje voor. Zagen, snipperen, e.d.

Toekomst

26. Waarin is Van Doorn onderscheidend binnen de genoemde trends?
- Een onderscheid van Van Doorn is dat de directie snel bereid is akkoord te gaan met plannen, als er maar een goed plan is. Er wordt goed geluisterd naar wat het team wil. Als het team aangeeft dat het iets graag wil (bij goed plan), dan gebeurt het ook. Ten opzichte van de concurrentie is VD hier sterk in.
- a. Waar bevindt de concurrentie?
- Lastig. Zij we niet helemaal bewust van. Zijn we ook niet bewust mee bezig. Binnen bomen is VD niet echt een concurrent.
- VD moet kleinschalig oefenen. Het riedeltje kennen en dan pas professioneel aan de slag. Voor de toekomst weet VD niet waar de concurrentie zit. Dit zouden we moeten onderzoeken. De kracht is wel dat we alles in huis hebben. De bomentak ontwikkelen en dan zijn we al heel sterk.
- b. Waar moet Van Doorn meer op in spelen?
- Zie a.

Overig

27. Spelen er nog andere relevante zaken die niet aan de orde zijn geweest? Welke?
- VD moet veel meer vragen wat OG wil. Wat de wensen en behoeften.
- Slim om bepaalde periode aanbestedingen in de gaten te houden en dan trends te ontdekken. We denken de wensen en behoeften te weten, maar is dit zo?

Arnout van Doorn

Onderstaande vragenlijst zal worden afgenomen bij de contactpersonen binnen Van Doorn.

Naam:
Werkgever:
Functie:
Project:

Algemeen

1. Wie bent u en wat is uw rol binnen het project op het gebied van bomen?

Mijn naam is Arnout van Doorn, werkzaam als technisch adviseur binnen de afdeling Advies en Ontwerp bij Van Doorn. In mijn dagelijkse werkzaamheden maak ik boomstructuurplannen, beplantingsplannen met bomen en voer ik Boom Effect Analyses uit. Ook houd ik me bezig met adviesrapporten ten aanzien van biodiversiteit en klimaatadaptatie.

Daarnaast ben ik lid van de Nederlandse Dendrologische Vereniging (NDV), een vereniging die zich bezig houdt met de soort-specifieke kennis van bomen.

Trends en ontwikkelingen

Literatuurstudie wijzen vier thema's aan: Bomen en Verkeer, Bomen en Ziekten/Plagen, Bomen en Klimaat, Bomen en Participatie.

2. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Verkeer?

Het spanningsveld tussen bomen en verkeer is er één die al jaren speelt. In het kort gaat het m.i. om het plaatsen van bomen langs een weg, waardoor aanrijdgevaar ontstaat. Iedere keer als een weggebruiker verongelukt door een (éénzijdig) ongeluk met een boom ontstaat de discussie of bomen wel op de juiste plaats staan. Wanneer deze zienswijze in extremen wordt doorgevoerd, zouden in potentie vele kilometers (historische) bomenlanen langs (provinciale) wegen moeten verdwijnen.

Dit is vanuit duurzaamheidsoogpunt en vanuit de landschapsarchitectuur niet wenselijk. Sterker nog, bomen vervullen een oriënterende functie in ons landschap. In stedelijk gebied kan een hoofdstructuur bijvoorbeeld met bomen van de 1^e grootte worden aangeplant, terwijl de nevenstructuren met bomen van de 2^e grootte worden aangeplant. Naast alle baten die deze bomen leveren helpt dit mensen dus ook zich door de stedelijke structuur te navigeren.

Afhankelijk van ons contracttype verwacht onze opdrachtgever dat Van Doorn op de integrale onderhoudscontracten vanuit de assetmanagementrol dat wij mogelijke problemen tussen bomen en verkeer opsporen en aangeven bij opdrachtgever.

Bomen kunnen ook een positieve bijdrage leveren aan de verkeersveiligheid. Zo kan het aanplanten van bomen het doorkruisen van een berm bemoeilijken. De bomen kunnen ook helpen het wegverloop te voorspellen, waardoor weggebruikers beter kunnen anticiperen op bochten, kruisingen etc. Dit is één van de redenen waarom bomen vandaag de dag nog steeds worden toegepast langs wegen en kruisingen.

Tot slot kunnen bomen middels wortelopdruk problemen opleveren voor het verkeer.

3. Wat doet Van Doorn op het gebied van Bomen en Verkeer?

Op dergelijke contracten voeren wij de volgende acties uit:

Ontwerpfase

- Bij het maken van ontwerpen en boomstructuurplannen houden we rekening met de voorgeschreven eisen op het gebied van obstakelvrije zone. Daarnaast proberen we bomen zo veel mogelijk ruimte tussen de boom en de weg te creëren. Dit komt de doorwortelbare ruimte van de boom en de Verkeersveiligheid ten goede;
- Wij markeren in onze plannen bijzondere kruisingen etc. met opvallende bomen. Hierbij houden we natuurlijk voldoende afstand tot de weg;
- Wij ontwerpen goede groeiplaatsen van bomen, zodat de negatieve effecten van bomen voor de omgeving tot een minimum worden beperkt. Ergo: Als de boom een goede groeiplaats heeft, hoeft de boom niet met zijn wortels onder verharding of in riolering te wortelen. Dit doen we conform geldende normen en richtlijnen.

Realisatiefase

- In de realisatiefase kunnen wij geleiderail plaatsen tussen wegen en bomen. Het plaatsen geleiderail is een manier om niet aan de eisen ten aanzien van de obstakelvrije ruimte te hoeven voldoen. Hierdoor wordt het risico op aanrijdgevaar beheersbaar;
- Bij het realiseren

Beheerfase

- Vanuit de beheerfase signaleren wij knelpunten en proberen we win-win situaties te creëren. Zo hebben we voor de provincie Noord-Brabant naar aanleiding van een areaalissue met het doorkruisen van bermen het gebied geanalyseerd. Hier bleek uit dat veel eiken binnen de obstakelvrije zone stonden. Samen met de groenbeheerder van de provincie hebben we een plan opgesteld om de (relatief jonge) eiken te verplanten en naar bij een Brabantse gemeente ter herplanten. We wachten nog op akkoord voor dit voorstel;
- Het uitvoeren van boomveiligheidscontroles. Bij de inspectie leggen we de conditie en mechanische status van de boom vast. Eventuele tekortkomingen die volgen uit de inspectie worden uitgevoerd om zo het bomenbestand van opdrachtgever veilig te houden.

4. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Ziekten/Plagen?

Ook dit is afhankelijk van de opdrachtgever. Bij sommige ziekten en plagen verwacht opdrachtgever dat wij conform contract handelen. Voorbeelden hiervan zijn het bestrijden van eikenprocessierups of het verwijderen van bomen met iepziekte.

Bij de integrale onderhoudscontracten is meer ruimte voor advisering van onze opdrachtgevers. Hierbij waarderen opdrachtgevers onze proactieve houding.

5. Wat doet Van Doorn op gebied van Bomen en Ziekten/Plagen?

Bij de BVC worden ziekten en plagen vastgesteld en conform contract beheerd. Daarnaast investeert Van Doorn in het bestrijden van de eikenprocessierups.

Op het gebied van bomen houden we tijdens het ontwerp en advisering van onze klanten rekening met het divers aanplanten van bomen. Een gevarieerd bomenbestand is namelijk minder vatbaar voor ziekten en plagen. Ook kan door het toepassen van beplanting met extra-florale nectariën meer habitat gecreëerd worden voor de natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups. Dit zijn interessante zaken om te verwerken in onze beplantingsplannen.

Ook kunnen we advies geven op het gebied van boombeleidsplannen, waarin bijvoorbeeld de toekomstige boomkeuzes binnen een gemeente zijn vastgelegd.

Tot slot volg ik momenteel de opleiding tot European Tree Technician, Met de kennis die ik op doe binnen die opleiding kunnen we als bedrijf onze opdrachtgevers nog verder adviseren op specifiekere ziektebeelden. Ook kunnen binnen het netwerk van ETT'ers meedenken aan oplossingen voor toekomstige ziektes, zoals Xylella.

6. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Klimaat?

Ook dit is per opdrachtgever verschillend. Binnen de contracten van Rijkswaterstaat is er bijvoorbeeld geen behoefte aan klimaatadaptatie met bomen.

Binnen de provincie Noord-Brabant is wel behoefte, maar zijn de mogelijkheden beperkt doordat de provincie terughoudend is met het aanplanten van uitheems sortiment. Het toepassen van uitheems sortiment (bijvoorbeeld uit het landklimaat, wat beter tegen droge omstandigheden kan) is juist een kans om de problemen met betrekking tot klimaatadaptatie op te lossen.

Bij gemeentes ligt meer prioriteit op het gebied van klimaatadaptatie. Dit komt met name doordat klimaatadaptatie voor veel mensen merkbaar is in de bebouwde omgeving. Hogere temperaturen, verdrogend gras, en dat allemaal onder de ogen van de burgers.

7. Wat doet Van Doorn op gebied van Bomen en Klimaat?

Binnen ons project Loon op Zand liggen EMVI-beloftes op het gebied van klimaatadaptief sortiment. Dit hebben we daar ingebracht om metrics op te bouwen op het gebied van bomen en klimaatadaptatie. We hebben een soortenlijst aangeleverd voor alternatieve soorten bij inboet van bomen, welke goed zijn voor klimaatadaptatie.

Ook houden we in onze beplantingsplannen rekening met klimaatadaptatie. Zo hebben we bij het project Sportlaan in Hellevoetsluis Zerkova en Nyssa aangeplant, twee soorten die eigenschappen hebben om nattere piekbuien en drogere periodes goed op te kunnen vangen.

Vanuit Ontwerp en Advies nemen we klimaatadaptatie dus mee in onze advies- en ontwerpproducten.

8. Wat verwacht de opdrachtgever van Van Doorn op gebied van Bomen en Participatie met de invoer van de nieuwe Omgevingswet in 2022?

Hier heb ik geen rechtstreekse ervaring mee. Ik kan mij voorstellen dat we vanuit Ontwerp en Advies in het voortraject meer de buurt moeten betrekken waarin we een beplantingsplan opstellen. Het kan ook zo zijn dat de gemeente dit liever in eigen hand houdt, omdat zij zelf willen bepalen in welke mate burgers participeren.

9. Wat doet Van Doorn op gebied van Bomen en Participatie?

Binnen de gemeente Hellevoetsluis hebben we diverse reconstructies uitgevoerd waarbij ook een bewonersavond geïnitieerd werd. Met de gemeente hebben we vooraf afgesproken in welke mate de burgers mochten participeren. De ervaring leert dat meestal op basis van de eisen 3 alternatieven voor boomsoorten voorgesteld worden, waarna de burgers mogen kiezen. De bomen met de meeste

stemmen worden dan in het plan toegepast. Vanzelfsprekend is vooraf gecontroleerd of de voorgestelde soorten op die plaats kunnen staan.

10. Wat kan Van Doorn meer doen om op de trends in te spelen?

Investeren in vakinhoudelijke kennis. Ook geloof ik sterk in het centraliseren van de kennis binnen onze organisatie. In de huidige organisatiestructuur zit de kennis versnipperd over verschillende Business Units. Zo heeft IP vanuit onderhoudsmanagement verstand van het opstellen van snoeiplannen (Jasper Rood), maar ook G&W en O&A kunnen dit.

Qua ontwerpwerk is de bedrijfsafspraken dat O&A de beplantingsplannen maakt, maar tegelijk doet G&W dit nog steeds zelf.

Ik geloof sterk in één adviesafdeling waarin alle kennis die nodig is voor advisering en projectvoorbereiding gebundeld is. Daarnaast zou ik een uitvoerende bomentak opzetten. Het grote voordeel van het bundelen van kennis binnen één afdeling is een **eenduidige werkwijze en kwaliteitsborging**. De kwaliteit die naar buiten gaat is namelijk voor advieswerk van levensbelang. Dit is binnen ons ontwikkelplan O&A ook als één van de toprisico's benoemd.

Een ander voordeel van advisering in één afdeling bij elkaar is de kruisbestuiving. Mensen met verstand van beleid naast mensen met verstand van omgevingsmanagement en boombeheer en naast mensen met verstand van de technische kant van bomen (groeiplaats, ziekten en plagen etc.) werkt heel goed. Dit heb ik persoonlijk zo ervaren bij IdVerde Advies (voorheen BTL Advies).

Het voordeel van een uitvoerende bomenafdeling (al dan niet als onderdeel van G&W) is dat je vakmensen bij elkaar kunt zetten. Het bomenvak is namelijk gebaat bij bevlogen vakidioten. Wanneer je de gezamenlijke passie voor bomen bij mensen weet aan te wakkeren, zijn ze bereid een stapje harder te lopen. We moeten trots zijn op ons vak, en dat kan beter wanneer je dat vak bijzonder maakt binnen je organisatie.

Hier werden voor de gehele adviespoot ook BTL Academy's gehouden: Kennisavonden waarop sprekers uit de wetenschappelijke wereld (Wageningen University, Naturalis Leiden etc.) over onderwerpen kwamen vertellen. Op deze manier werd het kennispeil omtrent de trends over de gehele adviesorganisatie op peil gehouden. Het inspelen van de trends zit voor mijn gevoel ook aan de advieskant.

11. Welke andere trends signaleer je bij de opdrachtgever op het gebied van bomen?

ECOSYSTEEMDIENSTEN VAN BOMEN (I-TREE), (2) Bomen en biodiversiteit, (3) overlast van bomen in stedelijk gebied, (4) Bomen als nutsvoorziening (zit dicht bij participatie)

12. Wat zou Van Doorn moeten organiseren om op deze trends in te spelen?

Het opstellen van één adviestak, waar de bomenkennis deel van uit maakt. Door mensen met verstand van omgeving, beheer en techniek (zowel groen als grijs) in één afdeling te plaatsen zijn we op adviesgebied echt in staat om vraagstukken van opdrachtgevers integraal op te pakken. Het vak van European Tree Technician bevindt zich op het snijvlak van bomen en stedelijk gebied. Kennis van beide vakgebieden in een afdeling is dus noodzakelijk om op juiste wijze alle relevante factoren mee te kunnen wegen in het onafhankelijke advies.

Ook denk ik dat door scheiding van het 'denken' en het 'doen' binnen onze organisatie de uitvoering zich echt volledig op de uitvoering kan richten. Natuurlijk moet er dan wel voldoende overleg tussen de 'denk' en 'doen' tak plaatsvinden om de verwachtingen over en weer te blijven monitoren.

Advisering

13. Hoeveel boomkennis is er binnen de opdrachtgever aanwezig en waar blijkt dit uit?

Dit hangt van de opdrachtgever af:

Rijkswaterstaat: Weinig tot geen. Ze hebben ecologen en groenbeheerders in dienst, maar bijna geen parate bomenkennis meer.

Provincies: matig. Vaak geen bomendeskundigen, maar groenbeheerders met verstand van bomen.

Gemeenten: veel. Groenbeheerders hebben vaak verstand van bomen. Dit komt denk ik doordat binnen gemeenten de relatie mens-boom met alle uitdagingen die dat met zich mee brengt het sterkst naar voren komt.

Civiele partijen als DuraVermeer: geen verstand van bomen.

14. Hoe is de boomadvisering binnen de opdrachtgever georganiseerd? Welke instanties worden daarvoor ingeschakeld?

Voor advisering worden marktpartijen als IdVerde Bomendienst, Alles over Groenbeheer en TerraNostra ingevlogen. Dit zijn bij uitstek de partijen die het meeste advieswerk doen voor opdrachtgevers.

Zaken als boombeleidsplannen, boomstructuurplannen en beplantingsplannen worden vaak uitbesteed aan dezelfde partijen, dus IdVerde Advies, Alles over Groenbeheer en Terra Nostra.

Voor de technische kant van zaken wordt gebruik gemaakt van de eerder genoemde partijen, maar ook veel zelfstandige ETT-ers, zoals Ande(r)s Boomtechnisch Advies (Harold Schoenmaker), Gerrit-Jan van Prooijen (auteur Stadsbomenvademeca) etc.

15. Wat zijn de specifieke onderdelen waarvoor de opdrachtgever advies inwint?

Boomstructuurplannen, Boombeheerplannen, Boom Effect Analyses, Beplantingsplannen

16. Welke rol heeft Van Doorn binnen boomadvisering en hoe is dit georganiseerd?

Dit is momenteel ontzettend versnipperd. Zo voert G&W de BVC uit, stelt snoeiplannen op, schrijft beheerplannen voor de bestrijding van EPR etc. IP voert ongeveer dezelfde taken uit, maar doet dit niet per definitie vanuit de vakinhoud. Alleen Jasper Rood is m.i. voldoende 'groen' onderlegd om deze taken goed uit te voeren.

Ontwerp en Advies maakt boomstructuurplannen, beplantingsplannen en voert diverse adviserende taken uit, zoals het uitvoeren en opstellen van Boom Effect Analyses, adviesrapporten over duurzaam aanplanten van bomen, inboetplannen voor RWS, en denkt met externe partijen als DuraVermeer mee in tenders over het inrichten van snelwegbermen (zoals bij GelreGroen).

17. Van welke business units wordt binnen Van Doorn gebruik gemaakt voor advisering?

IP (Jasper Rood), G&W en Ontwerp en Advies

18. Wat vind je van de kwaliteit van de advisering vanuit Van Doorn?

a. Wat is het stappenplan om tot een advies te komen?

Binnen Ontwerp en Advies hebben we ons KAM-proces gestandaardiseerd, waarbij we gebruik maken van standaard formats en procedures om de kwaliteit van onze producten te waarborgen. Daarom maakt IP (Jasper Rood) ook regelmatig gebruik van onze diensten om e.e.a. uit te voeren.

Binnen de andere afdelingen heb ik geen zicht op de standaardisatie om de kwaliteit te borgen. Dit is overigens wel interessant om naast elkaar te houden.

b. Wat zijn de competenties van de deskundigen?

Goed. Zowel Ruben als ikzelf zijn cum laude afgestudeerd aan hogeschool Van Hall Larenstein. We hebben allebei de minor Stedelijke Beplanting gevolgd, een minor die gericht is op het ontwerpen en adviseren van beplantingen in stedelijk gebied.

Momenteel volg ik zelf de minor Bomen en Stedelijke Omgeving aan hogeschool Van Hall Larenstein. In september start ik bij PC Bomen de opleiding tot European Tree Technician. Na behalen van die opleiding beschikken we over voldoende competenties binnen Ontwerp en Advies om de meeste boomvragen op te lossen.

Binnen Groen en Water zit de noodzakelijke kennis om BVC te lopen, Flora- en Faunaonderzoek te doen en de advisering omtrent EPR te verzorgen. Binnen IP heeft Jasper Rood de kennis om het boombeheer in juiste banen te leiden. Jasper heeft dezelfde competenties als Ruben en mijzelf, maar een bak meer ervaring.

c. Wat is de kwaliteit van de rapportages?

Ik heb geen inzage in de kwaliteit van de andere afdelingen, maar ik heb via Jasper vanuit RWS ooit een keer per mail complimenten gekregen voor de opgeleverde rapportages. Ik durf te stellen dat onze standaard werkwijze (die we hebben geleerd op Larenstein) de reden is van onze kwaliteit.

We gaan altijd uit van: Inventarisatie, Analyse, (Visievorming), Opstellen Eisen, Uitwerken Advies/Ontwerp, Opstellen beheerplan.

19. Welk advies kan Van Doorn zelfstandig verstrekken?

Boomstructuurplannen, Beplantingsplannen, Beheerplannen, Boom Effect Analyses, Inspecties

Let op: Boom Effect Analyses zijn pas kort. Dit wordt meer nadat ik mijn ETT-papieren heb gehaald.

20. Voor welk advies schakelt Van Doorn een adviesbureau in?

Bij capaciteitsproblemen en bij specialistisch nader onderzoek. Hierbij kan je denken aan Picus-metingen, restwanddiktemetingen m.b.v. de resistograaf etc.

21. Maakt de opdrachtgever onderscheid binnen het soort advies?

a. Welke adviezen worden bij Van Doorn ingewonnen?

Alle uitvoerings- en ontwerpgerelateerde worden momenteel bij ons uitgevraagd. Dus adviesrapporten ten aanzien van ontwerp/beheer/klimaatadaptatie/biodiversiteit, maar ook Boom Effect Analyses etc.

b. Welke adviezen worden bij adviesbureaus ingewonnen?

De meer beleidsmatige zaken van het bomenwerk. Dus boomstructuurplannen en boombeleidsplannen.

Uitvoering

22. In hoeverre heeft Van Doorn voldoende expertise voor de uitvoering van bomenwerk?

Ik denk dat we te weinig goede expertise hebben. Ik denk dat een projectleider uitvoering minimaal ETW moet hebben. Daarnaast denk ik dat iedere werkploeg minimaal 1 ETW'er moet hebben.

23. Waarom kiest een opdrachtgever voor Van Doorn als uitvoerende partij?

Vaak zit het bomenwerk in een integraal contract (RWS, provincies). De boomwerken die we op prijs binnen halen (Leiden, provincie Gelderland) halen we of op prijs, of op een EMVI-belofte die niet per se raakvlak heeft met vakinhoudelijk bomenwerk binnen (zoals Betuwse Planken en Balken bij de provincie Gelderland).

24. Welke veranderingen moeten er plaatsvinden in de uitvoering?

Iedere werkploeg een ETW'er. Aansturing van de bomenuitvoeringstak door minimaal een ETW'er. Het ETW-certificaat borgt echt de benodigde vakinhoudelijke kennis om het bomenwerk goed uit te kunnen voeren. Het is ook een pittig certificaat om te halen, net zoals ETT. Maar daarmee borgen we wel de kwaliteit.

Het punt met bomen is net als met een chirurg: Eén verkeerde beheermaatregel (zagen door de wortelkraag, teveel wegsnoeien kroon, snoeien in verkeerd seizoen) kan fatale gevolgen hebben voor de levensverwachting van de boom. Vakkennis is dus noodzakelijk.

Ook moet meer worden ingezet op het laten bijwonen van kennissessies bij PC Bomen of IPC Groene Ruimte door de ETW'ers, zodat ze op de hoogte blijven de laatste ontwikkelingen.

25. Zijn er verschillen tussen uitvoering van Van Doorn en derden? Welke verschillen?

Daar heb ik te weinig zicht op. Wel ben ik van mening dat bomenwerk specialistenwerk is. Daarom zou ik de uitvoering van bomenwerk niet meer door groenvoorzieners laten doen, maar door vakinhoudelijke vakmensen met ETW-certificaat.

Toekomst

26. Waarin is Van Doorn onderscheidend binnen de genoemde trends?

a. Waar bevindt de concurrentie?

De concurrentie is moordend. Met name door specialistische bedrijven, zoals Cobra Groenadviseurs, IdVerde Bomendienst, Terra Nostra etc. In de uitvoering stikt het van de zelfstandige ETW-ers.

Ik denk dat we op het gebied van EPR redelijk goed meedoen in de markt.

Voor alle andere zaken, zoals beplantingsplannen, ETT-werkzaamheden zijn we nog in ontwikkeling, maar hier is binnen ons ontwikkelplan een stappenplan voor opgesteld om gecontroleerd te groeien.

b. Waar moet Van Doorn meer op in spelen?

Bomenwerk specialiseren binnen onze organisatie. Bekend komen te staan als vakmensen met verstand van zaken. Je kwaliteit moet leidend zijn om een geloofwaardige opdrachtnemer te kunnen zijn. Advies en uitvoering splitsen, maar wel specialiseren.

Overig

27. Spelen er nog andere relevante zaken die niet aan de orde zijn geweest? Welke?

Advisering in beheerplannen (op basis van vakinhoud), baten van bomen (ecosysteemdiensten)

Freek van Gestel

Onderstaande vragenlijst zal worden afgenomen bij de opdrachtgevers van Van Doorn.

Naam: Freek van Gestel
Werkgever: Rijkswaterstaat (RWS)(PPO TTM ZN)
Functie: adviseur ecologie en groenbeheer
Project: Prestatiecontracten Vast Onderhoud (droog;
voor de districten ZN West, Midden en Zuidoost) en de
Prestatiecontracten PCN1924 (nat; voor de Watersystemen Maas en de Brabantse en Midden
Limburgse Kanalen).

Algemeen

1. Wie bent u en wat is uw rol binnen het (bomen)contract?
Mijn rol is die van adviseur over het groenonderhoud in het algemeen. In die hoedanigheid ben ik een soort tussenpersoon tussen de opdrachtnemer, de beheerder (de districten) en PPO (het landelijke organisatieonderdeel waarvoor ik werk).
Ik zie genoemde contracten niet als een specifiek bomen contract. Het onderhoud van bomen (o.a. het uitvoeren van een VTA-controle en het uitvoeren van daaruit voortvloeiende werkzaamheden) is slechts één van de onderhoudstaken.
2. Wat verwacht u als opdrachtgever van een opdrachtnemer?
Kort gezegd? Dat een ON doet wat van hem gevraagd wordt in de verschillende contractdocumenten. Maar dit is heel kort door de bocht.
3. Wat is uw rol ten aanzien van het onderhoud aan bomen?
Heb geen specifieke rol daarin. Samen met de adviseurs leefbaarheid en milieu van de districten bekijk ik de bv. VTA-rapportage of de voorgestelde maatregelen terecht zijn.
4. Hoeveel boomkennis is er in uw organisatie aanwezig en waaruit blijkt dit?
Daar heb ik geen idee van. Ik weet dat een van de adviseurs leefbaarheid en milieu van District Midden universitair is afgestudeerd in de richting van Bosbouw. Of er collega's zijn die het diploma ETT in bezit hebben..., weet ik niet.
5. Hoe is de boomadvisering binnen de organisatie georganiseerd? Welke instanties worden daarvoor ingeschakeld?
Boomadvisering binnen de contracten is momenteel vooral belegd bij de opdrachtnemers. Voor aanlegprojecten zal ongetwijfeld kennis worden ingehuurd bij (gespecialiseerde) adviesbureaus.

Trends en ontwikkelingen

Literatuurstudie wijzen vier thema's aan: Bomen en Verkeer, Bomen en Ziekten/Plagen, Bomen en Klimaat, Bomen en Participatie.

6. Welk beleid heeft uw organisatie op gebied van Bomen en Verkeer?
Langs (snel)wegen geldt in principe een obstakelvrije zone. Hoe breed deze is? Weet ik niet. Bomen langs snelwegen moeten vooral veilig zijn. Een regelmatige VTA-controle vindt plaats voor bomen die, bij omvallen, op de weg terecht kunnen komen.
7. Welke concrete vraagstukken heeft u op dit gebied?
Op dit moment geen. Misschien over mijn opmerking bij 8? Hoe kunnen we dergelijke zaken in de toekomst voorkomen?
8. Wat verwacht u van Van Doorn op gebied van Bomen en Verkeer qua advisering/dienstverlening? Of hoe zou Van Doorn haar advisering/dienstverlening op dit

gebied kunnen verbeteren?

Ik verwacht dat Van Doorn inzichtelijk heeft welke bomen bij omvallen schade kunnen aanrichten. En dat men hierop acteert. Op dit moment is Van Doorn bezig met een Plan van Aanpak voor het verwijderen van essen op diverse locaties in District Midden.

In mijn ogen had Van Doorn hierover moeten adviseren voordat de bomen door 'natuurlijke selectie' zijn omgevallen..., met alle gevolgen van dien.

9. Welk beleid heeft uw organisatie van Bomen en Ziekten/Plagen?

Over essentaksterfte en de iepenziekte zijn richtlijnen opgenomen in de verschillende kaders en daardoor in de groenbeheerplannen die ieder district één heeft (of zou moeten hebben).

Daarnaast hoop/verwacht ik dat specifieke, soortgerichte, ziekten en/of plagen, bij constatering door ON worden vermeld in een VTA-rapportage. Of dat eerder aan de bel wordt getrokken bij een meer acuut probleem.

Voor de bestrijding van de eikenprocessierups verwijzen we naar de meest recente versie van de 'leidraad beheersing eikenprocessierups'.

10. Welke concrete vraagstukken heeft u op dit gebied? [Zie 9.](#)

11. Wat verwacht u van Van Doorn op gebied van Bomen en Ziekten/Plagen qua advisering/dienstverlening? Of hoe zou Van Doorn haar advisering/dienstverlening op dit gebied kunnen verbeteren?

Rijkswaterstaat wil af van de preventieve bestrijding van de eikenprocessierups met nematoden en aaltjes. Bestrijding zou op een natuurlijke wijze moeten worden uitgevoerd. Bedrijven als Van Doorn zouden daarin kunnen adviseren hoe we dat in een periode van enkele jaren vorm zouden kunnen geven. En daarbij niet alleen geld voor ogen hebben, ook aandacht voor de maatschappelijke meerwaarde ervan.

12. Welk beleid heeft uw organisatie op gebied van Bomen en Klimaat?

Rijkswaterstaat is, zoals iedere instantie, gehouden aan wettelijke bepalingen. Los van het klimaat. In de Wet natuurbescherming staat dat iedere gerooide boom herplant moet worden. De hoeveelheid bos/bomen die we hebben willen we behouden. Bomen hebben uiteindelijk een positieve invloed op het klimaat en maken de verandering minder drastisch. Daarnaast heeft RWS verschillende ambities uitgesproken o.g.v. klimaat(adaptatie), biodiversiteit en duurzaamheid. Deze onderwerpen houden, in mijn ogen, verband met elkaar.

13. Welke concrete vraagstukken heeft u op dit gebied? [Zie, wellicht, 14.](#)

14. Wat verwacht u van Van Doorn op gebied van Bomen en Klimaat qua advisering/dienstverlening? Of hoe zou Van Doorn haar advisering/dienstverlening op dit gebied kunnen verbeteren?

Kan zo geen voorbeelden noemen. Ik ben voorstander van een integraal advies waarin het klimaat, biodiversiteit, plagen, ziekten enz. worden meegenomen. Van Doorn zou hierover samen met RWS na kunnen denken over de vormgeving van een dergelijk advies.

15. Verandert het beleid op gebied van Bomen en Participatie met de invoer van de nieuwe Omgevingswet in 2022?

Om deze vraag te kunnen beantwoorden ben ik te weinig op de hoogte van de reikwijdte en de inhoud van deze wet.

Ik heb begrepen dat de huidige Wet natuurbescherming wordt opgenomen in de Omgevingswet. Wat daarvan de gevolgen zullen zijn voor de wijze waarop RWS nu omgaat met beschermde natuur/soorten, bomen, veiligheid en herplant enz. Mijn inschatting is dat er weinig verandert op dit gebied. M.b.t. omgevingsmanagement zal dat anders zijn, verwacht ik.

16. Welke concrete vraagstukken heeft u op dit gebied? [Geen.](#)

17. Wat verwacht u van Van Doorn op gebied van Bomen en Participatie qua advisering/dienstverlening? Of hoe zou Van Doorn haar advisering/dienstverlening op dit gebied kunnen verbeteren?
Ook om deze vraag te kunnen beantwoorden ben ik te weinig op de hoogte van de reikwijdte en de inhoud van deze wet.
18. Signaleert u nog andere trends signaleert op gebied van bomen?
Door de jaren heen is er, door allerlei oorzaken, een enorme achterstand ontstaan in de hoeveelheid te herplanten bomen. Hierover gaat 'motie Schoonis'. Aandacht voor deze motie en de opgelopen achterstand zal er toe leiden dat er veranderingen zullen worden voorgesteld in de omgang met bomen, de veiligheid ervan, de contracten enz. Hoe deze veranderingen eruit gaan zien weet ik niet. En misschien weet niemand dat...
19. Wat zou Van Doorn moeten organiseren om op deze trends in te spelen?
Bedrijven als Van Doorn zouden in de contractvoorbereidingen, bv. met RWS, hierop in kunnen spelen door aan te geven hoe zij de achterstand in willen lopen en daarnaast hoe zij toekomstige herplant willen invullen.

Advisering

20. Voor welke vraagstukken wordt beroep gedaan op de gecontracteerde opdrachtnemer?
Vaak wordt aan opdrachtnemers gevraagd wijzigingen in het areaal aan te brengen. Hiervoor worden vtw's (voorstellen tot wijzigingen) opgesteld.
Ook ON's kunnen zelf verbeteringen (vtw's) aandragen voor zaken waarvan zij vinden dat deze niet optimaal zijn. Helaas is de huidige financiële situatie niet zo dat alle verbetervoorstellen kunnen worden gehonoreerd.
21. Voor welke vraagstukken wordt beroep gedaan bij gespecialiseerde adviesbureaus?
Dit geldt vaak voor gespecialiseerde onderzoeksvragen (archeologisch onderzoek, onderzoek naar de bodemkwaliteit enz.). Dit zijn veelal onderzoeken die nagenoeg niet voorkomen bij de onderhoudscontracten. Meer bij aanleg.
Wel is momenteel aan de opdrachtnemers voor de onderhoudscontracten in ZN gevraagd de vegetatiekartering uit te voeren. Ook dat is specialistisch werk waarvan gedacht wordt dat de ON's hiervoor de benodigde expertise in huis hebben. Of relatief snel in kunnen huren. Deze vegetatiekartering wordt enerzijds gebruikt om KernGis aan te vullen en anderzijds wordt het groenbeheerplan hierop aangepast. Indien nodig.

Uitvoering

22. In hoeverre heeft Van Doorn voldoende expertise voor de uitvoering van bomenwerk?
Ik ga ervan uit dat men deze in huis heeft of gemakkelijk in kan huren. In het verleden werd hiervoor o.a. een beroep gedaan op het adviesbureau 'Ars Virens'.
Of Van Doorn voldoende ETT-ers, ETW-ers ed. in dienst heeft die het daadwerkelijke onderhoud uitvoeren weet ik niet. Langs de kanalen was pas geleden een onderaannemer bezig met het uitvoeren van vel- en snoeiwerkzaamheden i.o.v. Van Doorn.
23. Waarom kiest een opdrachtgever voor Van Doorn als uitvoerende partij?
Dit heeft volgens mij met de aanbestedingswet te maken. Keuze voor een bedrijf is, voor zover ik weet, gebaseerd op de gepresenteerde onderhoudsplannen i.c.m. met de aanneemsom en de wijze waarop een bedrijf zich presenteert. Binnen Van Doorn zijn er vast mensen die deze vraag beter kunnen beantwoorden. Ik denk hierbij bv. aan Werner Weeink. Deze is destijds aanwezig geweest bij het interview voor het Kanalen contract. Wie dat enkele jaren geleden is geweest voor het droge contract weet ik niet.
24. Welke verbeteringen moeten er plaatsvinden in de uitvoering bij Van Doorn?
Naar mijn mening is Van Doorn een ervaren opdrachtnemer die al jaren contracten uitvoert voor Rijkswaterstaat (en andere overheden).
Uiteraard is de uitvoering ook afhankelijk van de mogelijkheden die buiten worden geboden.

Als voorbeeld wil ik de WBU noemen. Het star hieraan vasthouden, door het verkeersloket van RWS, maakt het voor bedrijven als Van Doorn niet eenvoudig hun werk buiten uit te voeren.

Daarnaast zouden ook opdrachtnemers gebaat zijn bij een versimpeling van de huidige contracten.

25. Zijn er verschillen tussen uitvoering van Van Doorn en derden? Welke verschillen?

Die zullen er ongetwijfeld zijn. Zo zijn Van Doorn en Van der Lee (ON District ZN Zuidoost) familiebedrijven. Vaak heeft dit ook zijn weerslag op de wijze waarop een bedrijf omgaat met de contracten en andere zaken. Ik ben daar wel van gecharmeerd. Geen idee hoe dat bij Mourik (ON District ZN West) is. De manier waarop RWS tegenwoordig de contracten in de markt zet vraagt veel van dit soort bedrijven, willen ze zaken blijven doen met RWS. Deze bedrijven slagen daar wonderwel in.

Andere verschillen kan ik zo niet noemen, daarvoor zit ik niet vaak genoeg met de verschillende ON's aan tafel. Veel verschillen zijn ook terug te voeren op personen en het mandaat dat een deze personen hebben meegekregen. Of zich hebben eigen gemaakt...

Overig

26. Spelen er nog andere relevante zaken die niet aan de orde zijn geweest? Welke?

Ikzelf ben heel benieuwd hoe een bedrijf als Van Doorn een onderhoudscontract vorm zou geven. Wat zou daarin staan en wat niet? Welke eisen zouden zij eruit laten en welke niet? Zouden er eisen worden toegevoegd? Zo ja, welke zijn dat? Hoe ziet in een dergelijk geval een groenbeheerplan eruit? Enz.

Verder geen vragen/opmerkingen. Misschien komen deze tijdens het gesprek nog wel aan de orde.

John Havekes

Onderstaande vragenlijst zal worden afgenomen bij de opdrachtgevers van Van Doorn.

Naam: **John Havekes**

Werkgever: **Provincie Gelderland**

Functie: **Projectleider**

Project: **Onderhouden bomen perceel 3 Rivierengebied**

Algemeen

1. Wie bent u en wat is uw rol binnen het (bomen)contract? **Ik ben projectleider en bijstaande van de Directie op dit project.**
2. Wat verwacht u als opdrachtgever van een opdrachtnemer? **Ik verwacht van de opdrachtnemer dat hij de werkzaamheden uitvoert zoals beschreven in het contract en dat het uitvoerder werk voldoet aan de eisen zoals beschreven in het contract.**
3. Wat is uw rol ten aanzien van het onderhoud aan bomen? **Ik bewaakt het proces, de kwaliteit, bewaakt het budget en stuur het projectteam van de opdrachtgever aan.**
4. Hoeveel boomkennis is er in uw organisatie aanwezig en waaruit blijkt dit? **Veel medewerkers hebben een groene achtergrond. Daarnaast zijn enkele collega's BVC gecertificeerd. Enkele zijn DIB gecertificeerd door het Norminstituut Bomen en zelfs één collega is ETW-er.**
5. Hoe is de boomadvisering binnen de organisatie georganiseerd? Welke instanties worden daarvoor ingeschakeld? **De BVC-controle wordt door een externe partij op dit moment uitgevoerd. Bomen die nader onderzocht moeten worden, worden door weer een andere externe partij onderzocht. Het ecologische of vleermuizen onderzoek wordt door weer een ander adviesbureau uitgevoerd.**

Trends en ontwikkelingen

Literatuurstudie wijzen vier thema's aan: Bomen en Verkeer, Bomen en Ziekten/Plagen, Bomen en Klimaat, Bomen en Participatie.

6. Welk beleid heeft uw organisatie op gebied van Bomen en Verkeer? **Het beleid is dat we de bomen zodanig onderhouden dat de veiligheid voor de omgeving is gewaarborgd. Soms worden er maatregelen toegepast waardoor de levensduur verlengd wordt en het veilig is voor de omgeving.**
7. Welke concrete vraagstukken heeft u op dit gebied? **Op dit moment niets.**
8. Wat verwacht u van Van Doorn op gebied van Bomen en Verkeer qua advisering/dienstverlening? Of hoe zou Van Doorn haar advisering/dienstverlening op dit gebied kunnen verbeteren? **Ik heb hiervoor geen verbeterpunten.**
9. Welk beleid heeft uw organisatie van Bomen en Ziekten/Plagen? **Op dit moment zijn wij bezig in samenwerking met enkele andere provincies in Nederland en België om te onderzoeken of we op natuurlijke wijze de EPR kunnen terugdringen.**
10. Welke concrete vraagstukken heeft u op dit gebied? **We onderzoeken wat de juiste methodes zijn.**
11. Wat verwacht u van Van Doorn op gebied van Bomen en Ziekten/Plagen qua advisering/dienstverlening? Of hoe zou Van Doorn haar advisering/dienstverlening op dit gebied kunnen verbeteren? **Op dit moment ondersteund van Doorn met het uitvoeren van de maatregelen voor dit project.**
12. Welk beleid heeft uw organisatie op gebied van Bomen en Klimaat? **Onze beheerder is daar mee bezig. Ik kan daar op dit moment niks van zeggen omdat ik het niet weet.**

13. Welke concrete vraagstukken heeft u op dit gebied?
14. Wat verwacht u van Van Doorn op gebied van Bomen en Klimaat qua advisering/dienstverlening? Of hoe zou Van Doorn haar advisering/dienstverlening op dit gebied kunnen verbeteren?
15. Verandert het beleid op gebied van Bomen en Participatie met de invoer van de nieuwe Omgevingswet in 2022? **Ook dit is een punt die meer bij de beheerder ligt dan bij de uitvoerende club en waarop ik geen antwoorden weet.**
16. Welke concrete vraagstukken heeft u op dit gebied?
17. Wat verwacht u van Van Doorn op gebied van Bomen en Participatie qua advisering/dienstverlening? Of hoe zou Van Doorn haar advisering/dienstverlening op dit gebied kunnen verbeteren?
18. Signaleert u nog andere trends op gebied van bomen? **Ja, dat je met onderhoud aan bomen steeds meer met de omgeving te maken krijgt.**
19. Wat zou Van Doorn moeten organiseren om op deze trends in te spelen? **Vooraf rekening te houden met de omgeving en de opdrachtgever informeren als zaken anders gaan dan was voorzien.**

Advisering

20. Voor welke vraagstukken wordt beroep gedaan op de gecontracteerde opdrachtnemer? **Voor het uitvoeren van de onderhoudswerkzaamheden.**
21. Voor welke vraagstukken wordt beroep gedaan bij gespecialiseerde adviesbureaus? **Onderzoek naar flora en fauna, nader onderzoek aan bomen en BVC's.**

Uitvoering

22. In hoeverre heeft Van Doorn voldoende expertise voor de uitvoering van bomenwerk? **De mensen die het snoeiwerk uitvoeren zijn opgeleid naar de specificaties die wij als opdrachtgever vragen van de snoeiers.**
23. Waarom kiest een opdrachtgever voor Van Doorn als uitvoerende partij? **Dit betrof een openbare aanbesteding waarop van Doorn heeft ingeschreven.**
24. Welke verbeteringen moeten er plaatsvinden in de uitvoering bij Van Doorn? **De inzet van de projectleider zij wat meer gestructureerd moeten zijn. Nu worden 1 dag voor de bouwvergadering de ontbrekende stukken aangeleverd. Als of het project er de ander dagen niet is.**
25. Zijn er verschillen tussen uitvoering van Van Doorn en derden? Welke verschillen? **Ik heb zo geen voorbeelden.**

Overig

26. Spelen er nog andere relevante zaken die niet aan de orde zijn geweest? Welke? **Nee.**

Gerpieter Wilbrink

Onderstaande vragenlijst zal worden afgenomen bij de opdrachtgevers van Van Doorn.

Naam: Gerpieter Wilbrink

Werkgever: Gemeente Leiden

Functie: Assistent Beheerder Groen en afval en Reiniging

Project: ?

Algemeen

1. Wie bent u en wat is uw rol binnen het (bomen)contract? Mijn rol is dat processen goed lopen. Daarnaast ben ik bezig met verbeteren en innovatie in het bomenverhaal. Bomen zijn zeer belangrijk in de openbare ruimte en mensen zijn er zeer mee begaan. Echter mensen kunnen er ook zware hinder van ondervinden. Ook hier moet je een middenweg zoeken.
2. Wat verwacht u als opdrachtgever van een opdrachtnemer? Opdrachtnemer toont zich betrokken bij het bomenbestek, anticipeert op maatschappelijke ontwikkelingen, en beseft dat het leveren van een goed product zowel het bedrijf als de opdrachtgever voordelen geeft.
3. Wat is uw rol ten aanzien van het onderhoud aan bomen? Mijn rol is zeer breed en doe zo ongeveer alles wat met bomen te maken heeft. Heb zowel affiniteit met voorbereiding (bestekken schrijven) en uitvoering (directievoering en toezicht) als met ondersteunen en adviseren van beleid. Heb vroeger zelf ook meegedraaid in de praktijk.
4. Hoeveel boomkennis is er in uw organisatie aanwezig en waaruit blijkt dit? Bomenkennis neemt gelukkig weer toe. Aantal vacatures op groengebied zowel bij Ingenieursbureau als bij cluster beheer is ingevuld. Bij Si zijn ook collega's opgeleid als etwer en komen zelf bij bomenbedrijven vandaan. Ook bij Beleid is er aandacht voor ontwikkeling. Daarnaast neemt ook de betrokkenheid bij de vergunningverleners steeds verder toe. Merk dat de mensen daar met plezier de rapporten lezen en dit gebruiken in het uitschrijven van vergunningen.
5. Hoe is de boomadvisering binnen de organisatie georganiseerd? Welke instanties worden daarvoor ingeschakeld? Veel doen we zelf. Daarnaast worden bij projecten en uitvoerende diensten regelmatig derden ingehuurd. Bij projecten wordt vaak een Bea gevraagd aan de ontwikkelaar die een project uitvoert

Trends en ontwikkelingen

Literatuurstudie wijzen vier thema's aan: Bomen en Verkeer, Bomen en Ziekten/Plagen, Bomen en Klimaat, Bomen en Participatie.

6. Welk beleid heeft uw organisatie op gebied van Bomen en Verkeer? Uitvoeren conform handboek bomen en wegenverkeersreglement
7. Welke concrete vraagstukken heeft u op dit gebied? Weet niet exact hoe je dit bedoelt even mondeling toelichten.
8. Wat verwacht u van Van Doorn op gebied van Bomen en Verkeer qua advisering/dienstverlening? Of hoe zou Van Doorn haar advisering/dienstverlening op dit gebied kunnen verbeteren? Weet niet hoe jullie dit precies bedoelen. Maar als het betreft werken langs de weg is gebiedskennis een pre. Verder begrip bij onverhoopte probleem situaties. Een aanrijding op de snelweg kan betekenen dat het verkeer in heel Leiden vast loopt.
9. Welk beleid heeft uw organisatie van Bomen en Ziekten/Plagen? Iepziekte zo snel mogelijk bestrijden, Kastanje bloedingsziekte bij gevaarstelling ingrijpen, terughoudend zijn met aanplant van Kastanjes. Essentaksterfte idem. Verder bij volwassen Platanen regelmatig

masariacontrole. Watermerkziekte eveneens voorkomen van calamiteiten dus tijdig ingrijpen.

10. Welke concrete vraagstukken heeft u op dit gebied? Ontwikkeling van deze ziekte en plagen in de toekomst, vervangingskosten, beheerkosten. Er komt in dat opzicht veel op ons af en het is moeilijk om kosten voor aantal jaren goed in beeld te krijgen. Als we dat al in beeld hebben is het lastig hier een goed vervangingsbudget aan te hangen. Immers plagen kunnen stagneren of erger worden.
11. Wat verwacht u van Van Doorn op gebied van Bomen en Ziekten/Plagen qua advisering/dienstverlening? Of hoe zou Van Doorn haar advisering/dienstverlening op dit gebied kunnen verbeteren? Ontwikkelingen in de markt volgen en inspelen op, innovatie en delen van kennis opgedaan bij andere opdrachtgevers.
12. Welk beleid heeft uw organisatie op gebied van Bomen en Klimaat? teveel om dit hier allemaal te typen. Denk aan thema's als vergroenen, klimaatadaptatie, inheemse boomsoorten planten, Bomeverordening, waterhuishouding etc.
13. Welke concrete vraagstukken heeft u op dit gebied? Verder uitwerken van de thema's. Een heel groot dilemma enerzijds grote woningbehoefte anderzijds groenbehoefte dit conflicteert voortdurend.
14. Wat verwacht u van Van Doorn op gebied van Bomen en Klimaat qua advisering/dienstverlening? Of hoe zou Van Doorn haar advisering/dienstverlening op dit gebied kunnen verbeteren? Vooral meedenken in de praktijk en suggesties aandragen hoe het beter kan als ze buiten tegen zaken aanlopen.
15. Verandert het beleid op gebied van Bomen en Participatie met de invoer van de nieuwe Omgevingswet in 2022? Voor een deel wel. De nieuw vast te stellen bomenverordening besteed er al deels aandacht aan.
16. Welke concrete vraagstukken heeft u op dit gebied? Er zijn veel vraagstukken maar die liggen vooral bij de collega's van beleid en vergunningen ik ben er zijdelings bij betrokken.
17. Wat verwacht u van Van Doorn op gebied van Bomen en Participatie qua advisering/dienstverlening? Of hoe zou Van Doorn haar advisering/dienstverlening op dit gebied kunnen verbeteren? Als je dit bedoelt tussen boomwerk en bewoners? Denk in dit geval met name om eens een proef te doen met een deelopdracht. Stel we willen een onderhoudsronde bomen snoeien doen in een wijk. We gaan snoeien conform bestek/HBB. Hoe gaan we dat doen, wat doen we wel en niet? Hoe vertalen we beleid vd gemeente naar bewoners. De ene bewoner wil helemaal geen snoei (Wat een onzin ben blij dat die eindelijk begint te groeien!!) en de andere vraagt meneer/mevrouw mogen die 5 takken boven mijn tuin weg? Zaag maar kaal hoor die boom? Krijg geen licht? Misschien hier eens een pilot op zetten in afstemming met communicatie vd gemeente. Wat mogen de mensen verwachten van snoeien maar wat ook niet en waarom niet?
18. Signaleert u nog andere trends signaleert op gebied van bomen? Maatschappelijk belang van bomen neemt steeds verder toe. Zeker sinds Corona en we dichterblijven in de omgeving verblijven. Mensen gaan bomen en openbare ruimte steeds meer zien als het verlengstuk van hun tuin. Voeg er aan toe dat onderhand 50-60% vd mensen in de steden in hoogbouw woont en de openbare ruimte in de directe omgeving steeds meer gebruiken. Door hoge gebruiksdruk neemt ook weer het aantal vragen over groen en boombeheer toe.
19. Wat zou Van Doorn moeten organiseren om op deze trends in te spelen? Indien nodig/gewenst mee doen aan bewoners sessies. Wil zelf als Corona maatregelen minder zijn samen met Norminstituut Bomen bijvoorbeeld bijeenkomsten gaan organiseren over boombeheer. Mensen willen veel informatie over het hoe en waarom.

20. Voor welke vraagstukken wordt beroep gedaan op de gecontracteerde opdrachtnemer?
21. Voor welke vraagstukken wordt beroep gedaan bij gespecialiseerde adviesbureaus?
Snap beide vragen niet in deze context. Indien nodig kan voor elk vraagstuk advies worden ingewonnen bij derden.

Uitvoering

22. In hoeverre heeft Van Doorn voldoende expertise voor de uitvoering van bomenwerk?
Er zou binnen Van Doorn wel expertise zijn voor uitvoering boomwerk. Vind momenteel het vele onder aanneemwerk een minpunt. Licht dit graag mondeling toe.
23. Waarom kiest een opdrachtgever voor Van Doorn als uitvoerende partij? Eenvoudige vraag
Boomonderhoud is een dienst. Volgens aanbestedingsregels moeten we hiervoor een aanbesteding organiseren waarop bij openbare aanbesteding alle bedrijven kunnen inschrijven die aan de voorwaarden voldoen zoals in de opdracht is beschreven. Wil de vraag omdraaien waarom heeft Van Doorn ingeschreven voor het bomenbestek?
24. Welke verbeteringen moeten er plaatsvinden in de uitvoering bij Van Doorn? Zonder mensen persoonlijk aan te vallen maar dat geldt niet alleen bij van Doorn. Bomenbestek is een complex werk. Dit vraagt duidelijke communicatie onderling en
25. Zijn er verschillen tussen uitvoering van Van Doorn en derden? Welke verschillen?
Een bedrijf heeft altijd zijn eigen cultuur en daar zitten verschillen in. Lastig om de verschillen te benoemen. Ik zeg altijd ieder bedrijf heeft z'n plussen en z'n minnen en ik vind het een leuke uitdaging om bedrijven daarin verder te helpen. Men laat elkaar wel in z'n waarde. veel Voor bomenbestek is het belangrijk dat opdrachtnemer goed kan inschatten wat opdrachtgever wil. Daarnaast is het een pre als ze bekend zijn met gevoeligheden. Lastig om op papier te zetten en samen met de vragen 22, 24 denk beter om het even te bespreken

Overig

26. Spelen er nog andere relevante zaken die niet aan de orde zijn geweest? Welke?

Niet direct. Gelet op de vragen vraag ik me wel een klein beetje af wat het doel/insteek is van dit onderzoek? Wat wil Van doorn concreet met de informatie. Dit maakt het beantwoorden van veel vragen lastig. Als bedrijf heb je expertise in uitvoering, kun je bestekschrijvers ondersteunen bij goed inrichten van bestekken/beheerplannen. Echter beleid is een heel ander vak. Hier kun je uiteraard in meedenken/participeren/ondersteunen/adviseren ik denk dat dit voor alle genoemde beleidsvragen van toepassing is. Misschien ook aardig om als je als bedrijf tegen opmerkelijke verschillen aanloopt dit gewoon eens bespreekbaar te maken. Stel dat het bomenbeheer/beleid in Alphen totaal anders is als in Leiden? Wat zijn de voor- en tegens en wat kunnen we van elkaar leren. Mist de een bruikbaar beleid wat misschien elders al goed is geregeld? Ben hier persoonlijk regelmatig mee bezig maar tijd is hier een factor. Je wilt wel maar je komt er vaak niet aan toe.

Paul van de Wijnkel

Onderstaande vragenlijst zal worden afgenomen bij de opdrachtgevers van Van Doorn.

Naam: Paul van de Wijnkel
Werkgever: RWS
Functie: Technisch Manager
Project: PCN 1924 - Kanalen

Algemeen

1. Wie bent u en wat is uw rol binnen het (bomen)contract?
Paul van de Wijnkel, technisch manager.
2. Wat verwacht u als opdrachtgever van een opdrachtnemer?
 1. **Aantoonbaar uitvoeren contractuele verplichtingen en de uitgevoerde werkzaamheden via verificatie aantonen en vastleggen.**
 2. **Initiatief nemen als situatie anders is dan contractueel gedacht.**
 3. **Pro-actief inbrengen verbetervoorstellen areaal en hierbij optreden als deskundige.**
3. Wat is uw rol ten aanzien van het onderhoud aan bomen? **Opdrachtgever.**
4. Hoeveel boomkennis is er in uw organisatie aanwezig en waaruit blijkt dit? **Kennis bij adviseurs, zowel bij projectorganisatie als bij beheerder.**
5. Hoe is de boomadvisering binnen de organisatie georganiseerd? Welke instanties worden daarvoor ingeschakeld? **Beheerder en Opdrachtnemer.**

Trends en ontwikkelingen

Literatuurstudie wijzen vier thema's aan: Bomen en Verkeer, Bomen en Ziekten/Plagen, Bomen en Klimaat, Bomen en Participatie.

6. Welk beleid heeft uw organisatie op gebied van Bomen en Verkeer? **Kan ik niet aangeven.**
7. Welke concrete vraagstukken heeft u op dit gebied? **Profiel Vrije Ruimte, VTA-afhandeling, bomen Maximakanaal**
8. Wat verwacht u van Van Doorn op gebied van Bomen en Verkeer qua advisering/dienstverlening? Of hoe zou Van Doorn haar advisering/dienstverlening op dit gebied kunnen verbeteren? **Inbrengen deskundigheid.**
9. Welk beleid heeft uw organisatie van Bomen en Ziekten/Plagen? **Kan ik niet aangeven.**
10. Welke concrete vraagstukken heeft u op dit gebied? **Invasieve Soorten/ EPR.**
11. Wat verwacht u van Van Doorn op gebied van Bomen en Ziekten/Plagen qua advisering/dienstverlening? Of hoe zou Van Doorn haar advisering/dienstverlening op dit gebied kunnen verbeteren? **Inbrengen deskundigheid.**
12. Welk beleid heeft uw organisatie op gebied van Bomen en Klimaat? **Kan ik niet aangeven.**
13. Welke concrete vraagstukken heeft u op dit gebied? **Geen.**
14. Wat verwacht u van Van Doorn op gebied van Bomen en Klimaat qua advisering/dienstverlening? Of hoe zou Van Doorn haar advisering/dienstverlening op dit gebied kunnen verbeteren? **Geen punten.**
15. Verandert het beleid op gebied van Bomen en Participatie met de invoer van de nieuwe Omgevingswet in 2022? **Kan ik niet aangeven.**
16. Welke concrete vraagstukken heeft u op dit gebied?
17. Wat verwacht u van Van Doorn op gebied van Bomen en Participatie qua advisering/dienstverlening? Of hoe zou Van Doorn haar advisering/dienstverlening op dit gebied kunnen verbeteren?

18. Signaleert u nog andere trends signaleert op gebied van bomen? **Kan ik niet aangeven.**
19. Wat zou Van Doorn moeten organiseren om op deze trends in te spelen?

Advisering

20. Voor welke vraagstukken wordt beroep gedaan op de gecontracteerde opdrachtnemer? **In principe wordt ON voor alle vraagstukken ingeschakeld.**
21. Voor welke vraagstukken wordt beroep gedaan bij gespecialiseerde adviesbureaus? **In een Prestatiecontract worden vraagstukken in principe altijd uitgezet bij de ON. Indien vraag gespecialiseerd bureau vereist, dan wordt dit ingeschakeld via de ON.**

Uitvoering

22. In hoeverre heeft Van Doorn voldoende expertise voor de uitvoering van bomenwerk? **Heb ik nog niet voldoende zicht op gezien werkzaamheden afgelopen jaar.**
23. Waarom kiest een opdrachtgever voor Van Doorn als uitvoerende partij? **Wordt gekozen na een Best Value-aanbesteding, waarin kosten en kwaliteit worden gewogen.**
24. Welke verbeteringen moeten er plaatsvinden in de uitvoering bij Van Doorn?
25. Zijn er verschillen tussen uitvoering van Van Doorn en derden? Welke verschillen? **Geen mening.**

Overig

26. Spelen er nog andere relevante zaken die niet aan de orde zijn geweest? Welke?

Joost van Baast

Onderstaande vragenlijst zal worden afgenomen bij de opdrachtgevers van Van Doorn.

Naam: Joost van Baast
Werkgever: Joost Groenadvies (opdrachtgever Provincie)
Functie: Themabeheerder-Groen
Project: Assetmanagement Team

Algemeen

1. Wie bent u en wat is uw rol binnen het (bomen)contract?
Ik ben verantwoordelijke over de asset groen binnen de provincie Brabant.
2. Wat verwacht u als opdrachtgever van een opdrachtnemer?
Assertieve houding ten aanzien van het betreffende project.
3. Wat is uw rol ten aanzien van het onderhoud aan bomen?
Ik zie bomen als een van mijn assets. Ik wil ze dus beheren.
4. Hoeveel boomkennis is er in uw organisatie aanwezig en waaruit blijkt dit?
Redelijke kennis. Dit blijkt uit de gesprekken en competenties van betrokkenen. Indien er (te) weinig kennis is, is het belangrijk hoe je wel aan de kennis komt. Door gebruik te maken van een groot netwerk van specialisten komen we altijd aan de benodigde kennis.
5. Hoe is de boomadvisering binnen de organisatie georganiseerd? Welke instanties worden daarvoor ingeschakeld? *Dit is project afhankelijk.*

Trends en ontwikkelingen

Literatuurstudie wijzen vier thema's aan: Bomen en Verkeer, Bomen en Ziekten/Plagen, Bomen en Klimaat, Bomen en Participatie.

6. Welk beleid heeft uw organisatie op gebied van Bomen en Verkeer?
We zijn bezig om Kopi te ontwikkelen. Dit is een beleidsstuk voor assetmanagement, ook voor groen dus en ook voor bomen.
7. Welke concrete vraagstukken heeft u op dit gebied?
*Hoe kun je biodiversiteit monitoren ?
Hoe kan ik de baten van groen (dus ook bomen) in beeld brengen ? (zit te denken aan itree maar dat is alleen bomen, wil ook ander groen)
Hiermee kunnen we nog beter met andere vakgebieden communiceren.*
8. Wat verwacht u van Van Doorn op gebied van Bomen en Verkeer qua advisering/dienstverlening? Of hoe zou Van Doorn haar advisering/dienstverlening op dit gebied kunnen verbeteren?
Enorm veel. Ik hoop dat de markt zijn kennis wil delen om het verdienmodel van groen beter onder de aandacht. Van Esch Doorn heeft veel kennis in huis en we verwachten van onze partner dat deze ons verder helpt in kennis en kunde.
9. Welk beleid heeft uw organisatie van Bomen en Ziekten/Plagen?
Iedere plaag/ziekte heeft zijn eigen aanpak nodig. We hebben nog weinig concreet beleid dus blijft het maatwerk.
10. Welke concrete vraagstukken heeft u op dit gebied? Nog geen
11. Wat verwacht u van Van Doorn op gebied van Bomen en Ziekten/Plagen qua advisering/dienstverlening? Of hoe zou Van Doorn haar advisering/dienstverlening op dit gebied kunnen verbeteren? *Misschien te komen met een 'aanplant'- advies voor alle N-wegen, een kleine shortlist met een aantal gebiedseigen soorten. Soortkeuze op basis van grondsoort en omgeving.*
12. Welk beleid heeft uw organisatie op gebied van Bomen en Klimaat?
Klimaat is ondergebracht bij Suzanne Oostra.

13. Welke concrete vraagstukken heeft u op dit gebied?
14. Wat verwacht u van Van Doorn op gebied van Bomen en Klimaat qua advisering/dienstverlening? Of hoe zou Van Doorn haar advisering/dienstverlening op dit gebied kunnen verbeteren?
15. Verandert het beleid op gebied van Bomen en Participatie met de invoer van de nieuwe Omgevingswet in 2022?
16. Welke concrete vraagstukken heeft u op dit gebied?
17. Wat verwacht u van Van Doorn op gebied van Bomen en Participatie qua advisering/dienstverlening? Of hoe zou Van Doorn haar advisering/dienstverlening op dit gebied kunnen verbeteren?
18. Signaleert u nog andere trends signaleert op gebied van bomen?
19. Wat zou Van Doorn moeten organiseren om op deze trends in te spelen?

Advisering

20. Voor welke vraagstukken wordt beroep gedaan op de gecontracteerde opdrachtnemer?
21. Voor welke vraagstukken wordt beroep gedaan bij gespecialiseerde adviesbureaus?

Uitvoering

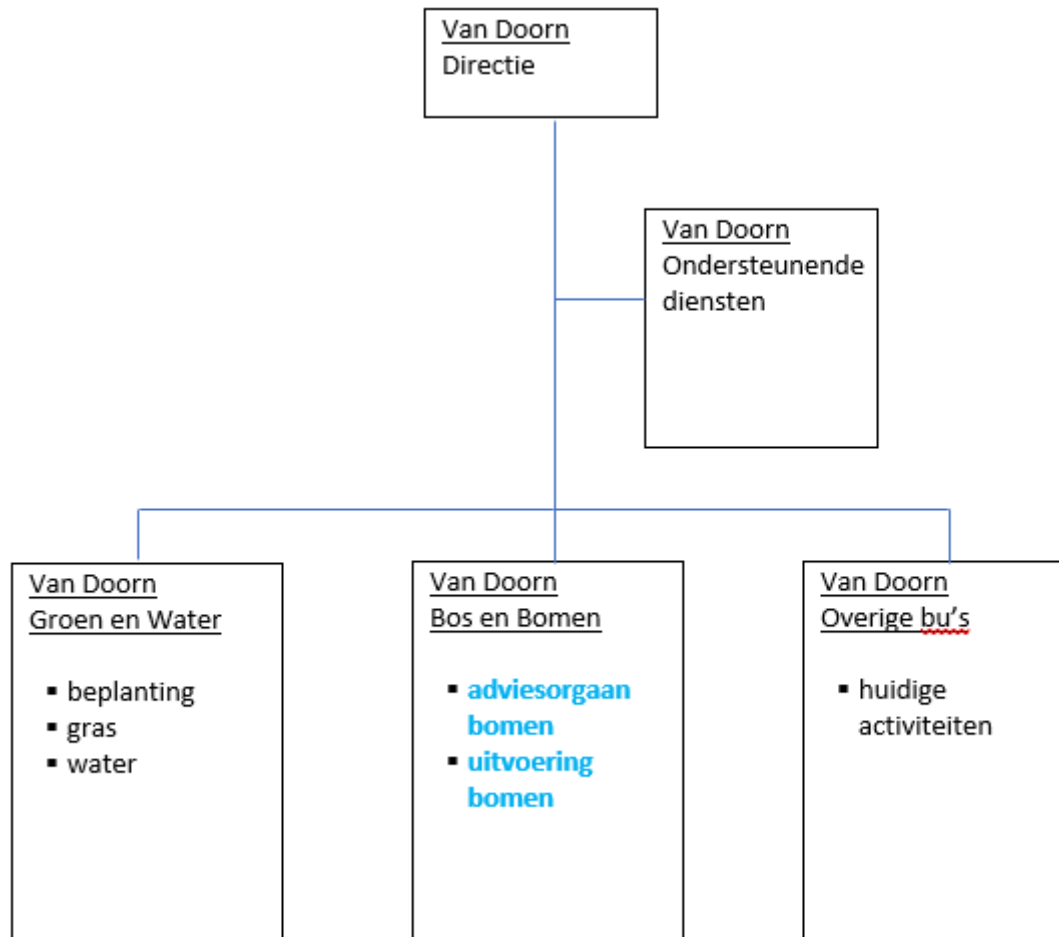
22. In hoeverre heeft Van Doorn voldoende expertise voor de uitvoering van bomenwerk?
23. Waarom kiest een opdrachtgever voor Van Doorn als uitvoerende partij?
24. Welke verbeteringen moeten er plaatsvinden in de uitvoering bij Van Doorn?
25. Zijn er verschillen tussen uitvoering van Van Doorn en derden? Welke verschillen?

Overig

26. Spelen er nog andere relevante zaken die niet aan de orde zijn geweest? Welke?

Optie 1**Zelfstandig opererende bomenafdeling**

Gras en Water → beplanting, gras en water
 Bos en Bomen → bomenadvies, bomenuitvoering

Voordelen

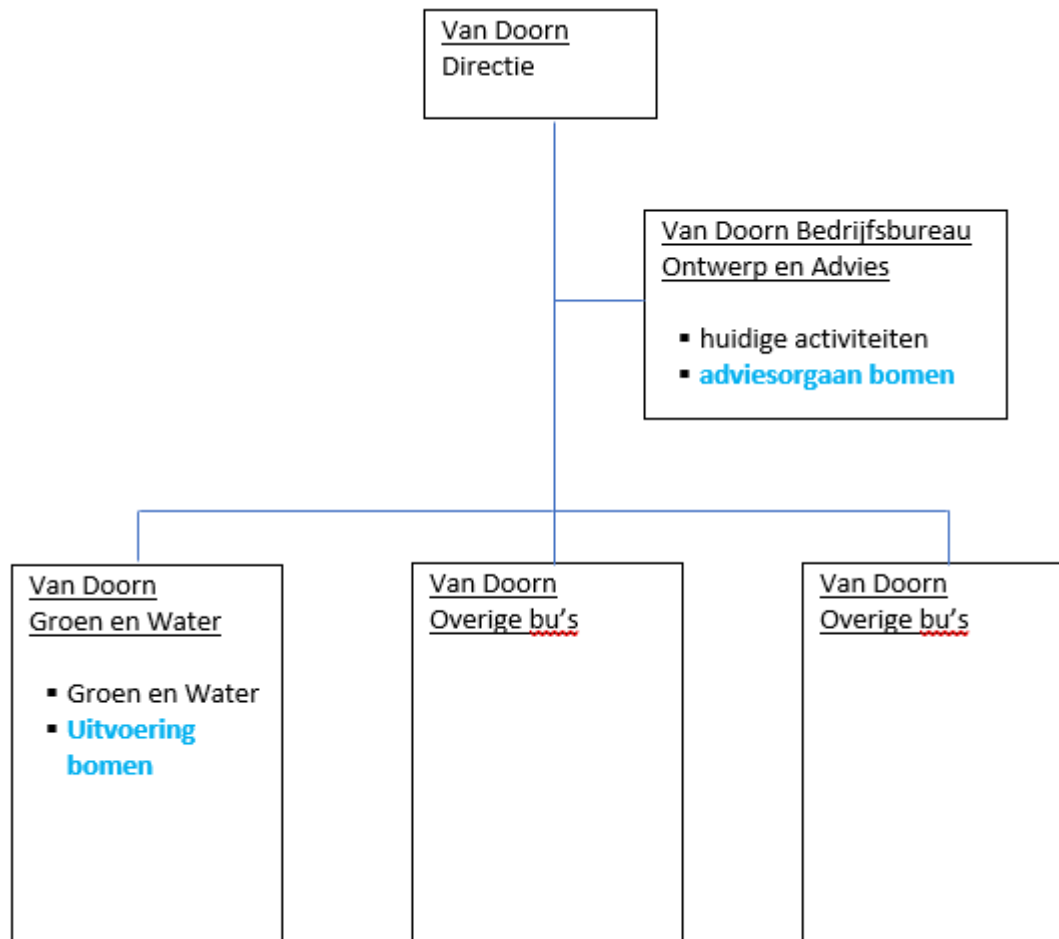
- Bundeling
 - Kennis en kunde
 - Benutten restcapaciteit
 - Interne duidelijkheid
- Specialisatie
 - Professionele bomenafdeling;
 - Richten op kwaliteit
- Bedrijfsvoering
 - Omzet Bos en Bomen
- Uitstraling
 - Imago Bos en Bomen

Nadelen

- Bundeling
 - Minder dicht op opdrachtgever (veel vanuit interne onderhoudscontracten)
- Bedrijfsvoering
 - Kosten moeilijk te dekken
 - Inefficiëntie (maaiploeg geen winterwerk)
- Uitstraling
 - Imago Gras en Water
 - Interne belangenstrijd (Gras en Water / Bos en Bomen)

Optie 2

- adviesorgaan binnen Ontwerp en Advies
- uitvoering binnen Groen en Water

Voordelen

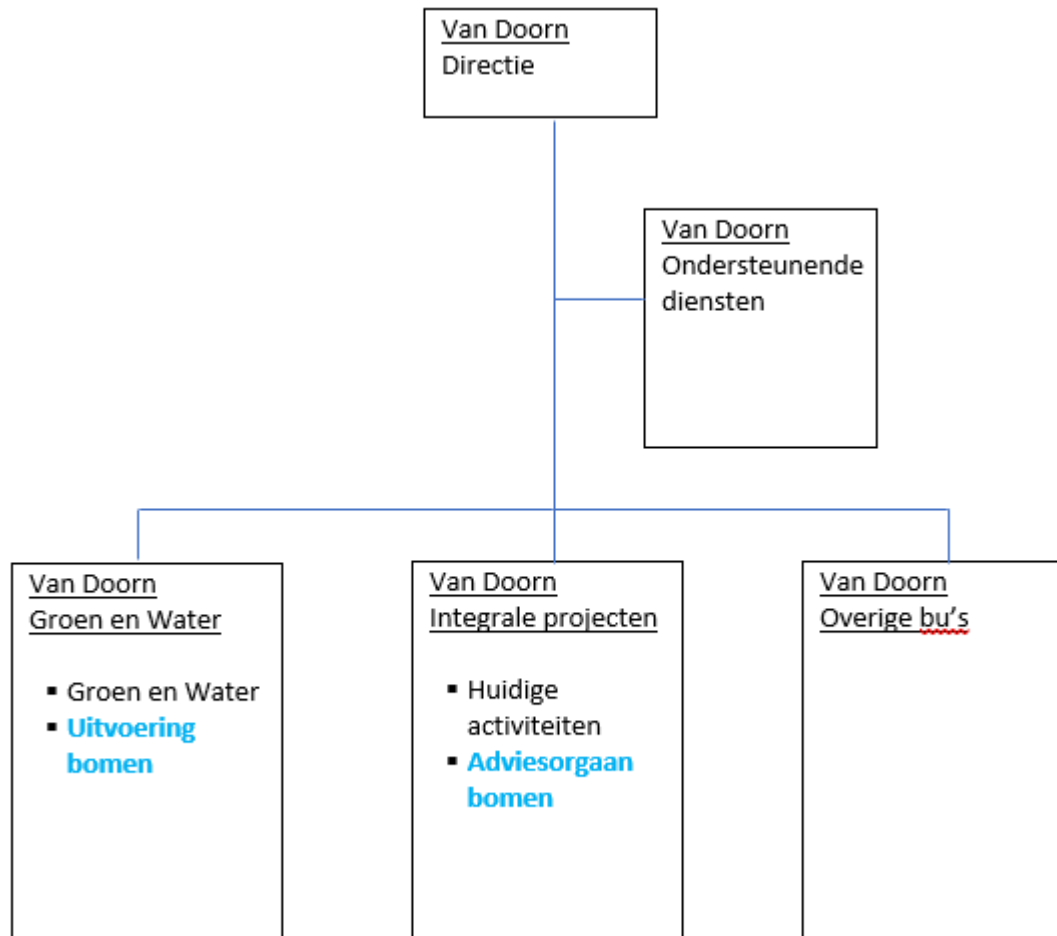
- Bundeling
 - Kennis en kunde
 - Opstap binnen Ontwerp en Advies
 - Interne duidelijkheid
- Specialisatie
 - Advies en uitvoering
 - Richten op kwaliteit

Nadelen

- Bundeling
 - Diverse interne communicatielijnen vanuit O&A
 - Kennis en kunde G&W wordt lastiger toegankelijk
- Bedrijfsvoering
 - Advieskosten moeilijk te dekken
 - Inefficiëntie (maaiploeg geen winterwerk)

Optie 3

- adviesorgaan binnen Integrale Projecten
- uitvoering binnen Groen en Water

Voordelen

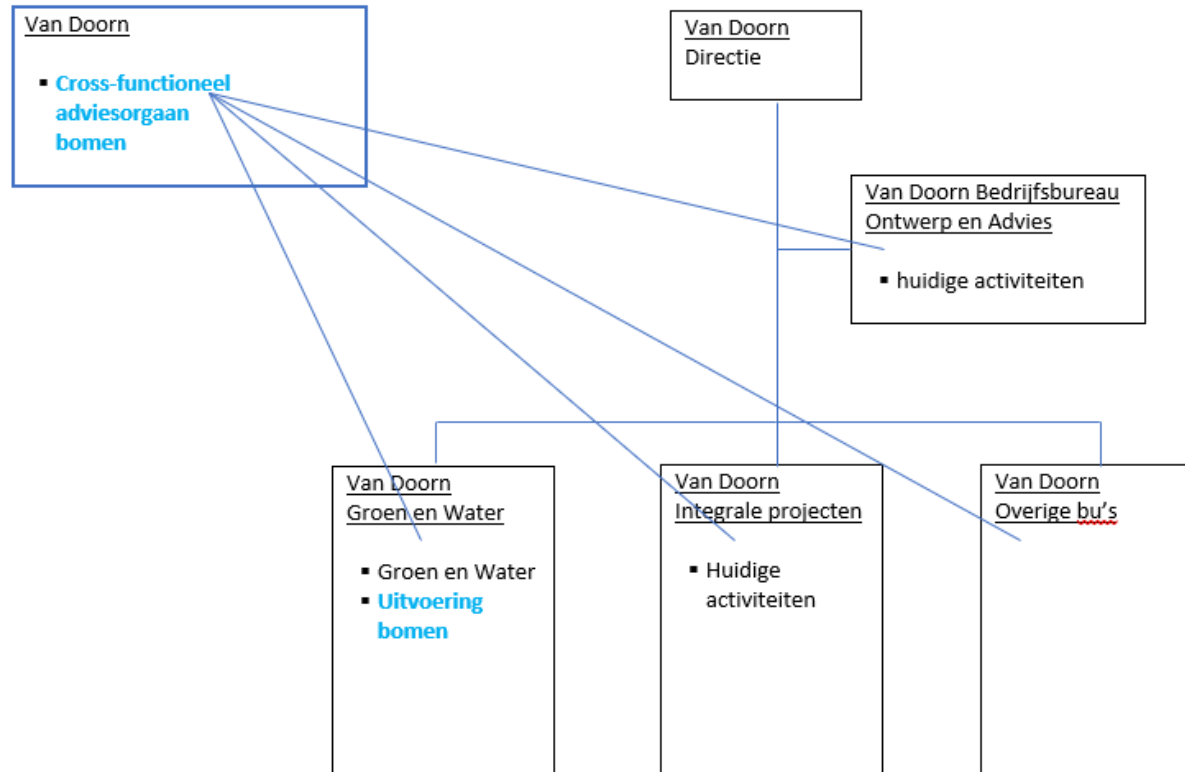
- Bundeling
Kennis en kunde
Dicht op de opdrachtgever
- Bedrijfsvoering
G&W kan focussen op uitvoering

Nadelen

- Bundeling
Kennis en kunde G&W wordt lastiger toegankelijk
- Specialisatie
Onderbelichting niet UAV-gc contracten
Adviesorgaan kan bijzaak worden

Optie 4

- Cross-functioneel adviesorgaan bomen (geen afdeling/BU, maar overkoepelend team)
- Uitvoering binnen Groen en Water

Voordelen

- Bundeling
Kennis en kunde
- Specialisatie
Opzetten sterk team
Richten op kwaliteit
- Bedrijfsvoering
Geen extra BU/afdeling
G&W kan focussen op uitvoering

Nadelen

- Bedrijfsvoering
Instabiel
- Specialisatie
Trage doorlooptijd adviezen
Reactief
Onderbelichting niet UAV-gc contracten
- Uitstraling
Verborgene imago

Vragen

1. Zie je de gegeven opties ook zoals beschreven?
2. Zie je andere opties / aanvullingen / ideeën qua indeling advies en uitvoering?
3. Naar welke optie gaat je voorkeur uit?

Kees Huijgen

1. Zie je de gegeven opties ook zoals beschreven? De beschreven opties kan ik volgen.
Natuurlijk zal de één beter aansluiten bij Van Doorn dan de ander.
Optie 1: Een zelfstandig opererende afdeling betekend een specialisatie binnen het bedrijf waardoor er toch een muur ontstaat rond dit specialisme. Dit past niet binnen de visie van het bedrijf. We moeten zo min mogelijk “muren” binnen het bedrijf hebben.
Optie 2: deze optie verdeeld mooi het soort werk (advies en uitvoering). En past denk ik ook goed binnen Van Doorn.
Optie 3: Onder IP zie ik gaan adviesorgaan voor bomen, Wij als IP zijn meer het projectmanagement van de grote projecten. Qua inhoudelijke specialistische kennis moeten wij uit de organisatie Van Door halen of elders uit de markt.
Optie 4: lijkt mij een heel onduidelijk lijnenspel en hier ontstaat ook weer meer “muren”.

2. Zie je andere opties / aanvullingen / ideeën qua indeling advies en uitvoering?
Binnen Optie 1 kan je nog een optie 1.1 maken. Hier kan je ook denken aan één BU waarbinnen advies en uitvoering wordt uitgevoerd. Dus onder BU Groen&Water gewoon het specialisme Bomen en Bos zetten zoals EPR en Flora en Fauna.

3. Naar welke optie gaat je voorkeur uit?
De opties waarbij het advies bij Ontwerp en Advies ligt en uitvoering bij G&W of alles bij G&W lijken mij de beste opties. Zelf denk ik dat het beste bij G&W als specialisme opgenomen wordt de beste optie. Dit gelijk aan de EPR en de flora en fauna. Dit zijn ook specialisme met direct een uitvoeringsonderdeel. Hierdoor koppel je advies gelijk aan de uitvoering en koppel je ook het leermoment vanuit advies of uitvoering direct aan elkaar.

Arnout van Doorn

1. Zie je de gegeven opties ook zoals beschreven?

Ik denk dat alle vier de opties uitgevoerd kunnen worden. Ik ben alleen wel benieuwd op basis van welke informatie de voor- en nadelen zijn bepaald. Ook zou ik het interessant vinden om per optie de groei naar het beschreven model inzichtelijk te hebben. Wanneer is het moment om de stap naar de organisatiwijziging in te zetten? Wat is er nodig om die groei te bewerkstelligen? Is het wenselijk om in een zeer diverse business unit structuur nog een business unit op te tuigen met een BU-leider (extra kosten), eigen structuur etc.? Dit zijn zaken die volgens mij inzichtelijk moeten zijn om een onderbouwd advies te geven.

2. Zie je andere opties / aanvullingen / ideeën qua indeling advies en uitvoering?

Nee, dit zijn volgens mij wel de meest logische opties.

3. Naar welke optie gaat je voorkeur uit?

Optie 2, om de volgende redenen: Advieswerk vraagt een andere benadering dan het operationele gedeelte. Het nadeel dat adviesdiensten moeilijk te dekken zijn geldt voor iedere optie. Juist door adviesdiensten apart te vermarkten (onderzoeksrapportages, BEA's, BVC-inventarisaties etc.) kun je de kosten en opbrengsten van advieswerk in een aparte BU houden en actief op sturen. De sturing op advieswerk is een andere benadering dan die van het bomenwerk buiten. Ik denk dat optie 2 ook een levensvatbare tussenoptie kan zijn om uiteindelijk (bij voldoende opdrachten en inkomsten) door te ontwikkelen naar optie 1.

Optie 1 is de optie van IdVerde Bomendienst, Quercus boomverzorging en Pius Floris. Ik denk dat dit zeker een haalbare zaak is, maar dat de ontwikkeling om daar te komen te lang duurt om direct zo neer te zetten. Je hebt simpelweg nog niet voldoende bomenwerk om een aparte bv op te richten.

Optie 3 valt voor mij af omdat het orgaan IP momenteel niet in staat is om hun advieswerk zelf op te tuigen. Je brengt een specialisme (bomen) in een organisatie die generalistisch werkt.

Optie 4 valt voor mij af omdat er geen eigenaarschap zit bij de doorontwikkeling voor het bomenwerk. Als afdeling kun je geen vuist maken richting andere bedrijfsonderdelen. Wanneer mensen binnen hun eigen tak het druk hebben met andere zaken, raakt het bomenwerk onderbelicht.

Erik van Doorn

1. Zie je de gegeven opties ook zoals beschreven?

Alle opties zouden toegepast kunnen worden in de organisatie. De ene lijkt mij wel verstandiger dan de andere (zie antwoord 3)

2. Zie je andere opties / aanvullingen / ideeën qua indeling advies en uitvoering?

Voor mijn gevoel zijn alle smaken met de 4 opties goed beschreven. Ik zie geen andere redelijke alternatieven.

3. Naar welke optie gaat je voorkeur uit?

Optie 2 is wat mij betreft de meest aantrekkelijke optie. Wanneer de omzet/werkvolume erg hard zou groeien dan is optie 1 ook te overwegen.

Kees van Dam

1. Zie je de gegeven opties ook zoals beschreven?

Ja in basis zijn dit wel de denkbare varianten.

2. Zie je andere opties / aanvullingen / ideeën qua indeling advies en uitvoering?

Zie vraag 1 😊

3. Naar welke optie gaat je voorkeur uit?

Mijn duidelijke voorkeur gaat uit om dit onder te brengen bij Advies. Binnen advies moeten er een aantal focuspunten zijn, waaronder bomenadvies daar één van kan zijn.

Jasper Rood

1. Zie je de gegeven opties ook zoals beschreven?

Ja; dit zijn binnen de huidige bedrijfsstructuur de opties

2. Zie je andere opties / aanvullingen / ideeën qua indeling advies en uitvoering?

Mijn beeld is dat ontwerp & advies zich zou kunnen ontwikkelen als een advies/ingenieur BU. Dus voor mijn gevoel lijken optie 2 en 4 wel heel veel op elkaar.

Retour vraag acteert het bedrijfsbureau Van Doorn zich als een bedrijfsbureau? Dit i.r.t. afstand tot opdrachtgevers

Kennis en kunde van G&W op welk niveau zit dat nu? En waar zou dat heen moeten om goed advies te kunnen geven op bommen?

Als een bedrijf iets nieuws wil moet zij kennis in huis halen om het nieuwe ook te kunnen uitvoeren! Anders gaat het niet lukken.

Ik ben het eens iedere BU moet 1 taak hebben, dus:

- IP mangene UAV-gc projecten

- Ontwerp en advies, adviesen maken (ontwerp is ook een advies 😊)
- G&W uitvoeren van groen projecten
- Bedrijfsbureau, projecten aannemen, bijsturen en afronden.
- Infra specials; geleiderailprojecten uitvoeren
- Infra speciale, asfaltprojecten uitvoeren
- Etc...

3. Naar welke optie gaat je voorkeur uit?

Optie 2 heeft mijn voorkeur, met de kanttekening dat bij GW er wel een groepje mensen komen die zich hoofdzakelijk bezighouden met uitvoering van boomwerkzaamheden.

Fons van Rijckevorsel / Laura Kleinsman / Iwan Christiaens

1. Zie je de gegeven opties ook zoals beschreven?

Optie vier is niet handig binnen de organisatie. Dit blijft onduidelijkheid scheppen.

2. Zie je andere opties / aanvullingen / ideeën qua indeling advies en uitvoering?

Een optie is om het advies binnen Groen en Water onder te brengen. Dit heeft de voorkeur. Optie 2 is ook mogelijk, maar dan wel met een sterke advieskwaliteit. Niet onder het bedrijfsbureau, maar er los van.

3. Naar welke optie gaat je voorkeur uit?

Zie vraag 2

Raoul van Tilborg

1. Zie je de gegeven opties ook zoals beschreven?

Ja, helder omschreven

2. Zie je andere opties / aanvullingen / ideeën qua indeling advies en uitvoering?

Zie antwoord bij vraag 3.

3. Naar welke optie gaat je voorkeur uit?

Mijn voorkeur gaat uit naar optie 2. Dit omdat ik denk dat het verstandig is het uitdenken/ontwerpen van zaken te scheiden van de uitvoering, dit zijn twee verschillende specialisaties. Wel is er natuurlijk intensief contact nodig om uitvoeringszaken al in het ontwerp mee te kunnen nemen.

Laura Kleinsman

1. Zie je de gegeven opties ook zoals beschreven?

Ze zijn wat mij betreft niet helemaal ideaal. Mijn inziens is het noodzakelijk dat er korte lijnen zijn tussen advies en uitvoering. Het splitsen van advies en uitvoering zal zorgen voor ruis op de lijn. Hoewel dit bij optie 1 wel het geval is, zal er daarbij een grijs gebied ontstaan net zoals voorheen tussen LGW en ST.

2. Zie je andere opties / aanvullingen / ideeën qua indeling advies en uitvoering?

Optie 5 zou wat mij betreft zijn dat het advies en uitvoering binnen G&W geplaatst worden. Advies is hier reeds in gespecialiseerd, maar zal dan een uitbreiding krijgen van het huidige boom gerelateerde werkpakket. De lijnen zijn dan kort met de uitvoerende tak.

Binnen G&W zijn meerdere collega's kader en uitvoerend welke ambities/affiniteit hebben met bomen. Dit biedt kansen voor iedereen.

Daarnaast voorkomen we tevens dat er in de winter personeel uitgeleend wordt t.b.v. handwerk met bijbehorende onrust.

3. Naar welke optie gaat je voorkeur uit?

Mijn voorkeur gaat uit naar optie 5.